דבר

יום ראשון, י"ח בתשרי תשמ"ח, 11 באוקטובר 1987 • גליון 19242

היום 12 עמודים • המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר

- לקחי דיפלומטיה מזרח־תיכונית / גדעון רפאל
- חוסיין מסלק המכשולים לפסגה / דן אבידן
- לטובת מי הם מתערבים? / חגי אשד
- אמינות הממשלה וביטול ה"לביא" / חנוך ודפי סמית
- בורק כרה ונפל / אמנון דנקנר
- ספורט; כל הארץ; רפואה ומדע; כל העולמות; בידור

מזג האויר

בהיר עד מעונן חלקית. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 12–27, רמת־הגולן: 19–29, נהריה: 20–28, חיפה: 20–30, טבריה: 17–32, נצרת: 17–29, עפולה: 14–30, שומרון: 15–29, תל־אביב: 18–29, לוד: 18–28, יריחו: 16–32, עזה: 20–27, באר־שבע: 14–28, אילת: 20–34.

מצוד נרחב על המחבל שהתנקש בצעיר סמוך לשער שכם • הפצוע נאבק על חייו

מאת יורם טל, סופר "דבר" בירושלים

כוחות הבטחון מנהלים מצוד נרחב אחר המחבל שירה אמש מטווח קצר בראשו של יגאל שוחף, בן 24, תושב ירושלים, ופצע אותו אנושות. שוחף הובהל במצב קשה לבית־החולים "הדסה" עין־כרם והוכנס מיד לחדר ניתוחים. שם הוא נאבק על חייו.

יגאל שוחף (24), סטודנט לאלקטרוניקה, טייל בעיר העתיקה של ירושלים יחד עם רעייתו רונית וזוג חברים בני ורונית קרן מנתניה. הארבעה חזרו מהכותל המערבי דרך רחוב הגיא (ואד אל־ואד) בדרכם החוצה לשער שכם. הארבעה ביקשו לחזור לביתם של בני הזוג שוחף ברחוב גרוננברג ליד מגרש הרוסים.

בעת שהלכו ליד חנות תכשיטים באיזור התחנה השביעית התקרב אליהם צעיר וירה ירייה אחת בבוהנו של יגאל שוחף. הכדור חדר למוח יצא והחטיא רק בסנטימטרים ספורים את בני קרן.

"היה כבר חושך, הרחוב היה די ריק והסוחרים עמדו לסגור את

(המשך בעמ' 2)

יגאל שוחף מקבל טיפול ראשוני אחרי פציעתו בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

שביתות והפגנות אלימות בעזה על הריגת הארבעה

הוחלט על מדיניות תגובה מהירה ויד קשה

מאת דני צדקוני וטלי ליפנר, סופרי "דבר"

ביום שישי ובשבת נמשכו במקומות שונים ברצועה שביתות מסחר, הפגנות, הפרות סדר, ידויי אבנים והבערת צמיגים, כתגובה על הריגת ארבעת המחבלים חברי ארגון ה"ג'יהאד האיסלאמי" ביום שלישי האחרון בעזה.

אחת ההתנגשויות הקשות בין הצבא למפגינים היתה באוניברסיטה האיסלאמית בעזה. הסטודנטים ניסו לארגן שם בשעות הבוקר תפילת אזכרה לארבעת המחבלים. כוחות הבטחון הגיעו למקום כדי לפזר אותה. כתוצאה מכך נפצעו שלושה סטודנטים קל והועברו לטיפול בביה"ח "שיפעא" בעיר.

לפי מקורות ערביים מספר הנפגעים היה גדול יותר. לפנה"צ סירב נהג מכונית "פולקסוואגן" לעצור במחסום צבאי בכביש עוקף עזה בגבעת עלי מונטר, וניסה לפרוץ את המחסום. החיילים ירו לעבר המכונית ושלושה נוסעיה נפצעו והועברו לביה"ח "שיפעא" מצבם הוגדר כקל.

ליד בית־חולים זה נפצע נער שהחזיק בידו בקבוק משקה. אחד החיילים שחשד שבידי בקבוק תבערה ניסה לעצור אותו. מוקדם יותר נזרק בסביבה בקבוק תבערה. הנער ניסה לברוח, נפצע בידיות החייל, והועבר לטיפול בביה"ח הסמוך.

ביום שישי היתה בסג'עיה, השכונה ששלושה מארבעת המחבלים שנהרגו היו תושביה, הפגנה גדולה לזכרם. מאות מתושבי השכונה והרצועה ביקרו בימים האחרונים אצל משפחותיהם והביעו

(המשך בעמ' 2)

חיל־האוויר תקף מטרות מחבלים בלבנון בטווח סוללות טילי קרקע־אוויר הסוריים

מאת טלי ליפנר, הסופרת הצבאית של "דבר"

חיל־האוויר תקף אתמול בבוקר מטרות של המחבלים בבקעת הלבנון. על־פי הודעת דובר צה"ל הותקפו בסיסי אימונים ויציאה לפעולות של המחבלים, מבנים, אוהלים ומבנים לחימה באיזור ... אחיזת כל שהוא.

היקף ומיקום תקיפת חיל האוויר בשבת בבוקר היו שונים מהרגיל. האיזור המותקף נמצא בקירבת סוללות טילי קרקע־אוויר הסוריות שהוצבו לפני כשנתיים על גבול סוריה־לבנון בבקעה ועוררו דאגה לגבי הגבלת מרחב התמרון של מטוסי חיל האוויר הישראלי. המטוסים התוקפים היו גם בטווח טילי קרקע־אוויר סוריים מהדגמים המשופרים המוצבים על אדמת סוריה.

חיל האוויר תקף באזורים הללו רק פעמים ספורות. הפעם האחרונה היתה לפני כחודשיים, עת הושמדה סירת מחבלים באגם קרעון. גם מועד התקיפה הוא בלתי שגרתי. רק פעם אחת בשנים האחרונות תקפו מטוסי

(המשך בעמ' 2)

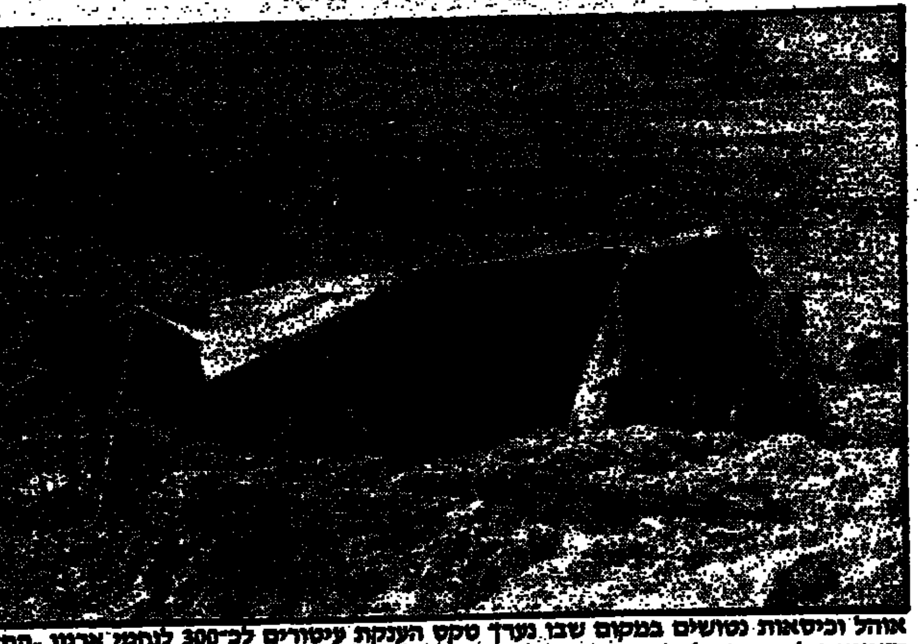

אוהל וכיסאות נטושים במקום שבו נערך טקס הענקת עיטורים לכ־300 לוחמי ארגון "החזית העממית לשחרור פלשתין – המפקדה הכללית" בעת שמטוסי חיל־האוויר תקפו את בסיס הארגון. (צילום: א.פ.)

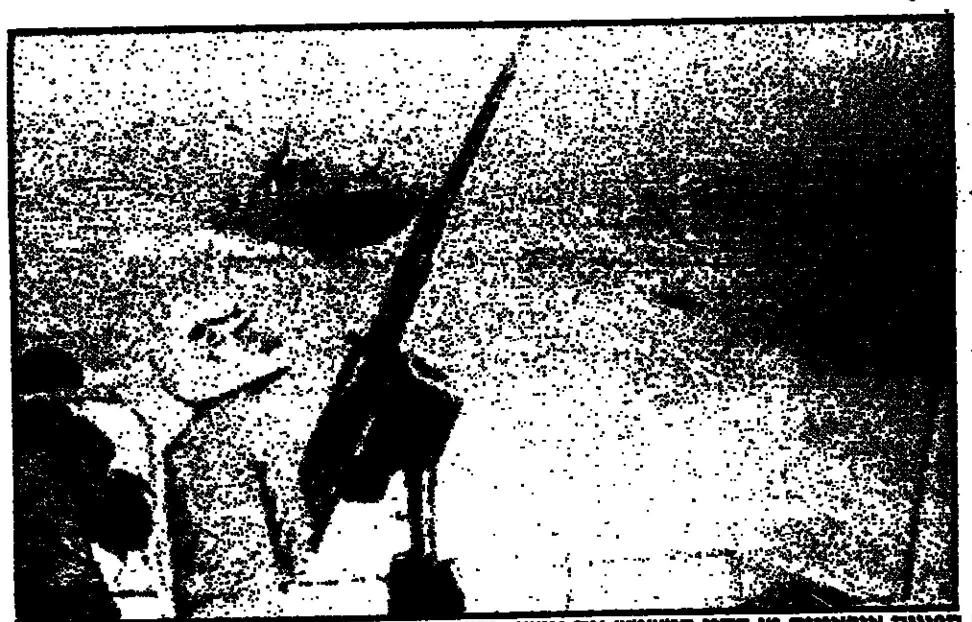

ספינות איראניות מן הסוג המשמש את אנשי "משמרות המהפיכה" בהתקפותיהם על כלי שיט במפרץ הפרסי בתמרון ימי שנערך לא מזמן. שתי ספינות כאלה הוטבעו ביום ה' על־ידי מסוקי קרב אמריקאיים לאחר שירו לעבר אחד מהם. (ראה ידיעה בעמ' 3). (צילום: א.פ.)

פרקליטו של נקש מתכנן לעתור לביה"ד האירופי לזכויות האזרח

מאת טובה צימוקי ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

צוות בפרקליטות המדינה עובד עתה בקדחתנות כדי להכין את העתירה, לבג"צ. נגד בית־הדין הרבני האזורי בירושלים בעניינו של ויליאם נקש. הצוות, בראשות עו"ד ביילי אריה, שייצגה בשעתו את שר המשפטים בעתירתו נגד החלטתו הראשונית שלא להסגיר את נקש לצרפת, תגיש את העתירה כבר לאחר חג הסוכות.

עורך־דינו של ויליאם נקש, רונאלד רוס, עומד להודיע היום במסיבת עתונאים על צעד משפטי שינקוט כדי למנוע את הסגרת נקש לצרפת.

גורמים משפטיים העריכו אתמול, כי הצעד הוא נסיעה לחו"ל שבמסגרתה יגיש רוס בקשה לבית־הדין האירופי לזכויות האזרח, כדי שזה יוציא צו ביניים לצרפת

(המשך בעמ' 2)

המשטרה חוקרת איומים על חייו של היועץ חריש

... הפרקליט של משרד המשפטים הגיש במשטרה תלונה בעקבות איומים על חיי היועץ המשפטי לממשלה, אם יורה להסגיר את ויליאם נקש לצרפת.

בסוף השבוע הוסבר בלשכתו של היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, שיוסף סלמון מלשכתו מוכיחות שעבר לסלמן שמעה קול של אלמוני האומר, כי אם ויליאם נקש יוסגר לצרפת — יפגע בחייו של היועץ המשפטי לממשלה.

המשטרה פתחה בחקירה נמרצת, וכבר נגבתה עדות מ... של היועץ.

לפני זמן מה הובא מכתב המאיים למר חריש, בכיסת אשתו המאושפזת בבית־החולים. במכתב זה נאמר, כי אם ייפגע הרים מלהסגיר את ויליאם נקש לצרפת — "המשכבל האלוקי" יביא רפואה לאשתו.

הועד הפועל של לשכת עורכי הדין בירושלים פירסם ביום שישי הודעת גינוי כנגד התוקפים את היועץ המשפטי לממשלה על פעולתו בעניין ויליאם נקש. בהודעה שפירסם נאמר: "אנו דוחים את דבריו של מנכ"ל המפד"ל הרב לוי, המאיים בנקיטת סנקציות פוליטיות, שעה שהיועץ המשפטי לממשלה עומד על שמירת שלטון החוק".

נחמקין לשסון: לא נאפשר שיווק ישיר לאנשי השטחים

מאת דוד משיוב, ויוסי מלמן, סופרי "דבר"

הדרישה כי ישראל תאפשר לחקלאי השטחים לייצא את תוצרתם, באופן עצמאי תעמוד ככל הנראה במרכז שיחותיו של קלוד שסון, נציג השוק האירופי המשותף, שהגיע אמש לישראל.

בתשובה לשאלות כתבים, אמר שסון, האחראי על יחסי השוק עם מדינות הים התיכון, כי ההסכם לייצוא תוצרת חקלאית מישראל למדינות השוק האירופי ייחתם סופית, כפי הנראה, בחודש דצמבר. העיכוב בחתימתו היה טכני בלבד, ונבע מהצורך לתרגם את המסמכים לתשע שפות.

בנמל התעופה בן־גוריון התקבל קלוד שסון על־ידי שר החקלאות אריק נחמקין, שגריר צרפת בישראל

(המשך בעמ' 2)

מבקר ההסתדרות: כור פעל ללא רבב

מאת סופר "דבר"

פעולת הרכישה של חברת "הורנט" בידי קונצרן "כור" נעשתה בדרך העסקית ביותר, המסודרת ביותר והמתועדת לכל פרטיה. ההליך קבלת ההחלטה בדבר רכישת "הורנט" נעשה כדרוש. כך קבע מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל במכתב ששיגר לראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי.

תשובתו של מבקר ההסתדרות באה בעקבות פנייתו של ח"כ שמאי שבה טען כי רכישת "הורנט" בידי "כור" בוצעה שלא מטעמים כלכליים, אלא בגלל קשרים אישיים של מנכ"ל

(המשך בעמ' 2)

נציג השוק האירופי קלוד שסון מתקבל על־ידי שר החקלאות אריק נחמקין. (צילום: ישראל סימיונסקי)

בעיסקת המקרקעין הגדולה ביותר של השנים האחרונות

חב' 'שיכון עובדים' רכשה קרקע ב־59 מיליון ש"ח מבנק הפועלים

מאת מרים אבנימלך, סופרת "דבר"

בעיסקת מקרקעין מהגדולות שנעשו אי־פעם בארץ רכשה חברת "שיכון עובדים" מבנק־הפועלים קרקעות לבנייה בערך של 59 מיליון ש"ח (35 מיליון דולאר). מועצת המנהלים של בנק־הפועלים אישרה את העיסקה ערב חג הסוכות.

העיסקה כוללת קרקעות בבעלויות, כפר־סבא, חולון, בת־ים, הוד־השרון, וכן שליש מחברה לפיתוח נתניה וקריית־עוזיהו. נכסים אלו עברו לבנק הפועלים מידי "סולל בונה" במסגרת העברת חברת "דיור" לבנק ב־31 בדצמבר 1986, תמורת מחיקת חובות של "סולל בונה" לבנק.

קרקעות בכלל, שערכן נאמד ב־15 מיליון דולאר, לא נכלל בעיסקה ונשאר בבעלות בנק־הפועלים. הבנייה באיזור זה כלולה בפעוטיים, שאינם נוחים ל"שיכון עובדים" מבחינת הדימוי הציבורי שלה.

"שיכון עובדים" התעניינה בקרקעות שרכשה עוד בהיותם בבעלות "סולל בונה", ואחר־כך כשהיו בבעלות הבנק, אך העיסקה לא יצאה אל הפועל בטרם הוקמה חברת האחזקות "שיכון ובינוי", שהיא החברה־הגג של "סולל בונה" ו"שיכון עובדים".

באחרונה רכשה חברת "שיכון עובדים" קרקעות ב־86 מיליון ש"ח (49 מיליון דולאר). מלבד העיסקה האחרונה רכשה החברה קרקעות גם ממינהל המקרקעין בשטח 9 בירושלים ב־13 מיליון ש"ח (8.5 מיליון דולאר), וכן רכשה את השליטה בחברת "סיקום".

יו"ר "שיכון ובינוי" רפי אנדרי מעריך, כי היקף הבנייה המכוסה הנובע מעיסקת הקרקעות האחרונה יגיע ל־200 מיליון דולאר.

נמצאה תרופה לאיידס – טוען רופא בדנמארק

מאת עלי כהן, סופר "דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל"דבר"). – רופאים וחולים ברחבי העולם עוקבים בדריכות אחר הודעה מרעישה שבאה מבית־החולים הממלכתי "ריגס" בקופנהאגן על פיתוח תרופה אנטיביוטית לאיידס, הנושאת את השם המסחרי "פוסידין".

התרופה נוסתה בהצלחה על חולה "איידס" בן 58. האיש, שאיבד קודם לכן 16 ק"ג ממשקלו, שב לאיתנו, הוסיף 10 ק"ג וחזר לעבודתו כשהוא מרגיש מצויין.

הרופאים טוענים, כי הפעם יש בידיהם, ככל הנראה, תרופה אמיתית למחלה הקטלנית. הנוגדנים של החולה, שאיבדו מתוקפם עקב מחלתו, חוזרים לדבריהם, לתפקוד נורמאלי. הם מדגישים, שבניגוד לתרופות שונות שנוסו עד כה ושהיו בעלי השלכות רפואיות שליליות, הרי לתרופה החדשה אין כל תופעות לוואי.

צעדם הבא של החוקרים הדנים יהיה פרסום בעתון המדעי הבריטי "לאנסט", המרכז פרסומים רפואיים מכל העולם והנחשב ל"אורים ותומים" של הרפואה המודרנית.

מפתח התרופה, פרופ' ויגו פאבר, אמר, כי הוא רואה את עצמו בר־מזל על שעלה בידו למצוא את התרופה המיוחלת, והוסיף: כבר זכינו להכרה בעניין זה מצד הוירולוג הבריטי א.ג. דלגליש".

דממת השידורים תימשך גם היום

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

שביתת השידורים ברשות השידור תימשך גם היום.

אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור חוזר היום מווינה שם שהה בתופשה שהיתה צמודה לנסיעה בענייני הרשות. לא נמסר על פגישות שייערכו בין הצדדים מחר, אם כי יש להניח שעם שובו של המנכ"ל יוחזרו המגעים.

דובר השובתים צבי גורן אמר, שמטה השביתה יתכנס הבוקר וידון על היערכות למצב של שביתה ממושכת כולל צעדים להבטחת שכר לשובתים מקרן שביתה.

ביום שישי התקיימה פגישה בין נציגי הוועדים ברשות השידור ועמיתיהם בטלוויזיה הלימודית. בפגישה הבהירו נציגי הועד של הטלוויזיה הלימודית, כי מתוך הזדהות עם השובתים לא ירחיבו את שידוריהם על חשבון שעות השידור של הטלוויזיה הכללית, גם אם ההנהלה תבקש זאת. בסוף הפגישה

(המשך בעמ' 2)

ראש אגף התברואה ברמת־גן שפרש בשל אי־סדרים – התאבד

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

שרגא טופול (טל), לשעבר ראש אגף התברואה בעיריית רמת־גן, מראשוני מדריכי הצניחה בצנחנים, שם ביום שישי קץ לחייו בידיו. התאבדותו באה על רקע טענותיו, כי איננו יכול לשאת את אי־הסדרים שהתרחשו בעיריית רמת־גן, בעת ששימש בתפקידו כראש אגף התברואה. גופתו נמצאה בסביבות המושב גן שורק, בקרבת פלמחים.

מקורביו אמרו אתמול, כי שרגא טופול, איש הגון וישר, לא יכול היה לשאת את אי־הסדרים בעירייה. הוא אמר לכמה ממקורביו: "הם עוד יסבכו אותי בפלילים".

מן העירייה נמסר אתמול, כי שרגא טופול (טל) היה ראש אגף התברואה בעירייה ועבד בעירייה במשך כעשר שנים. לפני

(המשך בעמ' 2)

שרגא טל כרב־סרן בצנחנים בשנת 1972, בשובו משליחותו באוגנדה

הפגנות ותגרות בפתח פסטיבל עכו לתיאטרון

מאת יוסי ליבוביץ' ומירי טל, סופרי "דבר"

מהומה ותגרות ידיים, הפגנות של "הליכוד", המפד"ל ו"בני־עקיבא" מצד אחד, ושל ר"צ ו"השומר הצעיר" מצד שני היו אתמול בלילה במהלך פתיחת הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו, בפתח אולם "חאן אל־עומדאן" בעיר. משטרת מרחב הגליל עצרה לחקירה במשטרת עכו שישה מאוהדי תנועת "כך", שהיו בדרך למקום ההפגנות.

התגרה החלה כאשר סגן ראש עיריית עכו ויו"ר סיעת הליכוד בעיר דוד בר־לב התכוון להיכנס לתוך אולם ה"חאן" כדי לתת לראש העיר, אלי דה־קסטרו, עצומה שעליה חתמו כ־2,500 תושבי עכו ואשר קוראת להחרים את הופעת הלהקה המזרח־ירושלמית "אל חכוואתי" במהלך הפסטיבל.

בר־לב לווה על־ידי מספר פעילי הליכוד בעכו. בכניסה ביקש ממנו השומר שיציג כרטיס כניסה. בר־לב שכנראה לא הצטייד בכרטיס אמר: "אני סגן ראש העיר, אין לי כרטיס, אתה יכול להביא משטרה", וניסה להידחף פנימה. השומרים מנעו בעדו בכוח את הכניסה ובמקום נוצרה מהומה והתפתחו תגרות ידיים, כאשר פעילי הליכוד דוחפים את השומרים במטרה לאפשר את כניסתו של בר־לב.

(המשך בעמ' 2)

هكذا من الاصل

הכדורגלן שלמה שיראזי נעצר על החזקת רימון ומזרקים לצריכת סמים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

שחקן הכדורגל של בית"ר ירושלים שלמה שיראזי נעצר ביום שישי בחשד שהחזיק ברשותו רימון רסס ומזרקים ששימשו לצריכת סמים.

בשעה 1.30 בצהריים יום שישי הגיעו לביתו של שיראזי ברחוב רופין בירושלים בלשים ממחלקי הבילוש והסמים של משטרת ירושלים, מצוידים בצו חיפוש חתום בידי שופט. בחיפוש שנערך בבית נמצא רימון רסס מס' 26 וכן מספר מזרקים, שעל־פי החשד שימשו לצריכת סמים.

שיראזי נעצר יחד עם חבר שהיה עימו בדירה. הוא נחקר עד כניסת שבת ונותר במעצר.

ככל הנראה שיראזי יובא הבוקר בפני שופט להארכת מעצרו.

כזכור, נחשד שלמה שיראזי בעבר במעורבות במעשה שוד ובפריצה לדירות. שחקן הכדורגל סייע למשטרה ללכוד את חברי הכנופיה שעם חבריה נמנה ושימש עד המדינה במשפטם. בעקבות זאת הורחק שיראזי מנבחרת ישראל בכדורגל.

עיצומים של פועלי התפעול בנמלים לשם הטבות בשכר

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

1500 פועלי התפעול בשלושת הנמלים של הארץ התחילו ערב חג הסוכות בעיצומים, כאמצעי לחץ על רשות הנמלים להטיב את שכרם. הפועלים עובדים „לפי הספר" ותפוקתם ירדה לכשליש מהתפוקה הרגילה, מלפני התחלת העיצומים.

רשות הנמלים הודיעה לפועלים, כי אינה יכולה להיענות בחיוב לתביעותיהם, משום שהיא כבולה ע"י חוק התקציב והסכם השכר בסקטור הציבורי, שנחתם בין ההסתדרות לבין הממשלה.

הנהלת הרשות הציעה לפועלים משא־ומתן בנושא הגברת היעילות והגברת התפוקה, תוך הבטחה שהרווחים אשר יושגו כתוצאה מכך יינתנו לפועלים. ועדי הפועלים לא קיבלו הצעה זו.

רשות הנמלים עומדת לפנות לבית־הדין לעבודה בבקשה לחייב את הפועלים לחדול מהעיצומים.

סכסוך פרץ בין ועד הצפון לוועד הדרום בחב' החשמל

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

מאבק כוח פרץ לאחרונה בין ועד הצפון לבין ועד הדרום בחברת החשמל על רקע חלוקת התפקידים בחברת החשמל ובתוצאה מכך נפגעת העבודה התקינה של אגף התפעול והבנייה של תחנת הכוח רוטנברג בדרום.

העובדים יצאו לחופשה מאורגנת מערב חג הסוכות ועד ל־18 בחודש והחברה עובדת בינתיים במתכונת שבתות וחגים, אולם אם לא יהיה פתרון לבעיה עשויים להגרם שיבושים חמורים לחברה.

מנכ"ל החברה יצחק חופי אמר, לשאלת סופר „דבר", כי הסכסוך הוא בין הוועדים ולא בין נציגי העובדים וההנהלה. „הם רבים על שטויות בלי שום פרופורציה למהות העניינים ואנחנו איננו מצליחים להוציא את השטויות מראשם. אני מקווה שבסופו של דבר יסתדרו העניינים".

חופי הביע דאגה שהחברה תפגע אם לא יושם קץ למאבק בין שני הוועדים.

כפי שנודע לסופר „דבר" היו צריכים להתפרסם בחברת חשמל ארבעה מכרזים למשרות באגף התפעול הנושא „בחב"", לפי טענת הוועד הצפוני כמה שנים. הוועד הצפוני מאשים בסחבת את הוועד הדרומי ואת יו"ר המזכירות הארצית יורם אברבוך, שהוא איש הדרום.

אמנו סבתנו היקרה

פרומה ניצני

אינגה

הלוויה תצא מביתה רח' כתיה מקוב 25 רחובות לבית העלמין הישן ברחובות ביום א' י"ח תשרי תשמ"ח 11.10.87 בשעה 14:00.

אבלים:

ביתה: חנה ויחזקאל גולן

בנה: חזי ואורדה ניצני

ביתה: שרה ואלי ברוידא

ביתה: דורית ויעקב מינצר

נכדיה

מרים קלוץ ומשפחתה

כואבים והמומים מפטירתו ללא עת של בעלי ואבינו היקר

שרגא טל (טופול) בן שאול

ההלוויה תתקיים היום יום א' י"ח תשרי תשמ"ח 11.10.87 בשעה 1.00 אחה"צ בבית העלמין באלון. בשעה 11.30 יוצאים מבית המשפחה רחוב שדה 69 רמת־גן.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ויעבור דרך עיריית רמת־גן רחוב ביאליק 35 בשעה 12.00.

המשפחה

עיריית רמת־גן משתתפת באבלה הכבד של המשפחה

על פטירתו של

שרגא טל (טופול) ז"ל

מעובדיה הבכירים של עיריית רמת־גן

אורי עמית ראש העיר

על מותה של אמנו האהובה בשיבה טובה

רבקה שקולניק

אבלים:

חיים שקולניק

הבנות ובני משפחותיהם

ובית מתניים

על מועד הלוויה להתקשר לטלפון 06־933711 052־917770

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו היקר

גיורא סימונס

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ח תשרי תשמ"ח 11.10.87 בשעה 15:00 בקיבוץ מורן.

משפחת סימונס

וקיבוץ מורן

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו

חיים טננהאוז ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ארגון גמלאי סולל בונה מקרן נתיב

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8	12 –	מעונן
אמסטרדם	10	17 –	גשום
בואנוס איירס	7	20 –	בהיר
הלסינקי	5	13 –	בהיר
הונג קונג	26	29 –	בהיר
וינה	11	17 –	בהיר
ז'נווה	לא נמסר		
טוקיו	17	22 –	בהיר
טורונטו	3	13 –	מעונן
יוהנסבורג	15	25 –	בהיר
לונדון	8	13 –	גשום
ליסבון	14	21 –	גשום
מדריד	10	21 –	גשום
מונטריאול	-2	10 –	מעונן
ניו יורק	6	15 –	בהיר
סאן פאולו	16	29 –	בהיר
פאריס	12	18 –	גשום
פרנקפורט	6	15 –	בהיר
ציריך	9	13 –	מעונן
ריו דה ז'נרו	16	35 –	בהיר
שטוקהולם	10	14 –	בהיר
שיקגו	9	16 –	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' 5102621

ירושלים: רח' יפו 31, טל' 231373

חיפה: דרך הים 2, טל' 384655

באר שבע: רח' האבות, טל' 35282

swissair

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון ברטוב

המו"ל – „דבר" בע"מ

מודפס בדפוס דבר בע"מ

המערכת וההנהלה תל־אביב

רח' שינקין 45, ת.ד 199

מיקוד 61001

טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות

טלפונים ישירים

286156, 281860, 298032

סניפים:

ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45

טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:

המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16

בית מאוזיה קומה ג

טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27

טלפונים 3־2־642111, מ 33104

עמירב דחה הזמנת צעירי „עבודה" לפגוש אישים מן השטחים

מאת יהודי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

צעירי מפלגת העבודה ייפגשו השבוע עם אישים פלסטינים מהשטחים כדי לדון עמם בסיכויים למציאת פתרון של שלום באיזור.

ירון רן, מיוזמי הכינוס שיהיה במלון במזרח ירושלים, אמר ל„דבר", כי משה עמירב מ„חירות", שקיים לאחרונה מפגשים דומים, דחה הזמנה להשתתף בו.

לדברי ירון רן, הסביר עמירב, כי ימשיך לפעול בתוך הליכוד למען דיאלוג ישראלי־פלסטיני, אך עליו „להוריד פרופיל" בגלל מסע ההתקפות נגדו.

במפגש של צעירי מפלגת העבודה ישתתפו ד"ר סרי נוסייבה, פאיז אבו־רחמה, מוספה נתשה, זיאד אבו זיאד, אישים נוספים המזוהים עם אש"ף וחברי־הכנסת של „העבודה" דראושה ודמון.

דממת השידורים

(המשך מעמ' 1)

סוכם בין הוועדים על קיום מגעים קבועים והעברת מידע ביניהם על תנאים ושכר בשני המקומות.

צבי גוה, דובר השובתים מקדם בברכה את דוד ארמון על שהצדיק ביום שישי את תביעות העובדים, הוא הוסיף כי ההארגון של הרשות הוא רעיון שאינו משולל יסוד ומזה שנה מחכים כולם לתוצאות הבדיקה של ועדת היעול.

הוא ציין, שאין זו הפעם הראשונה שיש דיבורים בעניין אלו, אך הם אף פעם לא הגיעו לידי ביצוע ולא בגלל שהעתונאים הכשילו את הרעיון.

ח"כ פנחס גולדשטיין, יו"ר ועדת הכנסת לענייני הערוץ השני, פנה ביום שישי לגד יעקבי, השר הממונה על הרשות (שר החינוך בפו"ל), וביקש לשדר סרטים נוספים בערוץ השני. בשל בעיות מנהליות ומשפטיות לא יצא הדבר לפועל.

חבר־הכנסת גולדשטיין מקווה שקשיים אלו יוסרו, ובכל אופן, אמר, כי הוא „יהדוף את נושא הרחבת השידורים".

ראש אגף התברואה

(המשך מעמ' 1)

כחודש ימים ביקש לסיים את תפקידו בנימוק שאינו מרוצה. לפי דברי דובר העירייה סוכם, כי טל יקבל פיצויים בגובה של 150 אחוז.

שרגא טל היה בן 53 במותו. הוא התגייס לצנחנים בגיל 18 והיה מראשוני מדריכי הצניחה בבית־הספר לצניחה של צה"ל. הוא השתתף באליפות העולם בצניחה חופשית במוסקווה, ואחר־כך בצרפת ובארה"ב. בשנות השלושים ניהל את קורסי הצניחה באוגנדה ובארצות אפריקה האחרות. הוא התגורר בשיכון הצנחנים ברמת־גן. היה אב לארבעה ילדים. הוא השאיר אחריו אשה, שני ילדים שעדיין מתגוררים בבית ושתי בנות נשואות.

הפגנות ותגרות בפתח

(המשך מעמ' 1)

כוח משטרה שנזעק מיד למקום הפריד בין הנצים ואיפשר את כניסתו פנימה.

בר־לב צעד לעבר הבמה, קטע את דברי ראש העיר ומסר את העצמה. הוא התקבל בקריאות „בוז" מצד [illegible] המוזמן.

מחוץ לאולם הפגינו באותה עת כ־300 מאוהדי הליכוד, המפד"ל ובני־עקיבא כשהם נושאים בידיהם עשרות דגלי לאום, שהונפו אל על במשך כל מהלך ההפגנה. הם נשאו שלטים בידיהם בסגנון: „בעד פסטיבל עכו, נגד השמצת הציונות", „הורדת הדגל – פשיטת רגל" „עכו פלא אש"ף". הם גם שרו במשך רוב ההפגנה: „לא, לא, לא ניתן את הדגל להוריד".

לטענת אנשי הליכוד, איימו חברי להקת „אל חכוואתי" במהלך הפסטיבל בעכו לפני שנתיים שלא יופיעו אם לא יורד דגל המדינה.

מולם הפגינו באותה עת, ברחבה נפרדת כמה עשרות אנשי ר"צ ונערים מ„השומר הצעיר". גם הם נשאו שלטים כגון „לא לסתימת פיות", „אמנות כנה ולא הורסת".

בתווך עמדו בכוננות גבוהה יותר מ־200 שוטרים ואנשי משמר הגבול כשהם מצויידים באלות ובמגינים לפיזור ההפגנות. למקום הובאה גם מכונית לפיזור הפגנות, ונידת לזיהוי פלילי ושוטרים רבים הוצבו על כל גגות הבתים שמסביב.

קטטה במערת המכפלה

אוריאל בן־עמי, סופר „דבר", מוסר, כי קטטה בין מתפללים יהודים לערבים פרצה אתמול בבוקר במערת המכפלה.

אתמול סמוך לשעה 10 נכנס מסע הלוויה של מתפללים ערבים לאוהל יצחק במערת המכפלה, שבו התפללו אותה שעה מתפללים יהודים.

ככל הנראה נכנס לשם מסע הלוויה בטעות ובמקום פרצה סערת רוחות. המתפללים היהודים ניסו להוציא בכוח את הערבים וכוח צה"ל שהיה במקום הפריד ביניהם.

צה"ל פתח בחקירה.

המסקנות של ועדת השב"כ בסוף נובמבר

(עי.) – ועדת החקירה הממלכתית לענייני שיטות ונוהלי החקירה של השב"כ תגיש את מסקנותיה לממשלה עד סוף החודש נובמבר.

בימים אלה עוסקים חברי הוועדה בגיבוש ובניסוח המסקנות הסופיות. נודע, כי מקצת הדו"ח יפורסם ואילו עיקר הדו"ח, כולל המלצות והנחיות מבצעיות, יישאר חסוי.

אידה נודל תגיע במוצאי שמחת תורה

(עי.) – אסירת ציון לשעבר וותיקת הסירובניקים אידה נודל, תגיע ב־15 באוקטובר, במוצאי שמחת תורה לישראל, בטיסה מיוחדת מברה"מ. כך מסר ביום שישי מנכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ חיים צ'סלר, בהסתמך על שיחה טלפונית שקיים עם מוסקווה.

אשה נמצאה תלויה בפארק הלאומי באשקלון

(עי.) – אשה כבת 48, כנראה תושבת נתניה, נמצאה בשבת בבוקר ללא רוח חיים כשהיא תלויה על עץ בפארק הלאומי באשקלון. את הגופה גילה מנהל הפארק שהזעיק את המשטרה ורופא אשר בדק וקבע את מותה.

במקום נמצאו כמה מכתבים שהותירה האשה ולפי כל הסימנים מדובר בהתאבדות.

עצרת „השומר" בכפר גלעדי

(עי.) – בקיבוץ כפר גלעדי יציינו היום 80 שנה לייסוד ארגון „השומר". במרכז האירועים יעמוד זקן אנשי „השומר" שנותר בחיים הלא הוא נחום הורוביץ, בן 92.

במשק תיערך אזכרה, ולאחר מכן עצרת עם הופעות זמרים באולם התרבות.

מצוד נרחב על המחבל

(המשך מעמ' 1)

„ההגירות", שיחזר אמש בני קרן את ההתנקשות, „פתאום שמעתי פיצוץ וראיתי את יגאל שוכב על הרצפה. אשתי רצה להגיע לטלפון סמוכה להתקשר למשטרה". הוא סיפר, כי למשמע הירייה מיהרו סוחרים להגיף את תריסי החנויות ולברוח.

בני קרן חזר למקום בו שכב חברו שותת דם. תוך דקות מעטות הגיעו למקום כוחות ראשונים של משמר הגבול והמשטרה ומיד לאחר מכן צוות הצלה של מד"א. יגאל שותף היה עדיין בהכרה ואשתו רונית, חובשת בצבא, הקפידה שאיש לא יגע בו ולא יזיז אותו. אנשי מד"א נתנו לו טיפול ראשוני והעבירו אותו לבית־החולים „הדסה" בעין־כרם.

ברדוף איבד יגאל שותף את הכרתו ולאחר סדרת בדיקות בחדר המיון הוכנס לחדר הניתוחים. כשמצבו [illegible] אנשי הרופאים נאבקים על חייו.

יועץ ראש־העיר לענייני ערבים אמיר חשין היה בדרכו לכנסיית הקבר כדי לקנות דבר מה. „לפתע ראיתי עשרות צעירים רצים מולי וחוצה, בכיוון שער שכם, והסוחרים החלו להגיף תריסי חנויות בבהלה מראית", סיפר חשין. „המשכתי בריצה עד שהגעתי למקום. ששכב שותף על הארץ, אף אחד לא ניגש אליו. ראיתי שהוא פצוע ומיד התקשרתי למשטרת הקישלה ולמד"א".

שביתות והפגנות אלימות

(המשך מעמ' 1)

להן תגובתם. לפי מקור ערבי נקברו שניים מההרוגים בליל שבת, בשעה 2.00 אחר־חצות, בבית הקברות שליד ביה"ח „אל־אהלי" במרכז עזה.

בעזה בה מסיירים כוחות צבא, המבצעים חיפושים ובדיקות אצל תושבים, רווחות שמועות שונות על המתרחש. האוכלוסייה הבוגרת חוששת שהפגיעות שהמהומות גורמות לחיים הרגילים באיזור. אתמול לא הופיעו לעבודתם פועלים במפעלים ובבתי מלאכה באיזור, וחלק מהם הושבתו בשל כך. לא ברור עדיין אם פועלי הרצועה יופיעו היום כרגיל למקומות עבודתם בישראל.

בעקבות המצב באיזור שרויים במבוכה עשרות אישים שהוזמנו למסיבת הפרידה מראש המינהל האזרחי תא"ל שייקה ארז, שהתמנה לתפקיד זה ביהודה ושומרון. אחד מהם אמר לסופר „דבר" שהוא אינו סבור ש„עכשיו זה הזמן המתאים לבוא למסיבה כזו". עזה נרגשת ומתוחה. לדברי אישיות עזתית, שאינה שבעת רצון ממה שקורה „תחזרת עזה למצב שבה היתה לפני 17 שנה", דהיינו לתקופה שהטרור השתולל בה בכל עוז.

גורמי בטחון עוקבים בדאגה אחרי ההידרדרות מצב הבטחון בעזה, ונראה, כי ההולם על נקיטת יד קשה ותגובה מהירה על הפרות סדר הסיכויות לפגוע בכוחות הבטחון.

פרקליטו של נקש מתכנן

(המשך מעמ' 1)

להשוות את הסגרתו של נקש.

הבקשה תנומק ב„טעמים הומניטריים" לפיהם אם תבוצע ההסגרה ייפגעו זכויותיהם של הזוג נקש לפי הדת היהודית.

מקור משפטי בכיר הדגיש, כי עד שידון הנושא בבית־הדין האירופי לזכויות האדם יעבור זמן רב ועד אז לא תבוצע בקשת ההסגרה.

ממשרד המשפטים נמסר, כי בערב החג הגיע מידע שלא נמצא לו אישור, לפיו מתכונן נקש לרוץ לכנסת במסגרת סיעת „כך" ועל כן הוא מנסה לערוך תרגילי השהיה למניעת הסגרתו.

מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן דחה ביום שישי חוות־דעת של עו"ד אמנון גולדנברג שבתגובה את חילופי האגרות בין הרב דרוקמן לבין שר המשפטים הצרפתי, לפיה יוסגר נקש רק לצורך משפטו. „לא מצאנו עילה להמליץ לפני שר המשפטים לשנות את החלטתו", אמר קלוגמן.

שר האנרגיה משה שחל תובע מראש הממשלה לקיים דיון דחוף על הנסיונות לפגוע במעמדו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. בפנייה אל יצחק שמיר קבל השר שחל, כי גורמים פוליטיים מנסים בתקופה האחרונה לפגוע ביועץ המשפטי על רקע טיפולו בפרשת הסגרתו של נקש לצרפת.

בחוגים שונים במפד"ל היתה בסוף השבוע מורת רוח מההודעה שפירסם מזכיר המפלגה, הרב יצחק לוי, בפרשת נקש. לוי איים, כביכול בשם המפד"ל, כולה, שמפלגתנו תשקול סנקציות פוליטיות בתגובה על הביקורת שהוטחה כלפי בית־הדין הרבני.

נחמקין לששון

(המשך מעמ' 1)

אלן פיידה ונציגי משרד החוץ.

לפני בואו של ששון אמר שר החקלאות אריק נחמקין, כי אחת הבעיות שישראל מעוניינת לפתור היא יישומו המיידי של הסכם הפחתת המכס על הפרחים מישראל, וזאת כדי להגדיל את רווחיות יצוא הפרחים.

באשר לתביעת שרי השוק האירופי לאפשר יצוא עצמאי של תוצרת חקלאית מהגדה לארצות השוק אמר נחמקין, כי אין התנגדות שהחקלאים מהגדה יספקו את תוצרתם תחת שם מותג, אך השיווק חייב להיעשות באמצעות צינורות שיווק קיימים או באמצעות חברה משותפת של „אגרקסקו" עם ערביי הגדה.

ערביי הגדה לא יוכלו לשווק באמצעות חברה עצמאית, אמר השר, משום שיש קשיים טכניים כגון בדיקת איכות ומולות.

במהלך שהותו בארץ ייפגש קלוד ששון עם ראש הממשלה יצחק שמיר, עם שר החוץ שמעון פרס ושר החקלאות. נחמקין ידבר בכנסת. הבוקר תתקיים פגישה ראשונה בינו לבין שר החקלאות אריק נחמקין כדי לדון בנושאים המשותפים לישראל והשוק האירופי בקשר ליצוא החקלאי.

קלוד ששון אמר, כי אין זה ביקורו הראשון בארץ וכי שרים מישראל המבקרים בבריסל לעתים קרובות נפגשים עמו לשיחות בנושאים משותפים.

חיל־אוויר

(המשך מעמ' 1)

חיל האוויר מטרות מחבלים בשבת – לפני כחמישה שבועות, בפעולה נגד מבני מחבלים ליד מחנה הפליטים עין אל־חילווה.

בכל הידוע השתייך ארגון המחבלים, שבסיסו הופצץ, למפלגה הסוציאליסטית הסורית, מבין [illegible] של אל־אסד. יצאה חוליית המחבלים הגדולה לפיגוע בישראל, ובהיתקלות איתה בהר דוב נהרגו שני קצינים חיל של „גבעתי" באמצע החודש שעבר. הארגון הזה גם אחראי לשילוח מחבלים עצמה בדרכה לפיגועים דרך הגיזרה המזרחית.

מבקר ההסתדרות

(המשך מעמ' 1)

הקונצרן עם אביב של מנהל „ההרנט". [illegible] בלומנטל מוסיף במכתבו: „ב־18.11.84 דנה הנהלת „כור סחר" בהצעה לרכוש חלק מחברת „הורנט". מנכ"ל „כור" ביקש פרטים נוספים, מאזן מדוייק של החברה ותחזיות עתידיות. כעבור חודש ימים הוגש מחקר כלכלי מקיף על החברה, נערך דיון מעמיק וניתן אישור עקרוני לרכישת חלק מההרנט" ע"י „כור סחר"".

בחג הסוכות מאזינים לגלי צה"ל לדטנר וקושניר בחידון תנועה בדרכים וזוכים בפרסים.

בכביש הייה ~~צודק~~ חכם!

הסנה מציעה שתנהג בחוכמה

ההזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאוריית
סופרן
התכנית:
הינדמית: „מאתיס הצייר"
ברליוז: „מות קליאופטרה"
מוצרט: סימפוניה מס' 36 („לינץ")
ליסט: „הפרליודים"
סדרה ה': הערב, 11.10.87

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאוריית
סופרן
התכנית:
קמינסקי: פתיחה סימפונית
ברליוז: „מות קליאופטרה"
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5
סדרה ו': יום ב', 12.10.87
סדרה ז': יום ג', 13.10.87
סדרה ח': יום ה', 15.10.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאוריית
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרה ה'
סדרה ב': יום ד', 21.10.87
סדרה ג': יום א', 25.10.87
סדרה ד': מוצ"ש, 17.10.87

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
יום ג': 20.10.87
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאוריית
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרה ה'

תל אביב, היכל התרבות, 9 בערב
יום א', 18.10.87
קונצרט מיוחד – 30 שנה להיכל התרבות
זובין מהטה
מנצח
מאוריציו פוליני
פסנתרן

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט פילהרמוניקה מס' 1
יום ב', 19.10.87
זובין מהטה
מנצח
ברוס וייצשטיין
אבובן
ריצ'ארד לבר
קלרניתן
זאב הרמן
נגן באסון
ג'פרי לאנג
נגן קרן
התכנית:
מוצרט: הפתיחה ל„חוני טיטוס"
מוצרט: סימפוניה מס' 38 („פראג")
מוצרט: סינפוניה קונצ'רטנטה לכלי נשיפה

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלה מס' 1
מוצ"ש 24.10.87
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאוריית
סופרן
התכנית:
ליסט: ראפסודיה הונגרית מס' 4
מוניושקה: „האלקה"
אריות לסופרן משל: ספונטיני, בריטן, ורדי, בליני

קבלת מודעות 24 שעות ב דחוף

מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל הלוח הכללי דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה ב' דחוף דיזנגוף

רח' דיזנגוף 118 (מול רסיה)

טל' 239952 248518

יום שלישי (חוה"מ) 13/10/87 בשעה 09:00

לכל מי שאופניים קרובים לליבו...

אגודת "לב אל לב ישראל" מזמינה את כל רוכבי האופניים להשתתף

ב"כיף כפליים באופניים"

בתאריך 13.10.87

המסע יערך ב־6 צירים

והיעד הסופי הוא פארק אפק (ליד פ"ת)

דמי הרשמה – 10 ש"ח.

(ההרשמה מקנה גם חולצת האגודה)

רוכבי אופניים

קבוצות ובודדים, ממרכז הארץ

מוזמנים לקחת חלק במסע

ובאירוע "ההפנינג" בפארק אפק

הסעה לרוכבים ולאופניים בתום האירועים בשעה 16.00 לערך (ע"פ הרשמה מראש בלבד)

"לב אל לב ישראל"

האגודה הישראלית למלחמה במחלות הלב

פרטים והרשמה: "לב אל לב ישראל" ת.ד. 38, כפר־סבא 44102.

טלפונים: 052־916179; 052־24758; 052־31580

פינה חמה ללבי

הקרן למען בטחון ישראל

חוברת הסברה חדשה לקרן לב"י

קרן לב"י מודה מקרב לב לחברות שסייעו לה בהתנדבות בהפקת החוברת:

★ ו. טורנובסקי בע"מ.

★ טכנוסדר בע"מ.

★ א. לוין אפשטיין בע"מ.

★ רשת־קו בע"מ.

★ קר־אור בע"מ.

★ אל־אות בע"מ.

★ מפעלי ניר אמריקאיים־ישראליים בע"מ.

★ אל־אופ בע"מ.

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארנאון) 17, הקריה תל־אביב 64734

נזיר בודהיסטי שקוע בתפילה כשהוא שרוע לרוחבו של אחד מנתיבי התפילה הטיבטיים המסורתיים ברחוב בבירה להאסה, זירת המהומות האנטי־סיניות בשבועות האחרונים. (צילום: א.פ)

מתח ביחסי ארה"ב־סין בעקבות גירושם של כתבים זרים מטיבט

פקין (רויטר).– מתח השתרר בסוף השבוע ביחסי ארה"ב וסין בעקבות גירושם של כתבים זרים ביום ו' מהחבל האוטונומי של טיבט ובשל הפרת זכויות האדם במהלך ההפגנות והאלימות שהיו בבירת החבל להאסה.

שגריר ארה"ב בפקין העביר למשרד החוץ הסיני את מחאת הממשל האמריקאי והפקידים הסינים מצידם מתחו ביקורת על מה שכינו „התבטאויות לא־אחראיות" בנושא של פקידים אמריקאים.

מטיבט עצמה נמסר על חשש גובר מפני התקפה ממשלתית כוללת נגד הגורמים הלאומיים, המצויה לאחר השלמת פינויים של הזרים ממנה.

פקידים במשרד החוץ הסיני הכחישו, כי גירוש הכתבים הזרים נעשה במסגרת הקשחת המדיניות כלפי אמצעי התקשורת וכמגמה למנוע זרימת מידע אל מחוץ לגבולות המדינה. לדבריהם, נעשה הדבר אך ורק משום ששהותם של הכתבים במקום לא הוסדרה על־פי הנהלים. הודעת משרד החוץ הסיני נסתיימה בקביעה, כי „אין לשום מדינה זרה הזכות להשמיע הערות לא־אחראיות".

משרד החוץ בוואשינגטון ציטט דיפלומטים בלהאסה, שסיפרו שכל הכתבים הזרים כבר יצאו מהמחוז. הם הוסיפו ואמרו, כי בבירה שורר עתה שקט, אם כי שלטונות הבטחון מוסיפים לקיים בה נוכחות ניכרת. משקיפים מציינים, כי העובדה שהממשל האמריקאי נוטל על עצמו את תפקיד הדיווח מן החבל ששהות הכתבים הזרים נאסרה בו יש משום החמרה ביחסי שתי המדינות.

בית־הנבחרים הגולה של טיבט שיגר אתמול מכתב לראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי ובו הוא ביקש את תמיכתו בעמדת הגורמים הלאומיים בטיבט ומתח ביקורת על ההתקפה המילולית שכוונה כלפי מנהיגם הרוחני של הטיבטים הדלאי לאמה על־ידי דובר הודי רשמי. במסיבת עיתונאים שערך במקום מושבו בהרי ההימלאיה ההודיים הביע הדלאי לאמה שביעות רצון מן ההתפתחויות האחרונות בטיבט. ביקורתו של הדובר ההודי כלפיו נמתחה על שום שבדבריו הוא התעלם מן האזהרה של שלטונות הודו, כי ישיבתו בתחומיה מותנית בהימנעותו מכל פעילות פוליטית.

תאצ'ר רוצה להמשיך בתפקידה לפחות עד אמצע שנות התשעים

מאת דליה שחק, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר") – 11 דקות עמדו הצירים על רגליהם, מחאו כפיים והריעו לגברת תאצ'ר, בתום נאומה בוועידה השנתית של השמרנים בבלקפול.

בנאום מעולה הגדוש עצמי התלהבות דיברה תאצ'ר בשבחי מפלגה מאוחדת על בריטניה חזקה ואמידה ועל המשך התהליך ביצוע הרפורמות הרדיקאליות, אשר הביאו ל„תחייה לאומית" ולשלושה נצחונות רצופים של מפלגתה. תאצ'ר הודיעה כי היא מתכוונת להיות ראש ממשלה לפחות עד אמצע שנות התשעים. היא העמידה בראש סולם העדיפויות את הרפורמות בחינוך, בשיכון ובקידום מגזרי מצוקה. היא הדגישה את העקרון של העברת האחריות מן הממשלה אל הפרט, תוך עידוד ממשלתי, גינתה את מפלגת האופוזיציה המסיתה את העם נגד המשטרה ובכך תורמת לעלית האלימות, וקראה לאזרחים, בעיקר בעלי ההשפעה, להשפיע על האבות הנוער.

על הרפורמות של גורבצ'וב אמרה כי הן „באמת מעניינות", קידמה בברכה את המהלכים לפירוק הנשק הגרעיני, אך הזהירה כי הסכמים על צמצום נשק גרעיני משיגים מעמדה של כוח ולא מעמדה של חולשה.

אווירת האופוריה ששררה בוועידה השכיחה מלב הצירים את העובדה שיותר ממחצית המחוזות הצביעו נגדה.

יארושה, אחד משני הקופים שבלוויין המחקר הביולוגי הסובייטי בעת אימוניו בחודש שעבר לקראת השיגור לחלל. ביום ו' הודיעה סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס", כי יארושה השתחרר ממקומו בלוויין והחל מפעיל מכשירים שונים. עם זאת נאמר בהודעת הסוכנות, כי הלוויין ימשיך במילוי משימותיו כמתוכנן, שכן יארושה טרם עשה דבר שיש בו כדי לחבל באופן משמעותי בפעילות הלוויין. „טרם הובהר אם יארושה אכל מאז השתחרר ממקומו", נאמר להלן בהודעת הסוכנות. „לפי המידע שבידי מרכז הבקרה הוא צם זה שישה ימים, אבל מפעילותו הערנית אפשר להסיק, שאין מקום לדאגה לבריאותו". (צילום: א.פ)

משבר חוקתי בתורכיה בעקבות פסילת כל המועמדים לבחירות

אנקרה (רויטר).– מנהיגי האופוזיציה בתורכיה הגדירו אתמול כ„אירוע היסטורי לדמוקרטיה התורכית" את פסיקתו הסופית של בית־המשפט העליון של תורכיה, כי רשימות המועמדים שהוגשו על־ידי המפלגות לבחירות הכלליות, האמורות להיערך בעוד שלושה שבועות לא היו תקיפות.

החלטת בית־המשפט, שמשמעה, לדברי מנהיגים אלה, את „הצורך בהפיכה אזרחית", יצרה בתורכיה משבר חוקתי עמוק, באשר היא מאלצת את מפלגת השלטון לדחות את הבחירות למועד מאוחר יותר ושונה מזה לה.

פסיקת בית־המשפט היא סופית ואיננה ניתנת לשינוי. נאמר בה, כי מינוי המועמדים על־ידי ועדות מינוי פנים־מפלגתיות אינו חוקי וכי על המועמדים להיבחר בבחירות פנימיות. לדברי מומחים, יידרש לפחות חודש ימים בטרם ניתן יהיה לקיים בחירות פנימיות כנדרש בפסיקת בית־המשפט, ומשמעות הדבר תהיה דחיית הבחירות.

ראש ממשלת תורכיה טורגוט אוזאל אמר אתמול, בהתעלמו מן ההחלטה, כי ברצונו לערוך את הבחירות במועדן המתוכנן, ואתמול אמנם נמשכה עבודת ועדת הבחירות כסדרה. יו"ר הוועדה מועמר אלקין אמר לכתבים, כי הוא ישקול את צעדיו הבאים לאחר פרסומה הרשמי של פסיקת בית־המשפט. למועד פרסום זה תהיה, לפיכך, השפעה מכרעת על מועד הבחירות. אם תפורסם הפסיקה לפני יום ד' הקרוב, ייתכנו כמה דרכים לפתרון המשבר, בהן התערבות של נשיא תורכיה קנאן אברן להשגת פשרה.

הלאומנים הטאמילים ערכו עוד טבח של סינהאלים בסרי־לנקה

קולומבו (רויטר).– טבח נוסף של סינהאלים בידי לאומנים טאמילים היה אתמול לפנות בוקר בכפר קטן במזרח סרי־לנקה. למרות הגברת משמעותית של פעילות כוח המשימה ההודי המוצב באי בשתי היממות האחרונות, לפחות עשרה בני אדם מצאו את מותם בהתקפה על הכפר, ה־12 במספר מאז החלו מעשי האיבה באי לפני כארבע שנים.

הגברת הפעילות הצבאית ההודית בצפון ובמזרח סרי־לנקה באה נוכח גל אלימות אתנית השוטף לאחרונה אזורים אלה של האי בעקבות הביקורים שערכו בסרי־לנקה שר ההגנה ההודי ורמטכ"ל צבא הודו, גנראל ראמו סונדרג'י, שבמהלכם יצאו את האי ושב להודו. מספר ההרוגים הכולל, לדברי המקורות ההודיים, נעצר

בימים האחרונים יותר מ־200 חברי המחתרות הטאמיליות, רובם כשנשקם עליהם.

בפשיטות הצבא בימים האחרונים הותקפו עשרה מחנות של ארגוני מחתרת, רובם של „נמרי השחרור של טאמיל־אילאם". ההישג המשמעותי ביותר של כוח המשימה היה שיתוקם המוחלט של מערכות התעמולה הטאמילית. תחנות רדיו וטלוויזיה מחתרתיות אותרו ונסגרו, ושני עיתונים בשפה הטאמילית נסגרו ומשרדיהם נאטמו. לטענת ה„נמרים" עצמם השמידו ההודים את ציוד ההדפסה של עיתונים אלה, אבל לא ניתן לכך אישור רשמי.

עם כל זאת לא עלה, כאמור, בידי חיילי הכוח ההודי למנוע התרחשות טבח נוסף אתמול עם שחר.

בראיון לתוכנית „עושים מדינה" בגלי־צה"ל

יחזקאל סהר: ב.ג. דחה תוכניתי ולא הכין 'ההגנה' בזמן למלחמה

ד"ר מאיר פעיל ל„דבר": מזלנו שלא קיבלנו את תוכניתו

(ט).– טענה נגד דוד בן־גוריון, על שלפני ארבעים שנה, לא חזה במועד את מלחמת העצמאות הקרבה, לא הכין את ה„הגנה" במועד ונכנע לאיום התפטרות של מטה ה„הגנה" כאשר ניסה לארגן את השורות – השמיע אמש יחזקאל סהר, מי שהיה מפכ"ל משטרת ישראל.

„בהיסטוריה של תש"ח רשומים שני איומי התפטרות שהכניעו את בן־גוריון, ואילו האיום השלישי, שאני מספר עליו כאן לראשונה, אילץ את בן־גוריון לנטרל אותי ממשימה שהוא עצמו הטיל עלי – להקים את הצבא ולהכינו למלחמה", טען יחזקאל סהר בראיון עם דוד דיין, ששודר אמש בתוכנית „עושים מדינה" בגלי צה"ל.

יחזקאל סהר היה קצין בכיר בצבא הבריטי, ולפני ארבעים שנה היה ממונה על נושאי בטחון במחלקה המדינית של הסוכנות, והיה איש הקשר עם צמרת השלטון הבריטי בארץ־ישראל. מאוחר יותר הוא מונה למפכ"ל המשטרה.

סהר סיפר בראיון, כי בשיחה עם קולונל נורמן, אמר לו הבריטי: „אנחנו נפנה את הארץ, והערבים יפלשו ויזרקו אתכם לים". „מיהרתי אל בן־גוריון", סיפר סהר „והוא הטיל עלי לבדוק מה יש ומה צריך. ביקרתי אצל מפקדי ה'הגנה', חזרתי אל בן־גוריון ואמרתי: הם אינם מבינים שום דבר במלחמה מודרנית, והם מסרבים לשמוע. בן־גוריון הטיל עלי להקים את הצבא. הזמנתי קצינים משוחררי הצבא הבריטי והתחלנו לבדוק כוח־אדם, דלק ומזון. לכל מקום שהלכנו נתקלנו בשתיקה. אמרו לנו: אנשי ה'הגנה' כבר היו וקיבלו מידע. חזרתי לבן־גוריון – והוא התחמק. אז גילה לי זאב שרף: גלילי בא אל בן־גוריון ואמר לו, שאם לא יפסיק את עבודתי – כולם יתפטרו. על האיום הזה ועל כניעתו של בן־גוריון לא תמצא בשום ספר".

יחזקאל סהר טען עוד, כי באוקטובר 1947, חודש וחצי לפני המלחמה, הגיע בן־גוריון למסקנה, שצריך לערוך את ה„הגנה" למלחמה – „אבל זה כבר היה מאוחר. הוא לא הבין דבר במלחמה מודרנית, והם בלבלו לו את המוח שהם מוכנים", אמר סהר.

להערת המראיין, שבסופו של דבר ה„הגנה" עמדה במלחמה, השיב סהר: „נכון, אבל באיזה מחיר. מחצית מאנשי הפלמ"ח נפגעו במלחמה, הרוגים ופצועים".

הכתבת הצבאית של „דבר" טלי ליפנר מוסרת:

ד"ר מאיר פעיל הגיב אמש על דבריו של יחזקאל סהר באומרו, כי אם ההצעות של יחזקאל סהרוב וחבריו לאסכולת הצבא הבריטי היו מתקבלות בזמנו, לא היה אפשר לנצח במלחמת השחרור כפי שניצחנו. הוא אמר, כי דברי סהר מתבססים על הצעה שהוא הגיש לבן־גוריון בהמשך לנייר עקרוני שגיבשו והגישו לבן־גוריון לסקוב ועשת. עיקר ההצעה היה להקים מחדש את הבריגדה היהודית ובשלב השני, אחרי כשנה, לצרף על־פי המודל הזה גם את חיל־השדה של ההגנה ויחידות פלמ"ח. תוכניתם, שסהרוב פירטה עד למינויים שמיים של המ"מים, המ"פים והמג"דים של שלושה גדודי הבריגדה היהודית החדשה, התבססה על ההנחה, שמלחמה תפרוץ רק בשנת 1949. בן־גוריון אהב את הרעיון, והוא, כפי שמעיר פעיל, מימש אותו אחרי מלחמת השחרור כשפירק את הפלמ"ח אף כי הפלמ"ח הצליח לנצח במלחמה.

„אלא שהמלחמה התגלגלה יותר מהר ממה שהם תיכננו", אמר ד"ר פעיל, „וכבר בסוף נובמבר 1947 עמדנו במלחמה. זה מגוחך להגיד, שמחצית מהפלמ"ח נפגעה; נפגעו אולי רק 1,000 איש, ומי שעמד בפרץ במלחמה היה מה שארגון ה'הגנה' הכין, וזה היה טוב. חסד עשה לנו הגורל כשזימן את המלחמה ב־'47 ולא ב־'49', כי אחרת עוד היינו צריכים לפעול במסגרת שהציעו לסקוב וסהרוב".

חוסיין: מבוי סתום בגלל הליכוד; דחה הבחירות לפרלמנט בשנתיים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין הטיל אתמול על הליכוד את האחריות לכשלון המאמצים לקידום התהליך המדיני במזה"ת. בנאום פרוגרמאטי שנשא המלך בפתיחת מושב הפרלמנט הירדני הוא טען שהפעילות המדינית באיזור נעצרה בשל חוסר יכולתה של ממשלת ישראל לקבל החלטה התומכת בכינוס ועידה בינלאומית.

בהמשך דבריו אמר המלך: „מאמצי ירדן בזירה הערבית והבינלאומית הביאו להרחבת התמיכה בוועידה בינלאומית, עד כדי כך שברור לעולם כולו, לרבות לעם בישראל, שמאמצי השלום נקלעו למבוי סתום בשל עמדתו הנוקשה של גוש הליכוד הישראלי בממשלת האחדות הלאומית".

בהמשך נאומו טען המלך, שעשרים שנה לאחר מלחמת ששת הימים התברר שמי שמנע השגת שלום באיזור זו העמדה הישראלית המסרבת לסגת מ„השטחים הכבושים" תמורת השלום. חוסיין חזר ואמר כי הדרך להשגת השלום היא כינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם בהשתתפות שאר הצדדים הנוגעים לסכסוך וחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון. ועידה זו, אמר חוסיין, צריכה להחליט על נסיגה ישראלית מהשטחים על־פי החלטה 242, ועל השגת הסדר פוליטי לבעיה הפלשתינית.

המלך בישר בנאומו על דחיית הבחירות לפרלמנט הירדני בשנתיים, עד ל־1990. עד עתה נעשו הכנות בירדן לעריכת בחירות חדשות לפרלמנט בינואר 1988, עם תום כהונתו הנוכחית. הבחירות היו אמורות להערך על יסוד חוק הבחירות החדש שהתקבל במארס 1986. חוק זה קובע שלפרלמנט ייבחרו, לראשונה, 11 נציגים פלשתינים ממחנות הפליטים בירדן; שמספר חברי הפרלמנט יגדל מ־60 ל־142 – 60 נציגים מיהודה ושומרון ו־82 נציגים מהגדה המזרחית, בהם 11 ממחנות הפליטים ו־71 ירדנים.

חיזוק הייצוג הפלשתיני בפרלמנט מהווה, לדעת משקיפים, נסיון מצד המלך להחליש את מעמדו של אש"ף כמייצג הפלשתינים ולאפשר לירדן להצטרף כבוא העת למו"מ מדיני כשלצידה נציגות פלשתינית מוסמכת.

חוסיין מלך ירדן סוקר משמר כבוד בחזית בניין הפרלמנט הירדני ברבת־עמון אתמול, עם הגיעו למקום כדי לשאת את נאום הפתיחה של מושב בית הנבחרים. (צילום: א.פ)

עיראק הפציצה מכלית נוספת שלושה מרכזי נפט ובסיס אווירי

מאנאמה (א.פ. ורויטר) – מטוסי חיל האוויר העיראקי פגעו אתמול במכלית נוספת במפרץ הפרסי; בשלושה מרכזי נפט ובבסיס אווירי. מקורות ספנות מסרו גם, כי מתקני נפט איראניים על האי סירי נראו עולים באש עם רדת החשיכה, כנראה בעקבות התקפה עיראקית מן האוויר.

בהודעות עיראקיות לא הוזכרה כלל תקיפה כלשהי על האי סירי, המרוחק כ־560 ק"מ מדרום־מזרח למסוף הנפט האיראני העיקרי על האי חארג' שבצפון המפרץ. אותם מקורות ספנות הוסיפו, כי שישה מטוסים עיראקים נראו טסים קודם לכן בכיוון דרום, ככל הנראה לעבר האי סירי.

ביום ו' הודיע רדיו טהראן כי כ־100 איראנים נהרגו ורבים אחרים הורעלו בתקיפת מטוסי חיל האוויר העיראקי על עיירת הגבול סומאר, המרוחקת 180 ק"מ מצפון־מזרח לבגדאד, באמצעות כלי נשק כימיים. שר החוץ האיראני עלי אכבר ולאיתי שיגר הודעה לאו"ם שבה הוא הביע את מחאתו בפני מזכיר האו"ם וביקש לשגר קבוצת מומחים כדי לאמת את דבר השימוש בנשק כימי.

ולאיתי כתב באגרתו, כי „לאיראן הכוח להשתמש באמצעים דומים ואף מתקדמים יותר", אלא שהיא נמנעה עד כה מלהשתמש בהם מטעמים הומאניטריים, חוקיים ודתיים.

ביום ו' נמסר בהודעה רשמית במרכזו של האו"ם כי חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון – ארה"ב ברה"מ, סין, צרפת ובריטניה – הגיעו לכלל הסכמה ביניהן באשר להנחיות חדשות שיינתנו למזכ"ל הארגון פרז דה־קואייר, כדי לסייע לו לשים קץ לסכסוך האיראני־עיראקי.

דוברי חמש המעצמות סרבו לפרט את ההנחיות החדשות, הטעונות עתה אישור מליאת מועצת הבטחון. יש להניח כי 15 חברות המועצה יקבלו החלטה סופית בנושא במהלך השבוע הבא. נראה כי ההנחיות החדשות נועדו להעניק לדה־קואייר יתר יכולת תמרון במו"מ שינהל עם שני הצדדים הלוחמים בכל הנוגע ליישום החלטת מועצת הבטחון הלכה למעשה.

נראה כי עתה יוכל מזכ"ל או"ם להתחיל לדון בהקמתה של ועדת חקירה, שעליה יוטל להצביע על הצד האחראי לפרוץ הסכסוך המזויין. המזכ"ל יוכל לפתוח בדיונים אלה, גם לפני שתכנס הפסקת האש לתוקפה.

משרד ההגנה האמריקאי הודיע ביום ו' כי על סיפון אחת הספינות האיראניות שנתפסו על־ידי אנשי כוח המשימה האמריקאי ביום ה' נמצא ציוד המשמש לשיגור טילי נ.מ. אמריקאיים מדגם „סטינגר". פקידי המשרד אמרו כי האיום החדש הנובע מהמצאות טילים אלה בידי האיראנים לא ירתיע.

צירי „החזית" של לה־פן התפרעו בהצבעה על תיקון חוק הגזענות

מאת גדעון קרץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר").– צירי מפלגת „החזית הלאומית" בראשות ז'אן מארי לה־פן התפרעו אור ליום אתמול באסיפה הלאומית בפאריס ותקפו והעליבו צירים גוליסטים וסוציאליסטים.

ההתפרעות אירעה במהלך ישיבה שנמשכה כל שעות הלילה, והעילה היתה היעדרות רוב הצירים מן ההצבעה על חוק נגד סחר סמים ועל תיקון לחוק בנושא הפצת פרסומים גזעניים.

צירי „החזית הלאומית" האשימו את צירי מפלגות הממשלה בגניבת כספי הציבור. הם פרצו לעבר דוכן היו"ר וספסלי הסיעות האחרות והפעילו את מכונות ההצבעה האישיות לטובת הצעותיהם.

צירים מכל הסיעות הביעו זעזוע מהתנהגות אנשי לה־פן שתירדן במוסדות האסיפה הלאומית, והגדירו אותה „נסיון לפוטש". לה־פן יערוך מסיבת עיתונאים כדי להסביר את „צעדי המחאה" של מפלגתו.

★★★★
★★★
מפגש פעילי ההעפלה
במעמד יו"ר הכנסת מר שלמה הלל
יתקיימו ביום שלישי כ' תשרי תשמ"ח 13.10.87
בשעה 18.30 בנמל חיפה
★
הכניסה לפי הזמנות
צים חברת השיט הישראלית

אנשי פרס לא צופים ששולץ יפרוץ הקיפאון

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של „דבר"

גם במשרד החוץ ובלשכתו של שמעון פרס אומרים עתה, כי אין לצפות לפריצת דרך מדינית בעת ביקורו של שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ. בניגוד לתקווה ולהערכות קודמות סבורים גם פקידי משרד החוץ בירושלים, כמו עמיתיהם במשרד ראש הממשלה, כי השר שולץ לא יביא עמו רעיונות חדשים בקשר לכינוס ועידה בינלאומית.

ההערכה המשותפת לאנשי פרס ושמיר היא, כי מטרת הביקור היא בעצם רק „להפגין נוכחות" אמריקאית במזה"ת לקראת המשך שיחותיו של השר האמריקאי במוסקווה. לפיכך אין מאמינים בלשכתו של שר החוץ כי השר שולץ יפעיל לחץ על ראש הממשלה לשנות את עמדתו ולהסכים לכינוס ועידה בינלאומית.

ג'ורג' שולץ יגיע לישראל ביום שישי, ייצא בשבת לריאד בירת סעודיה וישוב באותו יום להמשך שיחותיו בארץ.

לאחר שלושה סיבובי שיחות בנפרד עם ראש הממשלה וממלא־מקומו ופגישה עם שר הבטחון ייצא שולץ ללונדון לשיחה עם חוסיין מלך ירדן.

„הנובל האלטרנטיבי" הוענק למרדכי ואנונו

שטוקהולם (עי"ר ועי"צ) – מרדכי ואנונו זכה ביום ו' בפרס „דרך החיים הטובה", המכונה גם „פרס נובל אלטרנטיבי". האגודה המעניקה פרס זה פועלת למען שיפור איכות החיים בעולם. המטה הראשי שלה הוא אי מאן שבבריטניה, אך היא מחזיקה צוות גם בשטוקהולם. היא מעניקה פרסים לאנשים שלדעתה „מצאו פתרונות מעשיים לבעיות מוחשיות של זמננו".

בדברי ההנמקה להענקת הפרס מציינת האגודה, כי ואנונו „הוכיח אומץ רב, כאשר העמיד בראש דאגותיו את הנאמנות למין האנושי", אף שהיה מודע לכך שהוא נוטל על עצמו סיכון אישי גדול.

הפרס, בסך 100,000 דולאר, מתחלק בין ואנונו לשלושה אנשים אחרים – פראנסיס מור־לאפ, מי שייסד את המכון למזון ופיתוח שבסיסו בסאן פראנסיסקו, הפיסיקאי המערב־גרמני האנס פטר־דיר והתנועה ההודית לאיכות הסביבה.

מור־לאפ זכה בפרס כאות הערכה למחקריו בנושא מחסור המזון בעולם. האנס פטר־דיר פרסם מחקרים ביקורתיים על יוזמת ההגנה האסטרטגית האמריקאית, ואילו התנועה לאיכות החיים בהודו פעלה רבות כדי לשמר את המשאבים הטבעיים של ארץ זו.

פרס כבוד מיוחד מטעם האגודה הוענק לחוקר השלום הנורווגי יוהאן גאלטונג, איש אוניברסיטת הונולולו, העוסק במחקרים שיטתיים של מירוץ החימוש הגרעיני והתנאים הדרושים להבטחת השלום.

שמו של ואנונו הוזכר גם כמועמד לפרס נובל לשלום לשנה הבאה, אך מקורות הקרובים לוועדת הפרס אמרו, כי קלושים סיכוייו לזכות בו.

אמש בפסטיבל חיפה

בין רצינות לשעמום

מאת יגאל משיח, סופר „דבר"

הצליח לה לחיפה. פסטיבל הסרטים הרביעי נפתח כאן אמש בעיצומה של שביתת הטלוויזיה והמארגנים אינם מסתירים את הנאתם. עד כה נמכרו 15,000 כרטיסים, ואם תימשך השמחה ליד הקופה עשוי הפסטיבל להיגמר ברווח.

אך השביתה אינה הסיבה היחידה לעניין. העירייה השקיעה השנה הרבה יח"צנות באירוע (אולי בגלל ביטול הפסטיבל בשנה שעברה) ומרכז הכרמל רוחש פעילות צבעונית. המציגים בכיכר הסינמטק, קהל ערב הפתיחה, האורחים, וההמולה העיתונאית משווים למקום הרגשת חג.

פסטיבל חיפה, להבדיל מפסטיבל ירושלים, הוא מאורע עירוני מטעם העירייה, ועל־פי הרצינות שמתייחסים כאן לכיסוי העיתונאי נראה שהמוניטין העירוני של כמה עסקנים מונח על הכף. יונה יהב, בעל תיק התרבות בעירייה מסתובב ומפקח על המארגנים כמו משגיח כשרות לפני חג, ואתמול הגיע אל מרכז התקשורת (הווילה של משפחת דרזנר) ראש העירייה גוראל, לחץ ידיים ושמע הסברים ומשאלות.

תקופת הפסטיבל קצרה השנה. בין מוצאי שבת ליום שלישי בערב יוקרנו 52 סרטים בארבעה אולמות. עד כה ראיתי בהקרנות מוקדמות 18 סרטים, וכרגיל מצאתי את עצמי נשחק קצת מהדר כבודה של הרצינות המיותרת. פסטיבלים אכן אינם בימה לקולנוע בנאלי מהשורה, אבל אין גם סיבה לבלבל בין הרצינות לשעמום.

„מגדל הדבורים", למשל, סרט של תיאו אנגלופולוס, בימאי יווני שהגיע לכאן כגדול בימאי ארצו, הוא פרוזה משעממת שמקומה בשנות השישים. למי יש עדיין סבלנות למצבו הקיומי של האדם בסגנון הפאוזה, וההליכה האטית לרוחב המסך ימינה ושמאלה כמו מעוני אנטוניוני. „מלאכים בשמי ברלין" של הבימאי וים וונדרס, הסרט שזכה בפרס הבימוי בקאן הוא כנראה סרט מעניין, אבל גמגומי התרגום הסימולטני מחסלים את ההנאה. חבל לסרט בקולנוע.

מכל המבול שראיתי עד כה אהבתי שני סרטים הונגריים. „את אני והמהפכה" של הבימאי פטר גרדוש ו„סיפור אגדה הונגרי" של הבימאי גיולה גאזדאג. הסרט הראשון, על ילדות בהונגריה בימי הפלישה הסובייטית, מתאר את הטרגדיה באיפוק כואב מלא רחשי ילדות. הסרט השני, סיפור תמים על יתום המחפש את אביו, הוא סאטירה אנטי־ביורוקרטית על־פי מיטב המסורת ההונגרית.

שני הבימאים נפגשו הבוקר עם המבקרים וסיפרו בגלוי על קשיי העשיה בהונגריה. לשאלה מה הביא לפריחת הקולנוע ההונגרי בשנים האחרונות ענה פטר גארדוש: „אנחנו ארץ תוססת של קונפליקטים. קשה לחיות אצלנו, אבל קל ליצור קולנוע". על־פי מרשם זה מדוע זה לא קורה אצלנו?

אמש בפסטיבל עכו

קלישאות מביכות

מאת מירי מז

זונה ציונית – עיבוד של חגית יערי למחזהו של סארטר „הזונה המכובדת"; בימוי: חגית יערי; תלבושות ותאורה: רחל ניימן; מוסיקה: יוסף ארצי; תפאורה: מאבל קליה; משתתפים: ג'ולי גולדשטיין, דודי כהן, יעקב עיבתי, משה פרסמר.

„זונה ציונית" הוא אחד המחזות שהתסיסו את הרוחות בעכו עוד לפני העלאתו. ספק אם איכותו של המחזה מצדיקה סערה ואפילו ויכוח. זהו מחזה בוסר רצוף קלישאות מביכות.

ח"כ משדל זונה לחתום על עדות שקר כדי להציל את אחיינו, קצין צה"ל שהרג ערבי. הנימוקים כבדי המשקל שלו הם מן הסוג „את חושבת שעם שלם יכול לטעות... עם שהוציא מקרבו את איינשטיין, פרויד וגולדה מאיר".

נקודת האור היחידה היא הופעתה המשכנעת של ג'ולי גולדשטיין בתפקיד הזונה. גולדשטיין מצליחה לצקת כנות ורגישות אפילו בקטעי הטקסט הלא מתוחכמים שהושמו בפיה.

בטקס הפתיחה הגיב ראש עיריית עכו אלי דה־קסטרו על דברי אנשי סיעת הליכוד במועצת העיר, שקצפם יצא על כמה מן ההצגות המועלות במסגרת הפסטיבל לתיאטרון אחר.

„בהצגות עליהן יצא קצפה של סיעת הליכוד משחקים בין היתר שחקנים ששירתו ומשרתים בצה"ל. להלך הרוחות שכאילו יש כוונה לפגוע בצה"ל ובדגל הלאום אין על מה להישען", אמר דה־קסטרו.

„מי שם מישהו לבוא ולקבוע מי נאמן למדינת ישראל? האם יש למישהו מונופול על דגל הלאום?", שאל ראש עיריית עכו.

هكذا من الاهل

■ לוב

אוסקאר פוליטי לקולונל קדאפי

היו במקום די רובים כדי הצתת מלחמה קטנה כשהגיע קולונל קאדאפי עם שקיעת החמה לכיכר הירוקה במרכז טריפולי. לפני כן הופיע המנהיג הלובי בחליפת מדבר לבנה, ואחר כך, במצעד צבאי בן שלוש שעות, בחליפת המפקד העליון של הכוחות המזויינים. עכשיו הוא נראה כמנהיג כנופיה, כולו כתפות זהב וקישוטים, ישוב מאחור ב„ריינג' רובר" הפתוח שלו העשוי לפי הזמנה, ומשני אגפיו שני קאדילאקים בצבעי אדום לבן. קולונל קאדאפי יכול היה לזכות באוסקר פוליטי בכל עת.

בשבוע שעבר חגגה לוב את יום השנה למהפכת 1969, שהעלתה את קאדאפי וקבוצת קציני צבא לשלטון. לאחר 18 שנה כמנהיגה של מדינת מדבר עצומה זו (אשר שטחה כשליש משטחה של ארה"ב, אבל אוכלוסייתה רק 3.5 מיליון), המנהיג הלובי עדיין באמצע שנות ה־40 שלו: רבות מעמדותיו הפוליטיות הרדיקליות במצב של חורבן גמור. אילו נערכו החגיגות השבוע, הן היו נראות חלולות לחלוטין, משום שהן היו מתרחשות על רקע של תבוסות פתאומיות ורציניות מאד בצ'אד.

בסוף החודש שעבר היה קאדאפי בטוח עד כדי כך שהעניינים בצ'אד מתקדמים לרצונו, שקבוצת עיתונאים הוטסה לדרום הרחוק של לוב. שם הם היו אמורים לראות את מה שתואר כניצחון המוחץ של צבא לוב על כוחות צ'אד של הנשיא חיסיין האברה הנתמכים על־ידי ארה"ב וצרפת. לפני כן סבל צבא לוב שורה של מפלות מידי הכוחות הצ'אדיים הניידים והנלהבים יותר. מספר לא ידוע של חיילים לובים נהרגו; ציוד בשווי של מאות מיליוני דולרים, הכולל טנקים ומטוסים, ירד לטמיון.

הקרב הזה, ברצועת המריבה אוזו, היה נצחונה החשוב הראשון של לוב. כאן, באחד המקומות המרוחקים אבל היפים ביותר בתבל, היו מוטלות גופותיהם של חיילים צ'אדים ומעלות צחנה בשמש המדברית. משאיות וג'יפים מופצצים מתוצרת צרפת וארה"ב היו מפוזרים בכל. „הטסנו את העיתונאים כדי שיראו במו עיניהם את מעשיהם המהוללים של כוחותינו", אמר קאדאפי לקהל המריע בטריפולי. „יכולנו לכבוש מחר את כל צ'אד יחד עם מנהיגותה המכורה לארה"ב. בשבילנו זה היה פיקניק".

השבוע לא השמיע הקולונל שום תביעות כאלה. בימים האחרונים הניבה צ'אד בתקיפת בסיסים בתוך טריטוריה לובית. שוב הושפלו כוחותיו של הקולונל.

אולם עם כל רצונם של וושינגטון ווייטהול, נראה שמעטים הסיכויים שקאדאפי יאבד את אחיזתו בשלטון בעתיד הקרוב. האוכלוסיה בלוב מתלוננת אולי על קשיים כלכליים בעקבות ירידה דרמטית בהכנסות מנפט ובגלל הוצאותיו הבזבזניות של קאדאפי על נשק ועל מספר פרוייקטים יוקרתיים, אבל הלובים הם עם נינוח, אדיש ומורגל בכמוהו. כפי שהדברים נראים, יש רק כעס התנגדות עממית.

המערב רואה בקאדאפי דמות הניצבת בנקודה כלשהי בין מאו למוסוליני. אבל המנהיג הלובי רואה את עצמו בבירור כיורש אדרתו של אדם אחד בלבד – נאצר של מצרים. הוא עדיין דבק ברעיונותיו של נאצר בדבר אחדות העולם הערבי. לנאצר הוא חב את קריאותיו התדירות ל„מהירה" מדינת ההמונים המשתרעת על פני הארצות הערביות של צפון אפריקה, המפרץ המזרח התיכון. האחדות הערבית, לפי הטענה, היא ההגנה היחידה מפני האימפריאליזם לא רק של המערב, אלא גם של המזרח (בעוד שלוב תלויה מאד באספקת נשק ויועצים מברה"מ, היא נשארת אנטי־קומוניסטית מובהקת). בנאומו בשבוע שעבר הציג קאדאפי תוכנית מפורטת ל„אחדות ערבית". בכל הנראה הוא הקדיש זמן רב לניסוח הצעות מורכבות למועצות, להסכמים בנקאיים ולגופי הגנה הדדיים. „לא נייצא את המהפכה שלנו למדינות ערביות אחרות שאינן רוצות בה", אמר. תחת זאת עודדן, לדעתו, להתאגד כדי לייצר את הפצצה הגרעינית. „רק בדרך זו", הוא אמר, „יוכל העולם הערבי להגן על עצמו".

המנהיג הלובי הוא רומנטיקן המתרפק לא פעם על חינוכו הבדווי ומעלה זכרונות על נער אידיאלי הדר באוהל במדבר. הוא אכן נשאר בן המדבר, חשדן לגבי סמכות מאורגנת וחש איבחנות כלפי אלה שמחוץ לחוג המשפחה שלו. בני משפחה ניצבים כשומרים בכל הופעותיו הפומביות. שני בעלי הכוח בלוב הבאים אחריו, עבדו אל־סאלם אחמד ג'אלוד ומפקד הכוחות המזויינים קולונל אבו באכר יוניס ג'אבר, משרתים את קאדאפי באמנות מאז מהפכת 1969. רעיונותיו הרומנטיים של קאדאפי בדבר מהפכה עולמית הובילו אותו לא פעם לתמיכה ברעיונות סותרים.

בשנות ה־70 המאוחרות הוא שלח כוחות צבא לאוגנדה של אידי אמין בהשפעת רושם מוטעה שהוא מסייע למוסלמים סובלים במדינה אפריקאית ידידה. הוא שלח נשק וכספים לאיי.אר.איי. באירלנד ולמורדים בפיליפינים, אימן כורלנים הלוחמים נגד השלטון הצרפתי בדרום האוקיאנוס השקט; וקרוב יותר הביתה, הוא חבר, ואחר כך התקוטט, עם מגוון של קבוצות פלשתיניות.

שאיפתו לאחדות ערבית הוליכה אותו והלובי לנסיונות איחוד עם ארצות ערביות אחרות: מצרים, סודאן, מרוקו ואלג'יריה. שום ניסיון לא הצליח. צ'אד היא הזירה לכישלון הגדול ביותר עד כה במדיניות החוץ של קאדאפי. על אף שצ'אד נעזרה ללא ספק בפיקוח־לוויין אמריקאי ובכיסוי אווירי צרפתי, קאדאפי עצמו אשם בחלק הגון מן האסון שם. מאז שנות ה־70 המוקדמות הגביר את מעורבותה של ארצו בענייניה של שכנתו מדרום. הוצע איחוד בין שתי המדינות. היו שמועות בדבר שפע עצום במינרלים במדבר הצפוני של צ'אד. נוכחות לובית בצ'אד, כך חשבו, היא אחת הדרכים למנוע את שובו של האימפריאליזם הצרפתי למערב אפריקה. צבא לוב מעולם לא היה נלהב מן התפקיד שמילא בצ'אד: בלחימה של הימים האחרונים היו קצינים שהסתכנו בהוצאה להורג ובלבד לא לצאת לחזית.

הדמורליזציה בקרב הכוחות המזויינים של לוב, המצויידים ביד רחבה, העמיקה עוד יותר בגלל סדרת טיהורים בצבא שנועדה לשרש כל התנגדות אפשרית למנהיגותו של קאדאפי ובגלל עלייתה של מיליציה פופולארית שקאדאפי נוטה לה חסד. עיניה של המשטרה החשאית, חניכת גרמניה המזרחית, פקוחות לגלות כל סימן של התנגדות צבאית או אזרחית.

למרות התבוסות בצ'אד, נראה שאין איום על שלטונו של קאדאפי. „זה כמו נאצר אחרי מלחמת 1967, כשהצבא המצרי הושפל על־ידי ישראל, הוא יצא חזק יותר מאי פעם", אמר אחד המשקיפים. עכשיו, כשחיילים מתים מוחזרים אל משפחותיהם, רישומה של המלחמה ניכר קצת יותר, אבל היא עדיין נראית רחוקה מאד בעיני תושבי הערים בחוף הצפוני של לוב. התנאים הכלכליים הם מקור הדאגה העיקרי: קאדאפי עצמו הזהיר מפני התמוטטות צפויה של תעשיית לוב ונשמעות קריאות לקיצוץ חד ביבוא ולצמצום של 50 אחוז במספר העובדים הזרים המאיישים מגוון שירותים חשובים. אבל למרות חומרת המצב, לוב לבשה דמות חדשה בשנות שלטונו של קאדאפי. גידול דרמטי בהכנסות הנפט איפשר ללובים ליהנות מהכנסה לנפש שהיא אחת הגבוהות באפריקה — כ־8,500 דולר. שיעור הילודה עלה באורח ניכר. גדל עכשיו דור השקוע כולו ברעיונותיו של „המנהיג הגדול". קאדאפי בר מזל: נראה כי הוא נחוש בדעתו להמשיך בתוכניותיו ובחלומותיו למרות העולם המשתנה סביבו.

■ סרי לנקה

יריבי הנמרים

לפני חודש היו אלה הקיצונים הסינהלזיים שניסו לפוצץ את הסכם השלום של סרי־לנקה על־ידי הטלת שני רימונים לעבר הנשיא ושרי הקבינט הבכירים שלו. לפני זמן מה הבהירו „נמרי השחרור" של טמיל, כי השלום הוא אצלם שני במעלה בסדר העדיפויות: במקום הראשון נמצאת עליונותן על קבוצות גרילה טמיליות אחרות.

בשבועות האחרונים הותקפו „הנמרים" מחוץ לארצם, חצי האי ג'פנה, על־ידי קבוצות מיליטאנטיות. במחוז הצפוני היתה המתקפה פוליטית ואלימה כאחת. האלימות נתאפשרה משום שלוחמי הגרילה מסרו רק חלק קטן מנשקם לידי החיילים ההודים, שהובאו לסרי־לנקה לפקח על השלום. קבוצות טמיליות שחזרו מן המדינה ההודית „טמיל נאדו" ורצו ליישב חשבונות ישנים, כגון ארגון השחרור העממי של טמיל (אשע"ט) וארגון השחרור הטמילי (אש"ט), תקפו מן המארב חברים ואוהדים של „הנמרים" ואחר כך ספגו התקפת נגד. כ־30 איש נהרגו, בתוכם כוהן של „עדת אלוהים" ושלושה עמיתים, שנורו למוות בחצי האי ג'פנה, כנראה בטעות.

מה שקרה אחר כך במחוז המזרחי היה הרבה יותר גרוע. זה כמה שבועות שאשע"ט וקבוצה יריבה אחרת של „הנמרים", חזית השחרור המהפכנית (חש"ט), פותחות משרדים, מניפות דגלים ומכנסות אסיפות פומביות תוך התגרות פוליטית גלויה ב„נמרים". הן גם זכו לאהדה ציבורית מסויימת. „הנמרים", הרגילים שכל פקודה שלהם מתמלאת ללא שאלות מיותרות, אינם יודעים לשחק את המשחק הפוליטי: הם לא יכלו להבליג על ההתגרות.

ב־13 בספטמבר התחילו קבוצות נושאי נשק של הנמרים לארוב לאנשים בלתי־חמושים מן הקבוצות היריבות ולחטוף אותם. תוך 36 שעות נטבחו לפחות 50 מאנשי אשע"ט באזורים באטיקלואה ואמפארי, ומחזית השחרור המהפכנית נמסר כי הם איבדו 15 איש. גם כמה אזרחים נהרגו.

התפרצותם של „הנמרים" הציבה אתגר חמור לפני כוח השלום ההודי וסיכנה את הסכם השלום כולו. היא פגעה באמינותו של הכוח בעיני טמילים פשוטים, שקידמו בברכה את ההודים וראו בהם ערבים לבטחונם. הפגנת כוחם המזויין של „הנמרים" גם ערערה את טענתה של הודו, כי הקבוצות המיליטאנטיות מסרו את רוב הנשק שהיה בידן. כיוון שרבים הסינהלזים המשתוקקים לנצל עיכובים וחולשות של הסכם השלום, אין ההודים יכולים להרשות לעצמם להמשיך במדיניות המתונה של „סבלנות ושכנוע" כדי לקבל את הנשק.

עתה נראה שהודו עומדת לתת פקודה לכוחותיה לפרק את נשקם של המיליטאנטים, ואין ברירה להשתמש בכוח. זמן קצר לפני כן פתחו ההודים באש על קבוצה של טמילים, אולי כדי להזהיר אותם מפני הקשיחות הצפויה. אם יבהירו ההודים כי בכוונתם לכפות שלום ולהבטיח חזרה אל פוליטיקה נורמלית, עשוי הדבר להחיש את הקמתה של המועצה האדמיניסטרטיבית הזמנית בצפון ובמזרח, ש„הנמרים" מנסים להכשילה. זה גם יאפשר להודים להיות תקיפים יותר כלפי הממשלה. טמילים, שאין להם כל קשר עם התנועה הטרוריסטית, קובלים על סינהלזים המתיישבים על אדמות טמיליות מסורתיות באזורי הגבול ועל העיכוב שחל בשחרור עצורים טמילים.

■ ספרד

המכשפות אשמות

בגאליסיה, מחוז בצפון־מערב ספרד, התשובה ברורה: בהחמצתו של החלב ובהחמצתן של הבדיחות הפוליטיות אשמות המייגאס — המכשפות הנודדות בחורשות וביערות של חבל ארץ זה.

כמה סוציאליסטים חוששים שהמייגאס יקדיחו את התבשיל שרקחו יחד עם אנשי המפלגה המקומית. מטרת הברית הסוציאל־מקומית היא ליטול את מוסרות השלטון מידי „הברית העממית" השמרנית, שהתייחסה לאיזור כאל מבצרה.

ב־23 בספטמבר הפסיד חראלדו פרנאנדז אלבור — איש החזית העממית — בהצבעת אי־אמון שנערכה בפרלאמנט המקומי בן 71 המושבים. רוב הנציגים העניקו את אמונם לסוציאליסט פרנאנדו גונזאלס לאקסה. בין תומכי לאקסה היו 22 סוציאליסטים ו־18 מקומיים — שלאקסה הבטיח למנהיגיהם תיקים בממשלתו המקומית החדשה.

לאקסה, כלכלן צעיר תמיר, ימנה לסגנו — [illegible] — את [illegible] לשעבר פרוהכהנה. עד אוקטובר 1986 היה כסגנו של לאבור השמרן. לאבור התכיב, מנהח במגמה בן 70, הותיר את כל ניהולה של גאליסיה לסגנו השאפתן.

התפטרותו של לאקסה מכהונתו זו — ועזיבתו את המפלגה העממית — היא תוצאתו של נסיון הפיכה שביצע נגד אלבור ונכשל בו.

לפני חודש הצטרף לאקסה ל„קואליציון גאלגה", מפלגת מרכז־ימין מקומית. יחד עמו הביא ארבעה מחברי הממשלה המקומית — וזה היה המסמר האחרון בארונה של ממשלת אלבור, שהיטלטלה רבות בין משברי הבעיות הגאליסיאניות.

בכפרי המחוז עדיין חסרים שירותים בסיסים רבים ובנקודות היישוב, שאינן חסרות אותם, מצויים מפעלים קטנים (בעיקר תעשיות פלדה) החשים את כל כובד משקלה של התחרות בשוק המשותף.

מועדן של הבחירות המקומיות הבאות בגאליסיה לא יהיה לפני 1989. זאת בניגוד לרצונה של „החזית העממית" בבחירות מוקדמות. תוכניתם של השמרנים היא להציב מועמד רב־משקל: מנהיגם הלאומי הקודם, מנואל פראגה, בן גאליסיה הנהנה מפופולאריות רבה בארצו.

כמה סוציאליסטים יושבי־מדריד אינם נינוחים ביותר לנוכח הברית עם — וזה ציטוט מפיו של ראש עיריית מדריד חואן בארנגה — „בבל ברבליעל בבאריד". לחוסר נוחותו של בארנגה יש סיבה מיוחדת: נזעמים בשל תבוסתם בגאליסיה, יחפצו השמרנים להטעים את השמאל בניחוחם של תרגיל־זה, הוא — ולהשתלט על מועצת עיריית מדריד ועל פרלמנט מחוז הבירה.

כדי לזכות בהצבעת אי־אמון בשני מוסדות אלה, נגד הסוציאליסטים השולטים בהם, תזדקק החזית הלאומית לתמיכת המרכז הסוציאל־דמוקראטי, מפלגתו של אדולפו סוארז. הפרס שיוענק לסוציאל־דמוקראטים עשוי להיות כס ראש עיריית מדריד.

עד כה מתנהג סוארז כבערה ביישנית — הוא נמנע מללבוש עיצים חמוניות מדי אל עבר משאת־נפשו של כל מדינאי.

מרכז הסברה ★ קבוץ כפר־גלעדי

משרד הבטחון – יחידת המוזיאונים ★ מוזיאון „בית השומר" ★ המועצה האזורית גליל עליון.

מפגש לציון
80 שנה ליסוד ארגון „בר־גיורא"
ו־70 שנה להתיישבות חברי „השומר"
בגליל העליון

יתקיים ביום ראשון, ב' חוה"מ סוכות, י"ח בתשרי התשמ"ח (11.10.87), בשעה 17.00, באולם התרבות של קבוץ כפר־גלעדי.
בהשתתפות שר הבטחון יצחק רבין.
בתוכנית: חזיון אור קולי בשילוב קטעי מחול, זמר ותנועה
בהשתתפות: חבורת הזמר — „מבואות חרמון", להקת בת־קול (איילת השחר והולתא), להקות מחול מקריית־שמונה, להקת כפר־גלעדי.
★ 15.00 – טקס התייחדות עם חברי „השומר" בבית הקברות של קבוץ גלעדי.
הציבור מוזמן.

אבאל
על העיתון שלך אתה
לא מוותר.
ומה איתנו?

שבועון צעיר
השבועון האידיאלי לגילאי 8-13
מומלץ ע"י משרד החינוך
להשיג בדוכני העתונים -
1.80 ש"ח בלבד!

עמיגור
לחברת עמיגור
דרושות/ים
אם בית
למעון לקשיש
„בית שירגה" בהרצליה
תאור התפקיד:
★ טפול והפעלת בית מגורים לקשישים.
★ טפול בצרכים פיזיים ותברותיים של הקשישים.
★ סיוע בארגון השרותים הדרושים להם
דרישות התפקיד:
★ אם הבית תגור בדירה שתוקצה לה במקום.
★ משרה מלאה + כוננות לשעות היממה.
★ ידיעת שפת האידיש חובה.
מנהלת
בחצי משרה
דרישות התפקיד:
★ השכלה אקדמאית במדעי החברה רצוי בעבודה סוציאלית עם נסיון בעבודה עם קשישים.
התפקיד כולל:
★ דאגה לרווחתם של הקשישים הגרים במעון לקשיש.
★ אחריות להפעלה תקינה של מתקני הבית.
★ ניהול צוות עובדים.
★ קשר עם גורמים מוניציפליים ולהתנדבים.
★ עבודות מזכירות.
★ ידיעת שפת האידיש חובה.
★ רצוי מגורים בקרבת מקום.
מועמדים מתאימים יפנו אל גב' ציפי הרט טל. 03-624345 או 03-611917

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי נתיבות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' – 10 לתכנית מפורטת 104/03/22.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:

1. שינוי קו בנין אחורי מ־5.00 מ' ל־3 מ'.
2. הגדלת אחוזי בניה מ־65% ל־90% בקומת קרקע.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 2.5 דונם גוש 39576 חלקה 39 (חלק) אזור תעשיה – נתיבות.
כל המעוניין בעיינן רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה
תיק הוצל"פ 4857/87
מודעה בדבר מכירה פומבית של משאית

מוצעת בזה למכירה פומבית המשאית המתוארת להלן של החייב כהן בנימין לכיסוי חוב המגיע לזוכה: סולל בע"מ ע"י ב"כ עו"ד י. ניופלד מרח' הרצל 22 חיפה.
המכירה תתקיים ביום 25.10.87 בשעה 16:00 ב„גרד כרמל" דרך יפו 134 חיפה.
תיאור המשאית והערכתה: משאית פורד 1614 מודל 1975 מס' רישוי 166-132 שהוערכה בסך 4500 ש"ח.
על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים האגרות וההיטלים אשר מכח כל דין חלים על הקונה

נעים עובד
המוצ"א לפועל חיפה

לבי"ס ותיכון מקצועי בת"א דרושים
★ מחסנאית למגמת האופנה
★ איש אחזקה מנוסה
03-429104 03-429918

הדסים
כפר הילדים והנוער
מיסודה של ויצו – הדסה בקנדה
לחטיבת הביניים
דרושים מיד מורים:
לאנגלית
לתנ"ך והיסטוריה
לפנות בטלפון: 053-699248

לחברת פירסום ארצית דרושים/ות
דיילים/ות
בעלי הופעה נאה, חריצות לפרוייקט ייחודי לשעות אחר הצהריים והערב באיזורים — גוש דן, הרצליה והשרון, ראשל"צ רחובות והסביבה.
למתקבלים הכנסה גבוהה: 03/233169 03/247526

הלוח הכללי

וילות ובתים — [illegible]

דירות למכירה — [illegible]

דירות בשכ"ח — [illegible]

דירות מרוהטות — [illegible]

מכוניות — [illegible]

רהיטים — [illegible]

הלוואות — [illegible]

ריפוי והרזיה — [illegible]

הצעות עבודה — [illegible]

פוליש ונקיון — [illegible]

נרשמו לנישואין — [illegible]

הכרויות — [illegible]

ירושלים — [illegible]

הצעות עבודה — [illegible]

מכוניות — [illegible]

ריפוי והרזיה — [illegible]

הצעות עבודה — [illegible]

שונות — [illegible]

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה התשמ"א 1981 — [illegible]

משכן שני הדגלים של אקסודוס

מאת יצחק מרידור

באביב 1947 עגנה לראשונה בחיפה „פרזידנט וורפילד", אניית נהרות גדולה, שנרכשה שנתיים קודם לכן על־ידי ארגון תורמים יהודים בארה"ב, כדי להעביר בה מעפילים מאירופה לארץ־ישראל. איש לא יכול היה לשער אז שהיא תזכה, כעבור כמה חודשים, להיכנס להיסטוריה בשמה החדש, „אקסודוס 1947".

סיפורה של „אקסודוס" סופר כבר כמעט מכל זווית אפשרית. עכשיו, במלאת 40 למדינה, חוזרים ומעלים מתוך המיתוס את הסיפורים

קיבוץ יגור

ה„קטנים", המרגשים, כמו סיפור גדודיהם המוזר של „דגלי אקסודוס".

★ ★ ★

את בני שילה, מי שהיה המפיק של הסרט התיעודי „הים האחרון", פגשתי בימים אלה בבית־המלאכה „תריס־על", בקיבוצו יגור. בני, היום בן 50, היה ילד באותם ימים רחוקים, עת טולטלו 4500 המעפילים של „אקסודוס" בין גלי הים. עניינו בפרשה החל רק ב־1977, כשעסק, בגלל עבודתו כמפיק הסרט „הים האחרון", באיסוף חומר תיעודי לאותו סרט.

ב־1977 סיים שילה את עבודתו כנספח לענייני עבודה בשגרירות ישראל בלונדון — הוא לא רצה להמשיך ולשרת את ממשלת הליכוד שעלתה אז לשלטון — וחיים גורי ביקש ממנו להיות המפיק של „הים האחרון". שילה נענה. „בעקבות עבודת התחקיר שעשיתי בשביל הסרט הגעתי כמעט לכל ארצות אירופה וגם לארה"ב, ואחר־כך כמובן חזרה ללונדון", מספר שילה. „בלונדון היו לי קשרים מצויינים ושם חיו אז רבים מגיבורי 'הצד השני', אלה שניצבו, אחרי 1945, מול הישוב העברי, מול 'המוסד' וההגנה. ריאיינתי שם אנשים שידעו הרבה על הימים האחרונים של השלטון הבריטי בפלשתינה א"י, בהם גורדון מקמילן, המפקד העליון האחרון, סר הרולד ביילי, מזכירו הפוליטי של בווין, וגם קפטן אנטוני ביילי, שהיה מפקד המשחתת 'שילדס', שתקפה, אור ל־18 ביולי 1947, יחד עם חמש אניות־מלחמה אחרות, את 'אקסודוס'.

„יום אחד הציע לי קפטן ביילי לראיין עובד בכיר ב'מרקס אנד ספנסר', שהיה בזמן המאנדט קצין בצבא הוד־מלכותה והשתתף בקרב על 'אקסודוס'".

גם היום, תשע שנים לאחר אותה פגישה, אין בני מצליח להסתיר את התרגשותו: „לויטנאנט ריצ'וורס — זה שמו של אותו קצין ברימוס — סיפר לי כי הוא היה האיש הראשון שעלה על 'אקסודוס'. משהבחין בדגל המתנוסס על ראש התורן עלה לשם והוריד אותו, 'כדי שזה ישמש עדות בבית־המשפט נגד קברניט האניה וצוותה', הסביר לי. האיש שיחזר באוזני כל שזכר על המאבק נגד המעפילים — וגם גילה לי, בסופה של השיחה, את סוד־הגדול, השמור איתו מזה 31 שנה: אותו דגל שהוא הוריד מתורן 'אקסודוס' עדיין שמור בביתו. הוא ביקש ממני כי אחזיר את הדגל, הכחול־לבן והמנוקב כדורים, הביתה, 'למען ימצא את המקום הראוי לו באחד המוזיאונים המנציחים את התקופה', כדבריו.

„כשלויטנאנט ריצ'וורס הזכיר, לראשונה באותה שיחה, שאותו 'דגל אקסודוס' עדיין שמור בביתו, חשבתי לרגע שבידיו הדגל העברי שהונף על האניה, לאחר שהיא נלכדה. אבל כשהביאו, עטוף ושמור היטב, התברר לי שהמדובר בדגל הונדורס. שמחתי שמחה רבה, כי ראיתי בו סמל יקר וחשוב".

★ ★ ★

שילה, הרואה עד היום את החזרת הדגל לארץ כרגע־שיא בהשתלשלות מחקריו בבריטניה, אומר בהתמרמרות רבה:

„חיים גורי ואני החלטנו אז להפקיד אותו דגל שקיבלתי מלויטנאנט ריצ'וורס למשמרת בידיהם של עוזיאל עינב (האלחוטאי של אקסודוס) ויוסף (אייק) הראל, המפקד (היום שותפים בעסקים מצליחים מאוד — י.מ.). האמת היא שהופתענו מאוד, ולא לטובה, מכך שעינב מצא לנכון, לאחרונה, להעביר את הדגל לידי מפקד חיל הים בלי להתייעץ בנו, בגורי ובי, וגם בלי להזכיר שאת הדגל שלח לישראל מי שבאמת שמר עליו 31 שנה, אותו לויטנאנט ריצ'וורס. ובכלל, אין זה מקובל עלי שדגל 'אקסודוס' ינדוד מיד ליד, כאילו היה זה דבר חסר ערך. לדעתי, אין למפקד חיל־הים מה לעשות בו. ביקשתי ממנו, במכתב ששלחתי אליו, להעביר אותו לידי בית לוחמי הגיטאות, שם יוחלט, בידיעתו של ריצ'וורס, מה ייעשה בו".

דומה שמפקד חיל־הים מצא, בכל־זאת, מקום ראוי לאותו דגל כחול לבן, עטור חמישה כוכבים ומנוקב כדורים, דגלה של הונדורס, שהתנופף על „אקסודוס" כשהתנהל קרב האיתנים בין צי המלחמה הבריטי ו־4500 המעפילים שחתרו אל המולדת: הוא הפקיד בידי יוסף אלמוג, מנהל מוזיאון ההעפלה בחיפה, המבטיח „למצוא לדגל מקום של כבוד, כראוי לו", במוזיאון שבהנהלתו.

★ ★ ★

ב־18 ביולי 1947, גם לאחר שחדלו שש האניות הבריטיות לירות לעברה של „אקסודוס" והכובשים השתלטו על גשר הפיקוד, עדיין נמשך מאבקם של המעפילים. בשעת המאבק הניפו המעפילים על התורן דגל חדש, הפעם דגל כחול לבן עברי, של המדינה שבדרך.

סיפר לי השבוע מיכה פרי, שהיה סגן המפקד של „אקסודוס" ושעליו הוטל אחר־כך הפיקוד על חלקה השני של המערכה:

„מה שקרה לאותו דגל עברי, שהונף על 'אקסודוס' לאחר שהבריטים השתלטו על האניה והורידו את דגלה המסחרי, דגל הונדורס, זה סיפור עצוב, אפילו מרגיז: גם את הדגל הזה הוריד קצין בריטי, וגם הוא לקח אותו, 'למזכרת', הביתה. כעבור שנים הציק לו כנראה המצפון, והוא מסר את הדגל לידיד יהודי, איש בית"ר, תושב דרום־אפריקה, כדי שזה יחזירו למדינת ישראל. אבל האיש לא מיהר להחזיר לארץ את שהופקד בידו. הדגל נדד שנים והשתתף במבצעי איסוף תרומות לקרן בית"ר. רק עם עליית הליכוד לשלטון הוא נמסר לידי מנחם בגין, ראש בית"ר שהיה לראש הממשלה. בגין העביר את הדגל, 'למשמרת עולם', למוזיאון אצ"ל, במכון ז'בוטינסקי בתל־אביב. כל המחאות שלנו לא הועילו. אני, אישית, כתבתי אל בגין מכתב, אבל תשובה של ממש לא קיבלתי ממנו. חיים בר־לב הגיש על כך שאילתא בכנסת: 'מון גנראל', ענה לו בגין במונון, 'אתה תתעסק, בבקשה, בעניינים שלך...'"

„נכון", אומר היום מיכה פרי, „היו גם בית"רים על 'אקסודוס', אבל כמותם היו על רוב אניות המעפילים. והלא אין זה מתקבל על הדעת שדגלה של 'יציאת אירופה', הספינה שהיתה לכל הדעות אחד המבצעים הגדולים של 'המוסד' ושל ההגנה, ישכון כבוד דווקא במכון ז'בוטינסקי".

בסופו של דבר, שני הדגלים שעשו היסטוריה היו שנים ארוכות בשבי, חזרו בדרך גדודים מפותלת, הביתה, וזה, אחרי הכל, מה שבאמת חשוב.

הדגל „הישן" (במרכז) נקוב הכדורים ועליו חתימות סגל האניה; והדגל „החדש" (משמאל): הראשון במוזיאון ההעפלה, השני בבית ז'בוטינסקי

מכשף כיס ברחוב הראשי

מאת שמעון וייס

בית־הקפה „לה ג'ובאו", ברחובה הראשי של טבריה, הוא באחרונה מוקד משיכה למקומיים ולמטיילים באיזור. לא מפני שהגיע אליו משלוח קפה מיוחד מבראזיל ולא בשל אטראקציה קולינרית אחרת, אלא בגלל איש נמוך־קומה, שחרחר, בעל שערות שחורות ארוכות ומבנה גוף מגמגי, שקוראים לו ג'וקי או בשמו הרשמי רחמים טירם. טירם־ג'וקי הוא מגיד עתידות. הוא לא חבר בשום אגודה וגם לא מועסק מטעם בית־הקפה במקצוע הזה. פשוט,

טבריה

[...] וכשרון, שהפכים אותו למקצוען. בתחום הזה, יודעים הכל, מי שקולע למטרה נחשב למקצוען.

אולי ילדותו הקשה וסיפור־חייו של האיש בן הארבעים הקנו לו את הכוחות העל־אנושיים ואולי אלה היו בו מלידה אך הוא לא גילה זאת עד כה. כך או כך, ג'וקי מהמם את תושבי טבריה. הוא מצליח, כפי שטוענים „לקוחותיו", לתאר כמעט בדיוק את תולדות חייהם ואף לשרטט להם תחזית עתידית. שמע הצלחותיו עובר מפה לאוזן ברחבי העמק והגליל. היום כבר עומדים בתור אצלו לא רק טבריינים, גם עפולאים, צפתים, קיבוצניקים וכל מי שאיכפת לו עברו ועתידו.

ג'וקי מגדיר את עצמו בנימה קלה של לעג „מכשף כיס", על שום קומתו הנמוכה. ביתר רצינות הוא אומר: „אני קטן ומוזר, אבל גדול ומטורף". הוא נולד בחורה למשפחה מרובת ילדים. ילדותו עברה עליו ללא הורים — השניים מתו בנסיבות טראגיות. הוא גדל בין אחיו ואחיותיו, אך כבר מגיל צעיר הבחינו הכל כי מדובר בגידול פרא. בית־ספר ולימודים מסודרים לא היו רשומים ביומנו. לעומת זאת עבר בחלוקת זבל ארגני בשדות האיזור. תקופות ארוכות היה ישן בשדות וברחובות וניזון משאריות אשפה. לפני כשנתיים נפטר אחיו בקריית־שמונה. הוא בא לשבת שבעה ונותר עם גיסתו ואחייניו.

לראשונה התוודע לכוחותיו העל־טבעיים — הוא מספר — כשידידה שלו מתה בעת לידת תינוק משותף לשניהם. הוא יודע שמראהו החיצוני מבהיל משהו ודוחה לא במעט, ושרבים רואים בו תמהוני ומסכן, אך זה לא מפריע לו. „אני מטורף חיובי", הוא אומר ומציין שמעולם לא עשה רע למישהו. „אני נראה מכוער כמו קוף, קטן בגובה, אבל גדול במחשבות". טבריינית אחת, שעברה ברחוב, שמעה מפיו בפרוטרוט את תיאור בגדיה התחתונים. אל אחר ניגש, לחץ את ידו ואמר: „אל תדאג, אשתך תהיה בסדר. היא תלד בקרוב ויהיו לכם ארבעה ילדים". עוד האיש המום מהמידע המדוייק וג'וקי איחל לו הצלחה בקורס הקצינים שהוא עתיד לצאת אליו בקרוב. מיותר לציין שמעולם לא נפגשו השניים קודם לכן.

גם שני כוכבים פופולאריים, שלפחות אחד מהם קשה למתוח במתיחות, נפלו ברשת קריאת מחשבותיו של ג'וקי: יהורם גאון ויהודה ברקן. השניים שהו בטבריה זה לא כבר והובלו אל ג'וקי. הוא לחץ את ידיהם והתחיל „להפגיז":

„צילומי הסרט שלך", אמר לברקן, „יהיו בטבריה ויסתיימו בתוך שלושה חודשים. אתה מתלבט באהבתך לשתי נשים וצפויים לך משברים בתחום המשפחתי". ברקן, כך סיפרו, כמעט נפל מהכסא מרוב תדהמה. לגאון הבטיח ג'וקי שיתחתן עם חברתו, עינת אורד, בתוך שלוש שנים. „אבל", הוסיף, „תיזהר כי היא שתלטנית, אף־על־פי שאינה נראית כך". אחר־כך אמר לגאון שבעתיד הרחוק יותר יחזור בתשובה. אורי זוהר, שים לב.

כצפוי, ישנם כאלה שאינם מאמינים לג'וקי, מנסים להכשילו ומעמידים אותו במבחן. ג'וקי עומד במבחנים הללו בהצלחה. גם המאמינים וגם האפיקורסים כבר יודעים היום שהצלחתו של קורא המחשבות מטבריה עולה כסף. ג'וקי לא הוציא מחירון לתחזיותיו, אבל הוא אומר שביקור אצלו, שנמשך בין דקות ספורות לשעה שלמה, דומה לביקור אצל רופא ולפיכך גם לו מגיע תשר קטן.

מי שהכי מרוצה מכל העניין הוא אברהם, בעל בית־הקפה „לה ג'ובאו" ברחוב הגליל בטבריה. מעולם לא פרחו עסקיו כפי שהם פורחים כיום, בזכות האיש הקטן־גדול שיושב אצלו.

„אני קטן ומוזר, אבל גדול ומטורף" — מכריז על עצמו ג'וקי

קיר מגדל החומה של ירושלים שנחשף בחפירות העופל

מות אחימעץ

היום נפתח רשמית בירושלים הרובע ההרודיאני העתיק, ובו מוזיאון ואוהל לארכיאולוגיה. מקומו מתחת לבנייני ישיבת הכותל. בטקס ישתתפו נשיא המדינה, שרים ואישי ציבור וכן התורמים, בני משפחת ואהל. בחפירות שהתקיימו בשנים 1969—1983 ברובע היהודי, בהנהלת פרופסור נחמן אביגד, נתגלו שרידי רובע מגורים בעיר העליונה של ירושלים מתקופת בית הורדוס (37 לפני הספירה עד 70 לספירה).

היה זה רובע של משפחות מאצולת ירושלים, שהקימו את בתיהן בשיפולי הגבעה מול הר הבית. על אמידות הדיירים מעידים בתי המידות המרווחים, שהיו מעוטרים בטיח מכויר (סטוקו) ובריצפות פסיפס צבעוניות. בבתים היו חדרי אמבט ומקוואות טהרה, ונמצאו בהם רהיטי אבן (ביחוד שולחנות), כלי־בית מאבן, מוצרי

ארץ חמדה / צבי אילן

מותרות, חפצי נוי וכיוצא בזה סממנים של חיי רווחה ושל תרבות דיור ברמה גבוהה. רובע המגורים המשגשג הזה נהרס עם חורבן ירושלים בידי הרומאים, בשנת 70 לספירה.

לאחר חשיפת השרידים שוקמו ההריסות, בפיקוחו של פרופסור אביגד, שמשלחתו חשפה את כל שאר האתרים הקדומים ברובע היהודי. הממצאים הקטנים בנמו לתצוגה במוזיאון צמוד אף הוא, במרתפו הגדול של בניין הישיבה. עתה, בסוכות, כאשר רבבות יעלו לירושלים, בהם משתתפי כנס החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה, הוא נפתח לביקורי הקהל הרחב. פנינת־חן עתיקה נוספה לאתרי ירושלים הקדומה שמפתחת החברה לשיקום הרובע היהודי.

מצבת אחימעץ

בדרום איטליה נתגלתה כתובת עברית חקוקה על גבי מצבת־קבורה שעליה המלה 'אחימעץ'. לדעת החוקר יוסף רופא מרמת־גן זוהי מצבתו של אחימעץ בן פלטיאל, ההיסטוריון המשורר העברי בן המאה הי"א, בעל „מגילת יוחסין" המפורסמת, שמת בעיר אוריה שבאיטליה הדרומית. המגילה מתארת את תולדות המשפחה שממנה יצאו כמה מנהיגים של יהודי איטליה. היא נגלתה בסוף המאה הקודמת וזכתה לפירסום מדעי במהדורות אחדות.

לפני זמן־מה שלח פרופסור קולאפמינה, מאוניברסיטת בארי שבדרום איטליה, ליוסף רופא, שהוא ספרן במקצועו ופירסם בעבר מחקרים על כתובות עבריות מימי הביניים באיטליה, צילום של כתובת בעלת חמש שורות, שתחילתן וסופן חסר. קולאפמינה ביקש מרופא לנסות ולפענח את הכתובת וכן להשלימה. רופא מצא שהשם אחימעץ נדיר ביותר. הנפטר היה חשוב ונכבד, כי השוו אותו בכתובת למשה רבנו, וגם הגיל הרשום במקטע בכתובת מתאים לגילו של אחימעץ, שמת והוא כבן 36. הנוסח המשוחזר, בהשלמותיו של רופא, הוא זה: „פה מצבת איש אחד בדמי ימיו נלקח והוא בן שלושים ושמונה שנה/ ויגווע וימת ויאסף (והוא) צעיר מזהיר בשכלו אחימעץ, אבל גם נאמן לה' היה, כמשה עבדו. על כן מת בנשיקה".

רופא שלח לאחרונה מאמר על הכתובת, שהיא בעלת חשיבות בארכיאולוגיה ובהיסטוריה היהודית של ימי הביניים, לכתב־עת מדעי.

חן במדבר

המפעל השנתי לטיפוח הארץ ולהכרתה, על־שם יוסי יפה, ייערך השנה במדבר יהודה ולחוף ים־המלח, מטעם תנועת המושבים והחברה להגנת הטבע, בריכוזו של בית־ספר עין־גדי. במשך חמישה ימים יעסקו מאות בני מושבים בשמירת טבע, בטיפול באתרים עתיקים ובהכרת הסביבה. חצי יום יוקדש לעבודה, ומחציתו השניה — לטיולים. בין האתרים שיטופלו — בריכת אגירה עתיקה מעל בית־ספר שדה עין־גדי, ניקוי נחל משמר, שיפוץ שביל בנחל און, תיקון מעלה משמר הדרומי, טישטוש קיצורים בשביל הנחש שבמצדה וניקוי המצוקות הרומיים, טיפול בנחל בוקק ובסביבתו. מפעל הנצחה ראוי לשבח — ראוי לזכרו של יוסי, תרומה לנוף ורכישת ערכים בעבודה ממשית של בני הדור הצעיר.

ארזי הנשיא

היום בצהריים יטע נשיא המדינה, חיים הרצוג, ארז בשורת נשיאי ישראל במוצא, בחצר בית־ההבראה ארזה. זה מנהג יפה של הקרן הקיימת. בשורה נטעו ארזים כל הנשיאים, מלבד הנשיא הראשון, חיים ויצמן. ראשיתו של המנהג ב־1898, עת נטע הרצל ברוש, שנחשב כארז, במוצא, בחצר האיכר ברוזה. במלחמת העולם הראשונה גדעו פורעים את העץ ונותר ממנו רק גדם. בט"ו בשבט 1922 נטעו סביב הגדם הסמלי מאתיים עצי ארזה, הנמצאים עתה בחצר בית־ההבראה. נטיעת הארז היום קשורה בעוד ציוני דרך — זה העץ הראשון שנוטעת קק"ל בתשמ"ח, ראשית פתיחת עונת הנטיעות לאחר שנת שמיטה, מראשוני האירועים של שנת הארבעים למדינה. האירוע משותף לקק"ל ולקופת־חולים. שהנטע הזה יגדל ויפרח ולא ייגדע לעולם.

שני המפלסים של שוק פארס

מאת דני צדקוני

בימי השלטון התורכי חיו בעזה 18,000 איש. כיום, לאחר עשרים שנות שלטון ישראלי בה, מונה אוכלוסייתה 230,000 נפש, אך חלק ממוסדותיה ושירותיה הם עדיין ברמה של ימי השלטון התורכי. פרוייקט שיקום השכונות הציוני לא הגיע לעזה, אך לאחרונה, הודות

עזה

לעזרה ערבית וירדנית, נעורה בעיר הצפופה הזו תקוות לשיפור־מה באיכות הסביבה והשירותים.

אחד המקומות „התורכיים", שנשארו בעיר כפי שהיו לפני מאה שנה, הוא בית־המטבחיים שבשג'עיה, בדרך לחאן־יונס. שני התדרים שלו אינם בדיוק תגיגה של היגיינה. אבל בעזרת אללה, ארגון הסיוע האמריקאי „אנירה", וכספים שגייס ראש העירייה לשעבר רשאד א־שאווה במדינות ערב, ושהופקדו בבנקים ערביים בחו"ל, יוקם באיזור התעשיה החדש בשייח' עג'לין שמדרום לעיר בית־מטבחיים מודרני, בהשקעה של מיליון וחצי דולר. בעזרת אותם גורמים מסיימים בימים אלה גם בחאן־יונס בניית בית־מטבחיים חדש. אגב, השחיטה המוסלמית אינה שונה בשיטתה מן היהודית, אם־כי כדי להקל על סבלם של בעלי־החיים המיועדים לשחיטה בירדן, נהגים לאחרונה בבית־המטבחיים של רבת־עמון להמם בחשמל את הבקר ואת הצאן לפני שחיטתם. איסאם א־שאווה, מנהל המשרד העזתי של „אנירה", אינו יכול להבטיח שבשני בתי־המטבחיים החדשים ינהגו בשיטת חסד רחמה בבעלי־החיים המסכנים.

גולת־הכותרת של תוכניות הפיתוח החדשות תהיה החלפת שוק פארס במרכזה של עזה בשוק מודרני, כיאה לעיר שסמלה הוא ציפור החול הפלאית הקמה שוב ושוב מאפרה. אם התכנית תתבצע, יושקעו בה, לפי האומדן, כששה מיליון דולר.

שוק פארס, שלא הייתי ממליץ לישראלים להתקרב לסביבתו — מטעמי בטחון אישי — אינו יצירה תורכית. הוא משהו „זמני" שהקימה עיריית עזה כבר בתקופה הישראלית, ב־1975. בעזה פעלו לפניכן, עוד מזמן התורכים, שלושה „חאנים". בכל אחד מהם התנהלו כמה ענפי מסחר. ה„חאנים" הללו כבר לא ענו על צרכי המסחר, ובעירייה החלט לנצל את השטח הפנוי שבצד הרחוב הראשי עומר אל מוכתאר, שבחורף נהפך לבצה. בשוק פארס פעילים כמאתיים בעלי עסקים קבועים בכל ענפי המסחר — ירקות, דגים, בשר, לבוש, מוצרי פח ופלאסטיק, וכל מה שאתה מבקש בשוק רב־גוני. השוק הזה היה, בשנים הראשונות של הכיבוש, אטראקציה גדולה לתושבי הערים והמושבים בדרום, וגם לתושבי מקומות רחוקים יותר. הכל נהרו אליו, וקנו בו ב„חצי המחיר", מכל הבא ליד. בלטו בין לקוחותיו עקרות־בית יהודיות, שלא חששו לעלות על אוטובוס ולנסוע בימי רביעי וחמישי לעזה לקניות. בינתיים עשה השדור את שלו וישראלים מעטים בלבד מסתכנים כיום בקניות בשוק. לפי התוכנית יוקם במקום שוק דו־מפלסי. המפלס התחתון ישמש כתחנת המוניות המרכזית של עזה, והמפלס השני — כשוק קמעונאי. השוק הסיטונאי יועבר משוק פארס לאותה שייח' עג'לין, שם הוקצה לו שטח של 26 דונם.

פתיחת שוק אחר, „שוק הדגים" שמדרום לנמל עזה, שהוקם בסיוע קרן הפיתוח של או"ם, התעכבה בגלל מחלוקות על זכויות ההחכרה בין הארגון והעירייה. התוכנית הגדולה יותר בקומפלקס הזה היא הקמת מעגן לסירות הדייגים ליד השוק הזה, על־ידי בניית שובר גלים בניצב לאחד משני מזחי הנמל. כיום מחזיקים הדייגים טרקטורים רבים לגרירת סירותיהם לחוף, מה שגורם בלאי ומייקר את עלויות הדיג. בינתיים, עד שאו"ם יבנה נמל דיג בעזה (בזמנו הועידו את הנמל בעזה להיות, בבוא היום, גרעיניה של נמל ים־תיכוני לממלכת ירדן בהסכם שלום) גידר הממשל הצבאי בתיל שטח בחוף, שרק ממנו יוכלו הדייגים להפליג לים, תחת ביקורת, ושבו יוחזקו סירותיהם.

אחת הנהנות מכספי הסיוע הירדני לרצועה היא אגודת הצדקה, שבראשה עומד רשאד א־שאווה. העברת הכספים וההמלצות על חלוקתם נעשים בעצם דרך גוף זה, המקיים למעשה את הקשר הבלתי־רשמי בין עזה לירדן. האגודה תבצע בקרוב בכסף הזה כמה פרוייקטים, כמו בניית מבנה חדש לבית־הספר „כרמל", השוכן במבנים בלתי ראויים. כן תקים לעצמה בניין מתאים ליד האוניברסיטה, במקום המשרדים השכורים שיש לה ליד הקזינו בחוף הים. גם אגודת „ידידי החולים" הוולונטארית, המגישה טיפול רפואי חינם לתושבי העיר, תזכה במרפאה. עוד בתוכניות: בניין חדש ל„עזה קולג'", שהוא אחד מבתי־הספר התיכוניים הוותיקים בעיר.

مكذا من الاحيل

مكنز من الاهل

שלושה נהרגו בכביש דימונה־סדום בהתנגשות חזיתית בין 2 פרטיות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

שלושה אנשים קיפחו את חייהם ביום שישי בתאונת־דרכים קטלנית שאירעה בכביש דימונה־סדום. אחת הנוסעות נפצעה באורח קשה והועברה לטיפול בבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע.

התאונה אירעה סמוך לשעה 4 אחר־הצהריים, כחמישה קילומטרים דרומית לדימונה בעקומה חדה שמאלה. מכונית שכורה מדגם "דהייטסו" שנת 87, שנסעה מכיוון דימונה, סטתה מסיבה בלתי־ברורה לנתיב השמאלי והתנגשה חזיתית במכונית שכורה מדגם "סיאט מלגה" שנת 87, שנסעה מולה. כתוצאה מההתנגשות נהרגו שני נוסעי ה"מלגה", זוג תיירים מאיטליה ושוטר שנסע ב"דהייטסו". צעירה שנסעה עימו נפצעה באורח קשה וגרמו לה שברים באגן הירכיים, ברגליים, בעצמות הפנים וכן חבלות בכל חלקי הגוף. יצויין, כי ארבעת הנוסעים חגרו חגורות־בטיחות.

מעוצמת ההתנגשות, נלכדו הנוסעים בתוך המכונית והיה צורך להזעיק למקום צוות חילוץ, שעמל דקות ארוכות כדי לחלץ את הנפגעים. סמל הכיבוי מתחנת דימונה, דוד מלול, סיפר אתמול: "זה היה מראה מזעזע. המכוניות היו מחוצות אחת בתוך השניה. תחילה ניסינו לחלץ את מי שנותר חי מהתאונה. הבחורה הפצועה שלא חדלה לזעוק "כואב, כואב", היתה לחוצה בין הכיסאות. נאלצנו לחתוך באמצעות מכשיר חילוץ את הדלת הקדמית, כדי להוציאה ולאפשר לאנשי מד"א לטפל בה. אחר־כך הוציאו את חברה ההרוג ואת שני האיטלקים, שעדיין נשמו. כבר הרבה שנים אני מועסק כדי לטפל במצבים כאלה, אבל מראה כל־כך קשה, כמו ראיתי".

למקום הגיעו ארבעה אמבולנסים של מד"א שהעבירו את הנפגעים לבית החולים "סורוקה", לאחר שרופא שהוזעק מירוחם, קבע את מותם. הפצועה נותחה, אולם מצבה ממשיך להיות קשה.

סופר "דבר" שהגיע למקום התאונה, מציין כי בעקומה זו, המרוחקת כשבעה קילומטרים מצפון לצומת־אורון, אירעו בשנתיים האחרונות מספר תאונות קטלניות, בהן נהרגו לפחות שמונה אנשים. ב־13 באוגוסט 1985 התהפך בקטע זה אוטובוס של "אגד" וכתוצאה מכך נפצעו 41 נוסעים. מתי שכרית, הבעלים של "גרר מתי", שהגיע למקום זמן קצר לאחר התאונה, אמר שלשום: "לצערי, אני מכיר היטב את הכביש הזה. אין בו שילוט והוא 'מרמה' את הנהגים, שכן אין בעקומה זווית ראיה מספקת. גם גבעות החול לצידי הכביש, מסתירים כמעט לחלוטין את שדה הראיה מהנהגים".

ראש לשכת התנועה במשטרת מרחב הנגב, רפ"ק יעקב פיכוטי, אמר כי זוהי התאונה הקטלנית הרביעית השבוע בכבישי האיזור. בתאונות אלה נהרגו 6 בני־אדם ו־12 נפצעו. פיכוטי ציין כי במשך חול המועד סוכות, קיימת נוכחות מוגברת של שוטרי לשכת התנועה בכבישי הדרום וכן הוצבו ארבע מכוניות מהירות בין דימונה לסדום ובין סדום לאילת. "המשטרה לא תתפשר עם כל נהג שיעבור עבירת [illegible]", אמר פיכוטי. "ומי שיעבור את המהירות המותרת אפילו בקמ"ש אחד, יוגש נגדו דו"ח". הוא קרא לנהגים להשתמש בתחנות הריענון המוצבות בכביש הערבה, מסדום ועד אילת.

גובשה הצעת חוק להבטחת זכויות עובדים בעת פירוק מפעל

מאת חיים ביאור, כתב "דבר" לענייני עבודה

ועדה ציבורית בראשות אפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, גיבשה בימים אלה הצעת חוק להסדר זכויותיהם של עובדים שמפעלם נקלע לפירוק נכסים.

בוועדה חברים, בין היתר, אנשי אקדמיה ומשפט וביהם פרופ' רות בן־ישראל, סגנית דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב, עו"ד אלי מיטל, עו"ד אלי כץ ואחרים.

הצעת החוק התגבשה לנוכח העובדה שזכויותיהם של עובדים אינן מובטחות בדרך כלל, בעת שהחברה או המפעל מגיעים למצב של פשיטת רגל או פירוק. מפסיקות של בתי המשפט מתברר שעם הפירוק בטל תוקפו של הסכם העבודה וכונס הנכסים רשאי לבטלו ואף לבטל זכויות רבות המוקנות לעובדים מכוח ההסכם.

הצעת החוק נועדה לשמור על האינטרסים של העובדים גם כאשר המעסיק הפך להיות "חדל פרעון", כלומר אינו יכול לעמוד בפרעון חובותיו. לדברי זילוני, יוזמת החקיקה אמורה להבטיח שכל עוד מקום עבודה מתקיים, הסכמי העבודה לא ייפגעו וייעשר מעמדו של ועד העובדים.

הצעת החוק תוגש בקרוב ע"י הח"כים ישראל קיסר ואורה נמיר, עם פתיחת מושב החורף של הכנסת.

"בריטיש אירוויז" ביטלה שקילת מטען לנוסעים בעלי מזוודה אחת

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

חברת־התעופה הבריטית "בריטיש אירוויז" לא תשקול עוד את מטעני הנוסעים, אם יגיעו לטיסה עם מזוודה אחת בלבד. כן הוזל התעריף למטען עודף.

על־פי ההסדר החדש, שנכנס לתוקפו החודש, יותר לכל נוסע להביא לטיסה במחלקת תיירים מזוודה אחת בגודל מקובל, לבד ממטען היד, בלי שים לב למשקלה של המזוודה. נוסעי מחלקת העסקים והמחלקה הראשונה יורשו ליטול עמם שתי מזוודות. רק כאשר יעלה מספר המזוודות על המותר או שגודלן יהיה חריג, יישקלו. במקרה כזה זכאי נוסע במחלקת תיירות ליטול עמו עד 23 ק"ג, במחלקת־עסקים עד 30 ק"ג ובמחלקה הראשונה עד 40 ק"ג. התשלום בעד משקל עודף הוזל מאחוז אחד מן התעריף במחלקה הראשונה לכל ק"ג, ל־0.75 אחוז.

בתוך כך, נמשך הדיון בהנהלת ב.א.י. על הגדלת מספר הטיסות בקו הישראלי בשנה הבאה. ראשי הסניף הישראלי מציעים להנהיג טיסה שבועית חמישית נוכח הצלחת החברה השנה. אולם מנהל הסניף ארנסט פלאמיני אומר, כי לא ימליץ על הגדלת מספר הטיסות, אם לא תיפתר בעיית הבדיקות הבטחוניות בנמל בן־גוריון.

פלאמיני אומר, כי התמשכות הבדיקות גרמה בקיץ איחורים רבים בהמראת מטוסי החברה, לעיתים עד 90 דקות, מפני שלא כל הנוסעים הספיקו להיבדק עד שעת ההמראה. גם [illegible] תלונות על התארכות הבדיקות ו"אל־על" אומרת, שנאלצה לעיתים קרובות להותיר בלוד עד 40 נוסעים לטיסה, כדי לדייק בלוח־ההמראות של מטוסיה. הנושא נדון גם אצל שר התחבורה חיים קורפו.

השיבושים כתוצאה מהתמשכות הבדיקות הבטחוניות החלו עם העברתן מ"אל־על" לידי רשות שדות התעופה באפריל. "אל־על" לא העבירה את הבודקים המנוסים שלה לרשות וזו נאלצה לגייס אנשים חדשים ולהכשיר אותם תוך כדי עונת־השיא הקיצית. ברשות אומרים, שעם סיום עונת הקיץ ייעלמו התורים ולקראת השנה הבאה כבר תיערך הרשות עם מספר נאות של בודקים מנוסים. לפיכך מקווים, כי קשיי הקיץ הזה לא ישובו עוד.

סוכות שמח בדרום

מאת דני צדקוני סופר "דבר" בדרום

בראשון־לציון נפתחו אמש חגיגות "ניחוחי הציר", שיכללו מופעים בחצר היקב ובחוצות העיר, שבה ייחנכו הערב [illegible] ומוזיאון [illegible] בהשתתפות שר התיירות. החגיגות יימשכו בשלושת ימי חול־המועד.

בפארק הלאומי באשקלון נפתחות הבוקר חגיגות ה[illegible] של יוצאי כורדיסטאן, שיסתיימו מחר. בשדרות יתקיים היום החל משעות הבוקר עד חצות הפנינג "הנגב שער לשלום", שיסתיים בהופעתו של הזמר אנריקו מסיאס ומיטב אמני ישראל ביניהם שושנה דאמרי, אריק לביא, להקת "משינה" ואחרים, באמפיתאטרון שהוכשר לקליטת 30 אלף איש ליד העיירה.

ביום שלישי ייערך באשדוד "יום יהדות גרוזיה". כפי שנמסר, יופיעו בחלק מהאירועים הנשיא, ראש הממשלה, שרים ואחרים. ברצועת עזה תערך היום הצעדה המסורתית לזכרו של מושל הרצועה תא"ל יוסף לונץ ז"ל. הצעדה תהיה בתחומי גוש קטיף (איזור ההתיישבות היהודית). באשדוד תיערך מחרתיים, חוץ מהאירוע הגרוזיני אליפות הפטנק (משחק בכדורי מתכת הנפוץ בארצות דוברות צרפתית).

"דן" הזמין שלושים אוטובוסים מפרקיים

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

30 אוטובוסים מיפרקים ראשונים הוזמנו בימים אלה על־ידי קואופרטיב "דן" במפעל הרכבה "הארגז". ב"הארגז" מעריכים, כי בעשור הבא יהוו האוטובוסים המיפרקים 25 אחוז מכלל צי האוטובוסים בארץ.

כל אוטובוס כזה יעלה רבע מיליון שקל. מחצית מסכום זה יוצא בארץ. ייצור 30 האוטובוסים יימשך חמישה חודשים.

באוטובוס המיפרקי 140 מקומות בהשוואה ל־85 באוטובוס המקובל כיום. הוא מצוייד במנגנון היגוי אחורי, המאפשר לו לעבור בכל הרחובות, שבהם נוסע האוטובוס המקובל היום, למרות אורכו. האוטובוס המיפרקי מקובל בשורה ארוכה של מדינות באירופה.

ירידה במספר היעלים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

בספירת היעלים השנתית שערכו בימים אלה אנשי רשות שמורות הטבע במדבר יהודה, נמנו 670 יעלים. זוהי ירידה במספר היעלים באיזור בהשוואה לשנת 1986, במהלכה נמנו 756 פרטים ובהשוואה לשנה שקדמה לה, במהלכה נמנו 830 פרטים.

מנהל מחוז הדרום של רשות שמורות הטבע, שמואל שפירא, אמר כי אוכלוסיית היעלים בעולם נמצאת בסכנת הכחדה. "בישראל חלה עליה משמעותית בשיעור היעלים, חרף הירידה היחסית במספרם בשנים האחרונות, וזאת הודות לשיפור באחזקה ובטיפול בשמורות הטבע שלנו", ציין שפירא.

בשבועות הקרובים תיערך ספירת יעלים בשמורת מצוקי־צין (עין עבדת), במכתש רמון והר הנגב הגבוה ולשם כך יסתייעו פקחי רשות שמורות הטבע במסוק, שיקל על המלאכה ויאפשר דיוק מירבי בספירה.

מחרתיים מירוץ מסכם באשקלון

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

מירוץ המכוניות המסכם לעונה זו ייערך מחרתיים משעה 11 לפני־הצהריים באשקלון. בו ביום ייערך במרכז הארץ מסע האופניים בחסות "פז". כן תיערך מחרתיים תצוגת מכוניות עתיקות בתל־אביב.

מירוץ המכוניות באשקלון בחול־המועד יהיה מבחן להמשך התעניינות הקהל בספורט המוטורי, לאחר שהמירוצים האחרונים זכו בהתעניינות מעטה. אם יתברר, שפג העניין בנושא זה, תיאלץ עיריית אשקלון לשקול מחדש את כוונתה לפתח ענף זה כאחד ממוקדי ענף התיירות בעיר.

כמעט אין עוד ספק, כי מישל גדז'־יזכה בתואר אלוף העונה, לאחר שצבר בקבוצת המכוניות שעד 1,600 סמ"ק 45 נקודות בחמשת המירוצים עד כה, 9 נקודות יותר מהמובילים בשתי הקבוצות האחרות. על המקום השני והשלישי בקבוצה שעד 1,600 סמ"ק ייאבקו פקה בינקובסקי, שצבר עד כה 17 נקודות, ורוני סמורסמן וניר בן־ארי, שצברו 10 נקודות כל־אחד.

על הבכורה בקבוצה שעד 1,300 סמ"ק צפוי קרב צמוד בין רמי שוכטוביץ, המוביל עם 36 נקודות, ובין דורון גלנט עם 28 נקודות. לחיים רווה, אלוף העונה הקודמת, שצבר 19 נקודות, מובטח ככל הנראה המקום השלישי בכל מקרה.

בקבוצת המכוניות שעד 1,000 סמ"ק מובטחת הבכורה לאלון קידר, שכבר צבר 36 נקודות, 18 נקודות יותר מדוד פריים, התופס את המקום השני. אולם על המקום השני צפוי מאבק עז בין פריים, שלו 18 נקודות, ובין שרון אבר, שצברה 16 נקודות. לאבי אנגל ולאיר פארן, שצברו עשר נקודות כל אחד, אין סיכוי של ממש לקעקע את הצמרת.

"הסיבוב הגדול של פז"

מחרתיים ייערך "הסיבוב הגדול של פז" לרוכבי־אופניים, זו הפעם החמישית ברציפות.

מסע האופניים ייערך לאורך מסלול של 50 קילומטר מהפארק הלאומי ברמת־גן ליער בן־שמן. המסע מיועד לנערים בני 16־18 במגמה לחנך לרכיבה זהירה. למשתתפים ייערך חידון בנושא הזהירות בדרכים ולזוכה במקום הראשון יוענק זוג אופניים.

תצוגת מכוניות עתיקות

בית פורד ביד־אליהו יארח גם השנה את תצוגת המכוניות העתיקות של "מועדון החמש". התצוגה תיערך מחרתיים בשעות 2־6 אחר־הצהריים.

השנה יוצגו 50 מכוניות, ביניהן "מרצדס" משנת 1949, "פורד" משנת 1928, "פיאט" משנת 1928, "מורגן" משנת 1954, "אוסטין" משנת 1934.

זעם בשכונת בבלי בת"א על חגיגות "מנגל" מתחת לחלון

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

תושבי רחוב קומנבסקי בשכונת בבלי [illegible] בתל־אביב זועמים על פעילות מנגלית של "חובבי השיפודים" [illegible].

לדברי התושבים, [illegible] כי לא תתיר לאורחים המגיעים למקום לבצע [illegible] (מנגל) על פנים. למרות כל אלה, הגיעו בערב ראש השנה עשרות משפחות והבעירו אש מתחת לחלונותיהם של תושבי רחוב קומנבסקי [illegible]

[illegible] דובר עיריית תל־אביב, כבי כהן, אמר אתמול [illegible] של העירייה לרחוב קומנבסקי [illegible] "מנגלים" [illegible]

אלפי משפחות מגיעות בימי חג ומועד לפארק הירקון [illegible] חגיגות [illegible].

ח"כ חיים רמון בשאילתא לשר דוד לוי

האם מותר לנאום בסניף של "חירות" על ענייני "חלמיש"?

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

חבר־הכנסת חיים רמון (מערך) פנה בימים האחרונים לשר הבינוי והשיכון, דוד לוי, בשאילתא בנוגע לאסיפת "דיירים ובעלי עסקים" שערכה חברת "חלמיש" במועדון "חירות" בשדרות ירושלים ביפו, ב־25 באוגוסט 1987.

כפי שפורסם ב"דבר", אירגן הנרי אוולאי, סמנכ"ל חברת "חלמיש" ויו"ר תנועת "חירות" ביפו, אסיפת דיירים ובעלי עסקים בנושא "פיתוח ושינויים בשדרות ירושלים", שעסקה בפרוייקטים המבוצעים על־ידי "חלמיש". האסיפה התכנסה בסניף תנועת החירות ביפו והנואם המרכזי בה היה יגאל גריפל, חבר סיעת הליכוד בעירייה ויו"ר דירקטוריון חברת "חלמיש".

ח"כ רמון שואל בפנייה ללוי: א. מה בדעת השר לעשות כנגד הניצול לרעה של מעמדו ותפקידו של מר הנרי אוולאי כסמנכ"ל חברת "חלמיש" לצורך קידום אינטרסים מפלגתיים? ב. האם היה מותר ליו"ר דירקטוריון חברת "חלמיש" מר גריפל לנאום באסיפת תושבים בסניף "חירות" בנושאים הקשורים לחברת "חלמיש"?

היועץ המשפטי של עיריית תל־אביב, דוד טלמור, הודיע, כי איננו רואה כל פסול בקיום אסיפת דיירים ובעלי עסקים בסניף פוליטי וניצול תפקיד לצרכים פוליטיים. בעקבות כך, פנה אריה צוקר, חבר מועצת עיריית תל־אביב, ליועץ המשפטי לממשלה, כדי שזה יבחן את תקפותה של חוות־דעתו של היועץ המשפטי של העירייה.

מכתבי פיטורין נשלחו ל־150 עובדים במפעל "שרון טקסטיל"

(ע) – מפעל "שרון טקסטיל" בפתח־תקווה שבבעלות "האחים קרסו" ייסגר בראשית נובמבר. 150 עובדיו קיבלו השבוע מכתבי פיטורים.

יו"ר ועדת העובדים במפעל שלמה קחלני מסר כי במפעל מועסקים עובדים מיום היווסדו לפני 40 שנה, שעתה ייפלטו לשוק העבודה ללא שום סיכוי למצוא להם מקור פרנסה אחר.

לדבריו, מוכנים הפועלים לעבוד אף בתנאים קשים ובמשכורות נמוכות של 500 שקל כדי להמשיך ולהתקיים. "המפעל לא נידון לכלייה, ולדעתנו שינוי בהנהלתו יוכל להביא עתיד טוב יותר" – טען יו"ר הוועד.

מפעל "שרון טקסטיל" עוסק בייצור חוטי כותנה. מנכ"ל המפעל בני קרסו אמר כי למפעל מפסיד אין זכות קיום. במשך עשר שנים המפעל אינו מרוויח, ולדבריו, תעשיית טקסטיל בעולם זקוקה לידיים עובדות, מסוג זה שאינו בנמצא באזור זה.

"במשך חמש השנים האחרונות ניסינו לגייס פועלים ולא הצלחנו. חסרים לנו אנשים בכל הדרגות, החל מפועלי־ייצור ועד לעובדי ניהול. במשך שלוש השנים האחרונות התחלפו במפעל 250 איש והגענו למצב שהתחלנו להסיע פועלים מאשדוד ומאזורים מרוחקים אחרים", אמר מר קרסו והוסיף: "לפיכך, הודענו לפועלים כי החל מ־4.11.87 ייסגר המפעל וכל פועליו יפוטרו. לדעתי, לכל העובדים שירצו בכך תימצא תעסוקה חלופית באיזור".

"שקמונה" תובעת מתיאטרון חיפה לפנות את "במה 2"

[illegible]

חברי הדירקטוריון של חברת "שקמונה", חברה עירונית ממשלתית, [illegible] לפנות את מבנה התיאטרון "במה 2" [illegible] ירושלים שבו [illegible].

לטענתם, [illegible] עם החברה הכלכלית של עיריית חיפה, אשר [illegible] של התיאטרון לשלם שכר דירה ל"שקמונה". [illegible] חברת "שקמונה" תקבל מהמועצה הכלכלית [illegible] מהפעילות של "במה 2", [illegible].

[illegible] "שקמונה" [illegible] "במה 2" [illegible] הדירקטוריון של "שקמונה" [illegible] "במה 2".

מנכ"ל התיאטרון [illegible], אמר אתמול [illegible] חברי הדירקטוריון של "שקמונה" תובא לדיון לפני מועצת המנהלים של התיאטרון. הוא ציין, כי מערכת היחסים בין התיאטרון לבין החברה הכלכלית נקבעה בזמנה ע"י מועצת המנהלים של התיאטרון ועל כן מתפקידו לדון בסוגיה שהתעוררה.

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר

הארכת המועד להגשת מועמדים

בהתחשב בפניות שונות הוחלט להאריך המועד האחרון להגשת מועמדים לפרס ולקובעו ליום

10.11.87

מועצות פועלים, איגודים מקצועיים, מוסדות ומפעלים ארציים מתבקשים להעביר לועדת הפרס, בהקדם האפשרי, את ההמלצות שהגיעו אליהם עד כה.
המועד שלהלן הוא סופי ולא תתקבלנה כל פניות לאחר מכן.

עוזי בלוך, יו"ר ועדת פרס העבודה

חמישה יוד תכשיטנים
תעשית מתכות יקרות בע"מ
הודעה
ניתנת בזה הודעה כי
אסיפה כללית רגילה של החברה
תתקיים ביום ג' 3/11/87 בשעה 10.00
במשרדי החברה, ברחוב אלנבי 94 תל־אביב

סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים ודו"חות כספיים.
2. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
3. מינוי מנהלים – רוב המנהלים היוצאים מציעים מועמדותם למינוי מחדש.
4. שונות.

יפוי כוח ע"פ תקנות החברה למינוי שלוח, יש להפקיד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.
לגבי הליכי האסיפה הכללית – ראה תקנות החברה.

ע"פ הוראת הדירקטוריון
יהודה ברגר – מנכ"ל

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל חופשה מרוכזת בחג הסוכות

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום ד', י"ד בתשרי תשמ"ח (7.10.87) עד יום ו', כ"ג בתשרי, תשמ"ח (16.10.87) ועד בכלל.

כל השירותים להבטחת אספקת חשמל סדירה ואמינה לצרכנים ולטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים), יוכלו לשלם במשרדי החברה בימים:
א' 11.10.87, ב' 12.10.87, ג' 13.10.87, ו' 16.10.87.

לא תתקבלנה הזמנות לחיבורים למערכת אספקת החשמל בכל תקופת החופשה.

אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם.

חברת החשמל ועובדיה מאחלים חג שמח לכל בית ישראל

חברת החשמל לישראל בע"מ

אנו אבלים על מותה של חברתנו

חנה אושפצין ז"ל

ומשתתפים בצערו של בעלה חיים ובני משפחתו.
גילוי המצבה ביום שלישי כ' תשרי תשמ"ח 13.10.87
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין גליליים.

בורינסקי חנה ושמואל – כפר סבא
בדירא חנה וזלמן – רעננה
בורשטין גרוניה וצבי – גליליים
ברום רבקה ומוטק – שפיים
גרשל חיים – קרית טבעון
גרמיזה יהודית וצבי – סביון
גולק רבקה וישראל – חיפה
הרמוס יוסל ושלמה – קרית טבעון
וינדלר שרה ושרגא – רעננה
טנדיסקי ציפורה ויהודה – רעננה
יעקובוביץ סבא ויוסף – אפק
מילנר אסתר ודב – גבעתיים
מגור ברכה ויהודה – קרית מוצקין
נוצן ברכה ומרדכי – חיפה
פלטה יפה – קרית טבעון
פרבר פישל – חיפה
פרנקנטל לאה ואשר – גליליים
קלנברג ברכה ויצחק – קרית טבעון
קציבה שולמית והלל – נופים
רותם בלומה ושרגא – חיפה
שטיינהרט חיקה ויצחק – גליליים
שיינברג אסתר וחיים – חולון

אנו מודיעים בצער ובכאב על פטירת יקירתנו

חנה (אנני) וולף

בדבר מועד ההלויה
נא לטלפן: 052־77053 052־78557

צבי וולף והמשפחה

נפטרה בשיבה

ציפורה לב

ההלויה תתקיים היום יום ראשון 11.10.87
בשעה 15:30 בקיבוץ בארי

בבל וחיה־לה לב ובני ביתם

ארגון המועצות האזוריות
(של התיישבות העובדת)
אבל על פטירת

מנחם רולל ז"ל

בעבר ראש מו"א עמק הירדן
מאנשי היסוד בבנין החברה החדשה בארץ־ישראל

ומשתתף בצער המשפחה וקבוצת כנרת

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו בשיבה טובה של ראש משפחתנו

אברהם זדנוביץ ז"ל

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ח תשרי תשמ"ח 11.10.87
בשעה 13:00 בצהריים בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה

המתאבלים:
אשתו **לאה**
בנו וכלתו **אלכס ותמימה סרן** וב"ב
בנו וכלתו **אריק ואיילה סרן** וב"ב

ישובים שבעה בבית המנוח ברח' הרצל 44 פ"ת
החל ממוצאי שמחת תורה

אנו משתתפים בצערם של חברנו
שמוליק שחר ובני משפחתו
במות עליו אביו

אברהם שוורץ ז"ל

הובא למנוחות בערב החג בבית העלמין בכפר־סבא

בית קבוצת שילר

במלאת שלושים לפטירתה של בתנו

גלי סולימאן ז"ל

נעלה לקברה ביום שני י"ט תשרי תשמ"ח
12.10.87 בשעה 16:30.
בשעה 17:30 התכנסות בחדר האוכל.

המשפחה ובית השיטה

דבר היום

להסגיר

מדינת ישראל משלמת דיבידנדים הולכת וגדלה על העיכוב התמוה בהסגרתו של וויליאם נקש לצרפת. מה שהיה צריך להיפתר במהירה בהחלטה נחרצת של ראשי משרד המשפטים – השר והיועץ המשפטי, כל אחד בתחומו – נגרר חודשים ארוכים וסיבך את הסוגיה בהבטים פוליטיים וחוקתיים. הבטים אלה לא נולדו עם נקש ולא ייעלמו עם הסגרתו, אך אסור שימשיכו לעכב את ביצוע הצעד המתחייב משאיפתה של ישראל להיחשב למדינת־חוק, הן מבית הן מחוץ, מדינה המכבדת אמנות שעליהן היא חתומה ואינה מניחה לפושעים לחמוק מעונש באמתלות שקופות.

ההתפתחות התמוהה ביותר של העת האחרונה, בפרשה זו, היא רתיעתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש מלהסגיר את נקש בלא פנייה נוספת לבית־המשפט העליון, כדי שיורה לעשות זאת למרות פסיקת בית־דין־רבני, כי החשש מעגינותה של רעיית הפושע גובר על כל שיקול אחר. הדיינים הרבניים גרמו נזק כבד לאמינותם ולשמה הטוב של הערכאה שבה הם משמשים, לאחר שנות זילזול באלפי עגונות שלרוע מזלן אינן נשואות לרבנה מפורסם. זהו עניינם הכאוב של הנזקקים לשירותי בתי־הדין הרבניים, אך בהתיימרם לשים עצמם מעל לחוק המדינה ולפרשניו המוסמכים, הלא הם שופטי בית־המשפט העליון, הזמינו לעצמם הדיינים הרבניים עימות עם מוסדות המדינה. היועץ המשפטי לממשלה היה צריך להעמידם מייד במקומם, להסגיר את נקש ורק אז לבקש מבג"צ לעגן את עליונותו על הרבנים בפסיקה נוספת. במקום לפעול כך, התמהמה חריש והזמין לחצים נוספים.

לחצים אלה מגיעים עתה משני כיוונים – הדתיים, ולהבדיל הפושעים. משפחת חריש מקבלת הודעות איום, שבוודאי לא ישפיעו על החלטה, אך יוצרות אווירה עכורה סביבה. המפלגות הדתיות, המתחרות ביניהן בנושא התמיכה למורשעי הסורר היהודי, אימצו גם את נקש להביבן – שהרי הוא יהודי שרצח ערבי – ונושאות את דגלו, יותר מכל דווקא מפלגת היומרה הממלכתית, המפד"ל.

קולם של ראשי שני הגושים הגדולים בממשלה, המתחרים מצידם על תמיכת הדתיים, באלם בסוגיה זו, זו תופעה מצערת, המצטרפת לשאר ההבטים המחפירים בפרשת נקש. איכות־החיים בישראל נפגעת מתופעות אלה, שאינן ניתנות לכימות אך משפיעות על יחסם של ישראלים רבים למדינה ולפוליטיקה. חובתם של נבחרי־הציבור ושל בכירי הפקידים לפעול ללא לאות לסתימת הפרצות באמון שרוחש הישראלי למוסדותיו ולעקרונות־העל שלהם, לא במעט משום הקשיים הגורמים המנסים להבדיל בינם לבין מי שלא פשע.

סקר מכון סמית ל„דבר"

האמון בממשלה וביטול ה„לביא"

מאת חנוך ורפי סמית

הממצא החשוב ביותר של סקר ספטמבר של מכון סמית הוא – התרחבות התמיכה הציבורית בהחלטת הממשלה להפסיק את פרוייקט ה„לביא". התברר שיש פער של 20 אחוזים בין אלה שהצדיקו את ההחלטה (54 אחוזים) ובין אלה שלא הצדיקו (34 אחוזים). היתר, 12 אחוזים, לא הביעו דעה. בקרב תומכי מפלגת העבודה, 72 אחוזים תמכו בהחלטת הממשלה ואחוז דומה צידד בה בקרב תומכי „שינוי", ר"צ ומפ"ם. מצד אחר, רק 32 אחוזים מתומכי הליכוד תמכו בהחלטה לעומת 56 אחוזים שהתנגדו לה. התוצאות היו דומות בקרב תומכי „התחיה". רק בקרב תומכי כהנא היה הרוב מוחץ נגד החלטת הממשלה. בקרב תומכי מפד"ל היתה החלוקה דומה לזו שבקרב תומכי הליכוד. תומכי יתר המפלגות הדתיות נטו לתמוך בהפסקת פרוייקט ה„לביא".

ניתוח התוצאות לפי השכלה (שנות לימוד) העלה, שבקרב מסיימי 13 שנות לימוד ויותר, 65 אחוזים היו בעד החלטת הממשלה, בעוד שבקרב מסיימי עד שמונה שנות לימוד, רק 30 אחוז היו בדעה זו.

שאלה נוספת בנושא היתה: „מבין הסיבות הבאות, מהי לדעתך הסיבה העיקרית שהביאה להחלטה לביטול פרוייקט הלביא?"

התשובות התחלקו כך: „לא יהיה בשנים הבאות די כסף למימון הפרוייקט" – 27 אחוזים; „האמריקאים הפעילו לחץ להפסקת הפרוייקט מאחר שאינם רוצים לממן אותו עוד" – 23 אחוזים; „לצבא יש סדר עדיפות אחר להשקעת תקציב הבטחון" – 21 אחוזים; „סכנה לחידוש האינפלציה" – 11 אחוזים; „סיבות פוליטיות־מפלגתיות פנימיות בזירה הישראלית" – 11 אחוזים, אין דעה – 7 אחוזים. כלומר, מעטים סבורים שהפרוייקט בוטל מתוך חשש מחידוש האינפלציה או בגלל סיבות פוליטיות־מפלגתיות. לא נמצא פער משמעותי בין הסבורים שגורם ההחלטה הוא מחסור בכסף למימון הפרוייקט, סדר עדיפויות אחר של הצבא או לחץ מצד האמריקאים. יחסית, תומכי מפלגת העבודה נטו להדגיש יותר את חוסר המימון ואת סדר העדיפויות האחר של הצבא, בעוד שתומכי הליכוד נטו יותר להבליט את הלחץ האמריקאי ואת הסיבות הפוליטיות־פנימיות. בקרב תומכי המפד"ל בלטה הנטיה לציין את הלחץ האמריקאי בעוד שבקרב תומכי יתר המפלגות הדתיות בלטה הדגשת המחסור בכסף למימון הפרוייקט. בסיכום אפשר לומר, שהציבור חשב שהסיבות להחלטת הממשלה הן ענייניות, לכן תמך ברובו בהחלטה זו. בזכות ההחלטה על ביטול ה„לביא" גדלה איפוא הערכת הציבור כלפי הממשלה, כפי שניתן לראות בטבלה הבאה.

השאלה: „האם, לדעתך, מצליחה הממשלה או לא מצליחה בפעולות הבאות" (בטבלה צויין האחוז של אלה שענו שהיא מצליחה או מצליחה לרוב)

הנושא	ספט' 86	ינו' 87	אפר' 87	מאי 87	יונ' 87	ספט' 87
טיפול בנושא הכלכלי	73	42	42	57	45	54
טיפול בנושא החברתי	37	30	25	32	27	28
טיפול בענייני בטחון	72	65	64	57	60	67
טיפול בענייני חוץ	72	59	41	46	47	56
דעתך הכללית על הממשלה	63	47	32	34	38	46

מן הטבלה אפשר ללמוד שהאחוז של אלה שהשיבו כי לדעתם הממשלה מצליחה או מצליחה לרוב גדל בספטמבר, בהשוואה לסקר שנערך באוגוסט (ערב ההחלטה), ב־10 אחוזים והגיע ל־40 אחוז. שביעות־הרצון מטיפולה של הממשלה בכלכלה, בענייני חוץ ובבטחון גדלה אף היא באותה תקופה בשבעה עד תשעה אחוזים. רק בתשובה על השאלה החברתית לא חל שינוי בחודש האחרון ואפשר לומר שעדיין נשארה הערכת הציבור לטיפולה של הממשלה בתחום הזה נמוכה.

הציון הכללי שנותן כיום הציבור לממשלה עדיין נמוך מאוד בהשוואה להערכה כלפיה ערב הרוטאציה – 63 אחוז חשבו אז שהיא מצליחה או מצליחה לרוב. ניתן אפוא לסכם ולומר שהחלטת הממשלה בנושא ה„לביא" הועילה לה במידה מסויימת את אמון הציבור והביאה לעליה בפופולאריות האישית של שריה, ביחוד אלה שתמכו בהפסקת פרוייקט ה„לביא" לאורך זמן, קרי: יצחק רבין ומשה נסים. אשר לשמעון פרס, זו הפעם הראשונה מאז הרוטאציה שגדל אחוז החושבים שהוא ממלא טוב את תפקידו. בה בבד נמשכת המגמה, שאנו עדים לה מאפריל 1987, של גידול אישי בהערכה ליצחק שמיר. יש לשים לב לכך, שכל אלה לא השפיעו השפעה משמעותית על מידת התמיכה של הציבור במפלגות השונות.

חוסיין מנקה הדרך לפיסגה

מאת דן אבירן

לא נותר אלא לראות, אם בכינוס מנהיגי ערב ברבת עמון בחודש הבא יצליחו הסורים, פעם נוספת, לסכל החלטה בדבר הטלת סנקציות על איראן

הירדנים פתחו בהכנות לארח ברבת עמון ב־8 בנובמבר את ועידת הפיסגה הערבית שלא מן המנין, אשר על כינוסה הוחלט בכנס שרי החוץ ב־20 בספטמבר בתוניס. בקריית הספורט על־שם המלך חוסיין הולך ומוקם מרכז תיקשורת ענקי שיעמוד לרשות עשרות הכתבים שיגיעו לבירת ירדן כדי לכסות את דיוני הפיסגה. כוחות הביטחון הירדניים נערכים לאבטח את המנהיגים ואת המשלחות הגדולות שיתלוו אליהם.

המלך חוסיין פתח בתוך כך בפעילות מדינית נמרצת לסילוק הקשיים האחרונים העלולים למנוע את כינוס הפיסגה במועדה או להעיב על הצלחתה. ראשית, הורה לממשלתו לחדש את היחסים הדיפלומאטיים עם לוב. אלה נותקו בפברואר 1984 בעקבות תקיפת השגרירות הירדנית בטריפולי על ידי המון לובי זועם. שנית, ניגש המלך לטפל בסירובה המוצהר של סוריה להשתתף בפיסגה אם סדר היום של דיוניה לא יכלול נושאים נוספים לצד הדיון במלחמת איראן־עיראק (על הדיון במלחמת המפרץ ובהפסקתה, כנושא יחיד בפיסגה, הוחלט בכנס שרים בתוניס). ב־24 בספטמבר יצא חוסיין לדמשק בשיחות עם הנשיא אסד על עמדתו כי השתתפותה של סוריה בפיסגה ברבת עמון מותנית בהרחבת סדר היום של הדיונים וכי במרכזו תעמוד סוגיית הסכסוך הישראלי־ערבי. פרשן רדיו דמשק הסביר כעבור כמה ימים את העמדה הסורית בעניין זה באומרו: „ועידת הפיסגה ברבת עמון חייבת להפנות את המשאבים לעניינים הלאומיים היסודיים של הערבים ולהדגיש מחדש את מחויבותם להחלטות (הבין־ערביות) הקודמות בעניין הסכסוך הישראלי־ערבי. אסור שהפיסגה תגלוש לתהום ההצטרפות לסיכסוך שלא עם האוייב של האומה הערבית (קרי: ישראל) המסיח את דעת הערבים ממערכתם הלאומית".

סגנו של הנשיא אסד עבד אל־חלים ח'דאם נשלח בינתיים ללוב כדי לתאם עמדות עם הקולונל קדאפי לגבי יוזמת הפיסגה. בתום השיחות בטריפולי פורסמה הודעה שבה נאמר כי גם לוב, בדומה לסוריה, תחרים את ועידת הפיסגה ברבת עמון אם סדר יומה לא יכלול נושאים נוספים לצד המלחמה האיראנית־עיראקית.

נוכח עמדה סורית־לובית מתואמת זו יצא המלך חוסיין, בתום ביקורו בדמשק, לשליחות בסעודיה ובנסיכויות המיפרץ הפרסי, במגמה לשכנע את שליטי מדינות המיפרץ להסכים לכלול בסדר היום של ועידת הפיסגה נושאים נוספים לצד המלחמה בין איראן לעיראק. בתום הסיור מסרו מקורות מדיניים בירדן כי מנהיגי סעודיה ונסיכויות הנפט הערביות נענו לדרישה הסורית והסכימו לכלול בסדר היום של דיוני הפיסגה נושאים כגון הסכסוך הישראלי־ערבי, האיום הישראלי בנשק גרעיני, הבעיה הפלשתינאית והמצב בלבנון.

לאחר ביקורו במיפרץ הפרסי יצא המלך חוסיין לבגדאד. עוד קודם לכן מסרו מקורות ערביים כי שליט עיראק סדאם חוסיין נתן את הסכמתו להשתתף בוועידת הפיסגה.

עתה עומד המלך חוסיין לצאת לסיור במדינות צפון אפריקה כדי להשיג את הסכמת מנהיגיהן להשתתף בפיסגה בעקבות ההצעה להרחיב את סדר היום של דיוניה. יתכן שחוסיין ייפגש למטרה זו אף עם הנשיא ג'ומאייל המתכוון לבקר בקרוב בירדן.

משקיפים צופים שכל המגעים לכינוס הפיסגה יוכתרו בהצלחה וכי בראשית נובמבר ייערך ברבת עמון מושב מכין של שרי החוץ הערבים לקראת כינוס פיסגת המנהיגים ב־8 בנובמבר.

המטרה המקורית שלשמה החליטו שרי החוץ הערביים לכנס את פיסגת החירום ברבת עמון היתה לגבש בפיסגה זו צעדי ענישה ערביים קולקטיביים נגד איראן במטרה לבודדה ולאלצה להפסיק את המלחמה נגד עיראק. הרצון לבודד את איראן נבע מאיומיה לפגוע בסעודיה בעקבות מותם של מאות עולי רגל איראניים במכה בראשית הקיץ, ובשל ההחרפה החמורה שחלה לאחרונה במלחמה האיראנית־עיראקית, כתוצאה מסירובה של איראן לאמץ את יוזמת ההסדר של או"ם. סעודיה, ומדינות המיפרץ הערביות באופן מיוחד חוששות פן ייפגעו אם תתרחב המלחמה האיראנית־עיראקית לשטחיהן. כבר בכנס שרי החוץ הערביים באוגוסט בתוניס דחקו נציגי סעודיה ומדינות המיפרץ במשתתפים לקבל החלטה בדבר ניתוק היחסים בין מדינות ערב לאיראן. אולם הסורים מנעו את קבלת ההחלטה והסוגיה כולה הועברה להכרעת ועידת הפיסגה האמורה להתכנס ברבת עמון.

עתה העלו הסורים את התביעה להרחבת סדר היום של דיוני הפיסגה כדי לסכל שוב קבלת החלטה בדבר הטלת סנקציות על איראן. לא נותר אלא לראות האומנם יצליחו הסורים להשיג מטרה זו פעם שניה.

לקחים מזרח־תיכוניים

מאת גדעון רפאל

מה שהשיגו ראלף באנץ' ב־1949, הנרי קיסינג'ר ב־1973 וג'ימי קארטר ב־1978, בוודאי אינו מעבר להישג ידיהם של הנשיא רייגן ומזכיר המדינה שולץ

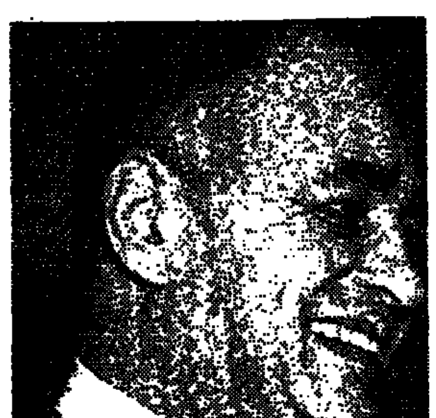
ראלף באנץ': מתי מצליח מתווך

נסיון ארבעים שנות ההצלחות והכשלונות של מאמצי עשיית השלום בין ערב לישראל מעיד בבירור, כי התקדמות מושגת רק כאשר הצדדים לסיכסוך מונעים על־ידי רצון פוליטי להגיע להסדר, ולצורך זה מוכנים הם לפתוח במשא־ומתן ישיר במסגרת בין־לאומית נתונה, על בסיס קווים מנחים מוסכמים הדדית וכאשר הם מבכרים דיון־בעיקר על התנגחויות נוהליות וכשהם משלימים עם העובדה כי ועידת שלום לעולם לא תתקיים ללא יוזמה נמרצת מבחוץ ושהמו"מ לעולם לא יצליח ללא תיווך מנחה תקיף והוגן. מובן, כי היציאה לדרך לא תהיה חלקה, להיפך, יהיה זה מסע בדרך התחתים של עליות וירידות, של דחיפות וגרירות והירבונים.

זה שלוש שנים בוחנות ירדן, מצרים, ישראל וארה"ב את ההיבטים הנוהליים של ועידת שלום. כל אחת מהן נועצת בידידיה וביריביה וכל אחת מהן דנה בבעיות הנוהליות שלה עם האחרות, בצורה זו או אחרת. כולן כאחד מבינות כי בנסיבות הקיימות המסגרת האפשרית היחידה לקיום שיחות דו־צדדיות היא ועידה בין־לאומית בחסות חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון, שתכונס על־ידי מזכ"ל או"ם.

שני קשיים עיקריים מעכבים את כינוס הוועידה: היעדר הסכם בין חמש המעצמות על אופייה של הוועידה והמחלוקת בתוך ממשלתה הנוכחית של ישראל על עצם תכליתה. בוועידת הפסגה שקיימה באלכסנדריה בספטמבר 1986 התחייב ראש־הממשלה אז שמעון פרס, בשם ממשלת ישראל, בעניין כינוס ועידת שלום ערבית־ישראלית בין־לאומית. הוא והנשיא מובארק הסכימו ביניהם שעבודת ההכנה תחל לאלתר.

הממשלה הסובייטית, ברצונה לשקם את המעמד שהיה לה כאחד השושבינים של ועידת ז'נווה, הציעה עוד ב־1985 לקיים שיחות הכנה בין חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון. אולם בגלל מצב היחסים ששרר אז בין מוסקווה לוואשינגטון, בגלל התהפוכות המתמידות במזרח־התיכון, בגלל הפילוג במחנה הערבי ובגלל מלחמת לבנון שעדיין לא הסתיימה בעת ההיא, לא היתה אף אחת מן המעצמות מוכנה לגשת לעבודות הכנה לקראת הוועידה.

עכשיו, על רקע התזוזה ביחסי ברה"מ־ארה"ב, כאשר שני הצדדים מחפשים אפשרויות ליוזמות חדשות, הגיע הזמן ששתי הממשלות ידונו על הדרכים לכינוס הוועידה המתמהמהת. הסכמה ביניהן על טיבה של הוועידה ועל נהליה עשויה לסלול את הדרך להזמנת הצדדים המשתתפים, לסלק פחדים מוגזמים ולבלום שאיפה בלתי־מרוסנת של אחרים.

מועצת הבטחון לא תצטרך אז אלא לחזור ולאשר את החלטתה מספר 338, המאיצה בצדדים לפתוח במשא ומתן ללא דחיה נוספת, להאציל את חסות הוועידה על חמש החברות הקבועות, להגדיר את תפקידיהן ביחס לשיחות דו־צדדיות ישירות, ולהסמיך את המזכ"ל, בהתאם להחלטה 344, לנקוט את הצעדים הדרושים, בהתייעצות עם הצדדים, לכינוס הוועידה וכן „לצייד את מועצת הבטחון במידע נאות על ההתפתחויות במשא ומתן, כדי לאפשר לה לסקור באופן רציף את הבעיות הצפות ועולות".

במשלוח ההזמנות לצדדים ייטיב המזכ"ל לעשות אם ידבוק בתנאים ובנהלים שהוסכמו בין ארה"ב לברה"מ ואושרו על־ידי המשתתפים הערביים וישראל בעת הכנת ועידת ז'נווה בשנת 1973. הללו נמסרו בזמנו למזכ"ל באיגרות זהות מטעם מזכיר־המדינה קיסינג'ר ושר־החוץ גרומיקו.

התקדימים שנקבעו אז מחזקים את האמונה כי כמו ביוזמות הקודמות ברמה הגבוהה, לא יסרבו הצדדים לבוא לוועידת שלום הנערכת בחסות מועצת הבטחון, מכונסת על־ידי המזכיר הכללי ונהנית מתמיכה איתנה של ארה"ב וברה"מ. מה שהשיגו ד"ר באנץ' ב־1949, ד"ר קיסינג'ר ב־1973 והנשיא קארטר ב־1978 בוודאי אינו מעבר להישג ידיהם של הנשיא רייגן ומזכיר המדינה שולץ.

זמן רב מדי בוזבז בהתגוששות רפאים נוהלית. זה שנים לא היה המערך האזורי והעולמי נאות, כפי שהוא כיום, להעתקת הסכסוך הישראלי־ערבי משדה הקרב אל שולחן הדיונים. בניצול ההזדמנות ובצעידה קדימה תיבחן המדינאות הבין־לאומית.

מוטב היה, כמובן, אילו ביאותו ממשלות ערב וישראל מרצונן להידבר ללא סיוע מבחוץ. אפילו צעקות קדיפות על ידיות. אבל הפער המפלג את שני הצדדים עדיין רחב וחוסר האמון הפנימי במחנה הערבי עודנו עמוק מכדי שיהיו הצדדים מוכנים לפסוח ללא עזרה מעל לתהום של ארבעים שנות איבה בדילוג נועז אחד.

עתה, לאחר חמש מלחמות גדולות, הסכם שלום אחד וארבעה עשורים של לוחמה יקרה וחסרת־תכלית נראה כי הצדדים לסכסוך מבינים, שאין פתרון צבאי אלא רק הרס הדדי. העמיקה ההכרה שרק הסדר מדיני יכול, אם בכלל, לשים קץ למלחמה המתמשכת ביותר בזמננו. תולדות המשא־ומתן שהתנהל בין מצרים לישראל הוכיחה את נבונות ההיזדקקות למהלך דיפלומטי שהוא מכשיר רב־עוצמה יותר מן הכוח הצבאי להבטחת היעדים הנשאפים. מראשיתו של הסכסוך צידדה ארה"ב – ובתחילה גם ברה"מ – ברעיון משא ומתן ערבי־ישראלי במסגרת או"ם או מחוצה לו. למן שיחות שביתת הנשק ברודוס ועד לכינוס שיחות קמפ־דייוויד, נעו סיכויי המשא־ומתן הערבי־ישראלי בין הצלחה לכישלון.

המו"ם נחל הצלחה כאשר נועדו הצדדים פנים אל פנים בתוך מסגרת בין־לאומית והסתייעו במתווך מחונן ונחוש־החלטה, שנשען על תמיכת ארה"ב וניהל את השיחות בהתאם להחלטה של מועצת הבטחון, כשזו מקבלת – אם כי לעתים מפורשת באורח שונה – על־ידי הצדדים.

השיחות נחלו כשלון כאשר אי־מי מן הצדדים או שניהם לא ראו בהן יותר מהפוגה בלחימה, לצורך שיקום כוחם הצבאי. הן נכשלו כאשר אחד הצדדים סירב לדבר עם הצד האחר; כאשר ניסה המתווך ליטול על עצמו תפקיד של בורר וכאשר עודד האו"ם את הצד העיקש באמצו החלטות חד־צדדיות. המשא ומתן נכשל כאשר העניקה אחת המעצמות הגדולות סיוע חד־צדדי לאחד הצדדים בהתעלמות מן האינטרסים החיוניים של הצד האחר. יתר־על־כן, שיחות כאלה לא נפתחו כלל, כאשר המכנס אותן, מהיותו מושפע יתר על המידה מן התגודדות הנוהלית המקדימה של היריבים, היסס להתקדם ולהזמינם להשתתף בוועידה.

ההיסטוריה הדיפלומטית של הסכסוך הישראלי־ערבי מאששת את המסקנות האלה. הן מוכחות בעשיות ובמחדלים של מתווך או"ם ד"ר ראלף באנץ', אשר מונה למשימה לאחר מלחמת תש"ח ושל הנציג המיוחד של או"ם ד"ר גונר יארינג שנתמנה לאחר מלחמת ששת הימים ב־1967; של שר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר אשר פתח במיתקפתו הדיפלומטית מיד לאחר מלחמת יום כיפור ב־1973, ושל הנשיא קארטר אשר כינס את ועידת קמפ־דייוויד ב־1978, במגמה למנוע מלחמה חדשה.

באנץ', קיסינג'ר וקארטר, אשר הכניעו בתקיפות את ההתנגדויות וההסתייגויות התחיליות של הצדדים, הצליחו בהבאתם לוועידה במועד, בנוהל ובסדר היום שנקבע על־ידם. אולם, „ועדת הפיוס לארץ ישראל", שהוטל עליה לכנס את ועידת השלום הערבית הישראלית הראשונה, ניגשה לביצוע המשימה באורח מנוגד לנהלים שנבקטו בהצלחה בשיחות שביתת הנשק. במקום לזמן את ממשלות ערב אחת לאחת להבאת נציגיהן לשיחות ישירות עם ישראל, הזמינה הוועדה את כל מדינות ערב יחדיו והשלימה עם סירובן להיפגש עם המשלחת הישראלית בכל צורה שהיא. לאחר שנתיים מבוזבזות לריק והסבה לסעודות עם המשלחות השונות בחוף אגם ז'נווה, בנפרד, כמובן, בלי שיעלה בידיה להביא את הצדדים הניצים, ולו אף פעם אחת, אל שולחן סעודה אחד, נסוגה הוועדה אל הנירוואנה, שם מוסיפה היא לנמנם עד עצם היום הזה.

שום התדיינות נוהלית מתמשכת לא קדמה ליוזמה הנמרצת של הנשיא קארטר. הוא פשוט הזמין את הנשיא סאדאת ואת ראש הממשלה בגין לארוח לו בקמפ־דייוויד והם אומנם באו לשם עם פמליות מרשימות ביום המיועד. הוא לא שיחרר את אורחיו, אלא לאחר שהשלימו את המשימה שהועיד להם: חתימת הסכם המסגרת המצרי־ישראלי לשלום בין שתי המדינות ולי(י)שוב הבעיה הפלשתינית.

קמפ־דייוויד היתה ועידה בין־לאומית כפי שהיו רודוס וז'נווה. כולם כאשר התקיימו כיוון שמכנסיהן לא נרתעו מפני מקהלת מחאה. הן היו הצלחה, כיוון שהצדדים, בהיפגשם פנים אל פנים, כוננו מידה מספקת של אמון ביניהם ונענו בחיוב לשורה של הצעות־פשרה שהוצגו להם בתוקף על־ידי יוזמי השיחות.

בזווית חדה / חגי אשד

לטובת מי הם מתערבים

שמיר מסייע לשיראק נגד מיטראן, ושיראק מסייע לשמיר נגד פרס – אבל פוגע בקונסנזוס ישראלי חיוני: מעמד ירושלים

במישרין או בעקיפין, בהיסח הדעת או בכוונת מכוון – זה מה שעושים שניהם.

שיראק עושה זאת כמעט בגלוי. כמעט כאילו היתה זאת קנוניה בין הליכוד לבין הימין הצרפתי ששיראק עומד בראשו. יד ימין צרפתית רוחצת יד ימין ישראלית. לא לפני שהיד הצרפתית הזאת מעניקה סטירה מצלצלת ללחי הירושלמית הכואבת של ישראל. שמחת הפתאום של הליכוד. אמנם, שיראק פגע באינטרס ישראלי חיוני המשותף לכל חלקי העם: ההכרה באחדותה של ירושלים ובמעמדה כבירת ישראל. אבל [illegible] יהיה עכשיו להיות מאזוכיסט כדי להסכים לוועידת שלום בהשתתפותה של צרפת. מי צריך את הצרפתים בוועידה כזאת? מי צריך לתת לראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק הזדמנות להעניק לישראל עוד סטירות לחי וממילא, מי צריך בכלל ועידה בין־לאומית? מה ששיראק עשה לנו עכשיו נותן מסטירת לחי. ההנמקה הצרפתית השובה והמסובכת יותר מהמעשה הצרפתי.

שיראק הוא, כידוע, גם ראש ממשלת צרפת וגם ראש עיריית פאריס. בראשית החודש הבא הוא יבקר גם במדינת ישראל וגם בעיר ירושלים. אבל לא בעיריית ירושלים, כדי להפגין את אי הכרתה של צרפת באיחוד העיר ובדבקותה של צרפת בהחלטות או"ם על הפרדת ירושלים ממדינת ישראל והכינונה כ„גוף בין־לאומי נפרד". זה מה שהיה חסר לנו עכשיו בקורת מוצא צרפתית להשתתפותנו בוועידה הבין־לאומית, חזרה אל החלטת החלוקה של או"ם משנת 1947. מעין צעד התקרבות צרפתי לקראת הסיסמה של יאסר ערפאת בעניין „הסכמה לכיבוד כל החלטות או"ם" בנושא הסיכסוך. מי היה צריך עכשיו את הצורה הצרפתית הבוטה הזאת? הסיפור התחיל בכך ששיראק כמעט שהזמין את עצמו לישראל לביקור גומלין על ביקורו האחרון של ראש הממשלה יצחק שמיר בצרפת. האמת היא שגם שמיר מצידו לחץ לקיום הביקור כדי להראות לכולנו שאם לשמעון פרס יש ידיד צרפתי, הנשיא מיטראן – גם לשמיר יש ידיד צרפתי, שהוא ראש ממשלה וגם המועמד של הימין לנשיאות צרפת בבחירות הבאות. זה מה שנקרא עזרה הדדית מפלגתית ואישית, תוך גרימה הדדית של נזק לאינטרס הממלכתי. שיראק מסייע לשמיר נגד פרס. שמיר מסייע לשיראק נגד מיטראן. גם ישראל וגם צרפת יוצאות ניזוקות.

זה שמעמדה של ירושלים כבירת ישראל נפגע, כנראה לא הובא בחשבון על־ידי הישראלים. זה שבכך נפגע גם מעמדה של צרפת, כשותפה אפשרית בוועידת שלום, גם כן לא נכלל, כנראה, בתיכנון הצרפתי המהולל. אבל, זה מה שקורה עכשיו. ככל הנראה, גבר השיקול האישי־המפלגתי הקטנוני על החשבון הלאומי הכולל גם בירושלים של הליכוד וגם בפאריס של הימין הצרפתי.

טעות דומה בחשבון חלה גם בוושינגטון. פעמיים נכשל שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ בהבהרה על „אי התערבות במחלוקת הפנימית בישראל". יש „אי־התערבות" שהיא היפוכו של דבר, כמו במקרה הזה. יש „אי התערבות" של עד ראייה ושמיעה לסיכסוך בין שני בני אדם, שפתאום מכריז שהוא לא ראה ולא שמע ולא יודע במה מדובר בכלל. בכך הוא מתערב למעשה לטובת זה שזקוק לעדותו. בעיקר כאשר מדובר בעדות מכרעת בחשיבותה. יתר על כן, יש „אי התערבות" של שותף למעשה, המתחמק משותפותו כאשר זו נתקלת בקשיים ובהתנגדויות. לאמיתו של דבר זאת התערבות לטובת המתנגד ונגד השותף. שולץ התערב פעמיים לטובת שמיר נגד פרס, לפי בקשת ידידו מישה ארנס. כאילו מדובר פה בעשיית טובות אישיות לידידים. ועוד על חשבון קידום תהליך השלום. מוזר.

הרי האמת היא כי במשך שנתיים וחצי היו האמריקאים שותפים פעילים לכל הדיונים וההחלטות, שהיו כרוכים במאמץ להביא לשיחות ישירות בין ישראל לירדן. זו היתה המטרה המקורית של התרגיל המסובך. לא שמעון פרס היה זה שהעלה את הרעיון של ועידה בין לאומית בהשתתפות הסובייטים. וגם לא האמריקאים. אבל במהלך השיחות עם ירדן, גם ישראל וגם ארה"ב שינו את עמדתן המקורית. הן נעתרו לבקשת ירדן ולטיעוניה שאין היא מסוגלת ללכת לבד למשא ומתן ישיר עם ישראל. זאת, כאשר ברור מראש – בניגוד לטענת הכזב של יצחק שמיר – שישראל לא תסכים לנסיגה טוטאלית מהשטחים. כדי לקבל הכל יכולה ירדן ללכת לבד. כדי לקבל רק חלק, היא זקוקה לשותפים ובעיקר למטריה סובייטית נגד סוריה ונגד אש"ף. שהרי לכל ידוע שגם סוריה וגם אש"ף תלויות בסיוע סובייטי בראש וראשונה. ורק לחץ סובייטי עליהן יש בכוחו, אולי, להגן על ירדן מפניהן. האמריקאים קיבלו את הטיעון הירדני הזה והסכימו לו, למרות הסתייגותם משיתוף הסובייטים בפתרון הסכסוך. זו עובדה.

ויש עוד עובדה. יצחק שמיר היה שותף מלא לידיעת כל המהלכים הללו בניגוד לטענותיו לאחר מכן. ואגב, כל אדם נבון ובר דעת יכול לשאול את עצמו את השאלה הפשוטה: האם יעלה על הדעת שהאמריקאים יעלימו משר החוץ הישראלי שיחות שהם מנהלים עם ירדן ביחד עם ראש הממשלה של ישראל? הליכוד יכול לטעון נגד אמינותו של שמעון פרס כל טענה שתחת השמש. אבל האם יהין הליכוד לטעון שהשגריר האמריקאי תומס פיקרינג ועוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי ועוזר שר החוץ ואס קלואריס ושר החוץ ג'ורג' שולץ עצמו היו שותפים לקנוניה של הונאה והולכת שולל כנגד יצחק שמיר, יחד עם שמעון פרס? טענה כזאת היא הרי פגיעה גסה גם באמת וגם בהגיון הפשוט. אבל, זוהי התמונה המעוותת שיכולה היתה להיווצר בדעת הקהל הישראלית כאשר יצחק שמיר טען שהוא לא ידע כלל על השיחות וההסכמים שהושגו בשיחות הממושכות בין ישראל, ארה"ב וירדן. וכאשר ברגע המכריע הזה, כשהעדות של השותף האמריקאי היתה חיונית לאישוש אמינותו של שמעון פרס בעיני דעת הקהל הישראלית, החליט השותף האמריקאי להכריז על „אי התערבות".

לפתע פתאום הפך מאמץ דיפלומטי לקידום השלום, שנעשה במשותף על ידי ישראל, ארה"ב וירדן למעין מריבה ישראלית פנימית, מפלגתית ואישית, בין יצחק שמיר ושמעון פרס, שארה"ב אינה רוצה להתערב בה. עם כל הכבוד לאמריקה הגדולה והעצומה, זו אינה „אי התערבות". זו התערבות אמריקאית לטובת הליכוד נגד מפלגת העבודה. ואגב, לא בפעם הראשונה. כבר פורסמו, כידוע, כמה מחקרים על התערבות אמריקאית כזאת במערכות הבחירות הקודמות. ייתכן מאד שזה מה שיקרה גם הפעם. אבל חשוב לא פחות: זו התערבות שאינה עולה בקנה אחד עם המאמץ לקידום השלום שארה"ב היתה שותפה מלאה בו, לכל אורך הדרך. מעניין יהיה לראות לטובת מי ולטובת מה „לא יתערב" שולץ בביקורו הפעם.

כרה בורק ונפל בו

מאת אמנון דנקנר, וושינגטון

בפסילת מועמדו של רייגן לבית המשפט העליון שב מוכיח לך הסנאט בעל הרוב הדמוקראטי, שעם כל כבודו אומנם יכול הנשיא לדבר כשליט שוה זכויות, אבל בבית הקונגרס הוא הבוס

הנסיון של רונלד רייגן, ערב סיום כהונתו, לחטוף את העתיד ולהותיר את חותמו טבוע על העשור הבא של החיים האמריקאיים, נכשל בשבוע שעבר, עת הצביעה ועדת החוקה של הסנאט ברוב של 9 מול 5 נגד אישור מינויו של רוברט בורק לשופט בית המשפט העליון של ארה"ב.

עכשיו עומדת הצעתו של הנשיא לעבור למליאת הסנאט וגם שם מסתמן רוב ברור נגד בורק, ובכך הוא יצטרף למיעוט הבלתי מכובד של שלושה מועמדים מתוך תריסר ב־30 השנים האחרונות, שכניסתם לבית המשפט העליון סוכלה על ידי הסנאט, על אפו ועל חמתו של הנשיא.

בורק היה אמור להטות את כפות המאזניים בבית המשפט העליון לטובת השמרנים. במוסד הזה יושבים היום ארבעה ליברלים וארבעה שמרנים. תחילה נראה היה כי דבר לא ימנע בעד בורק מלעטות את גלימת השופט, להצטרף אל ארבעת עמיתיו ולהטות את מסלול הפסיקה של בית המשפט אל הכיוון השמרני. אחרי הכל היה לרוברט בורק שם כפרופסור מבריק למשפטים באוניברסיטת ייל, כסגן היועץ המשפטי בתקופת כהונתם של ניקסון ופורד וכשופט בבית המשפט לעירעורים הנמוך רק בדרגה אחת מזו של בית המשפט העליון. אפילו היושב ראש הדמוקראטי של ועדת החוקה של הסנאט ג'וזף ביידן אמר לפני המינוי כי אם יועלה שמו של בורק, הוא יתמוך בו. אבל ביידן נאלץ לבלוע את דבריו לאחר שהתברר מידת ההתנגדות לבורק בקרב הקבוצות התומכות באורח מסורתי במפלגה הדמוקראטית: השחורים, ארגוני הנשים, איגודי העובדים, הקבוצות המטיפות להפרדה קפדנית של הדת מן המדינה והקבוצות התומכות בזכות האשה לבצע הפלה.

קבוצות אלה התאגדו בחודשים האחרונים למלחמה מתוחכמת במועמדו של רייגן, שכללה פירסום מודעות בעיתונים, תשדירי פרסומת בטלוויזיה, הצפת הסנאטורים במכתבים והחתמה על עצומות. לא בכדי. כתביו של בורק הציגו תמונה מפחידה למדי של אדם שהתנגד לכל החלטה של בית המשפט העליון בעשורים האחרונים, אשר הצעידה את ארה"ב קדימה למתן שיווי זכויות לשחורים, לזכות האשה להפלה, להגנה מפני מעצרים שרירותיים וחיפושים, להסרת הגבלות מעל חופש הביטוי. הקטע המרשיע ביותר בכתביו האקדמיים של בורק היתה פיסקה במאמר שתקף החלטה של בית המשפט העליון מ־1961. ההחלטה הגדירה כמנוגד לחוקה חוק שאיפשר הפליית שחורים בבתי מלון ומסעדות על ידי סירוב לשרתם. בורק כתב כי „זוהי החלטה מכוערת במידה שלא תיאמן" ומתנגדיו של בורק נוספו בה כדי לשכנע כי המועמד הוא בעל פרופיל מוסרי ומשפטי מכוער במידה שלא תיאמן.

מול ההסתערות של המתנגדים הציבו בורק ותומכיו מספר קווי הגנה: ראשית, אמרו כי יש כמה דעות אשר בורק החזיק בהן אך נסוג מהן מאוחר יותר, ועתה הוא תמים דעים עם הקונסנזוס הלאומי, בעיקר לגבי שוויון הזכויות לשחורים. שנית, טענו, כתביו של בורק נכתבו בעת היותו מרצה למשפטים והוא השתמש בחירות האינטלקטואלית שלו כדי לבקר פסקי דין, אולם הוא יודע היטב כי יש הבדל בין כיתת הלימוד לבין בית המשפט. וכך אמר בורק עצמו בעדותו לפני ועדת החוקה: „ברור לי כי בכיתה איש אינו יוצא ניזוק ממסקנה אינטלקטואלית שאליה אני מגיע, אבל בבית המשפט תמיד צד אחד יוצא מפסיד". שלישית, אמרו המועמד ותומכיו: בורק אינו ריאקציונר או גזען, חס וחלילה, הוא פשוט שייך לאסכולה המפרשת את החוקה פירוש דווקני ומתנגדת לכך שבית המשפט העליון למעשה מחוקק חוקים חדשים בפסקי הדין שלו על ידי כך שהוא מפרש את החוקה פירוש רחב שדרכו מחדיר בית המשפט

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الاصل

هكذا من الاحتل

מכתבים למערכת דבר

הגימלאים זכו לוועדה נוספת...

את אשר יגורנו בא. הצד הוליד עכבר. הנה נחתם סוף סוף הסכם העבודה בין הממשלה וההסתדרות ועל אף הרושם הברור על סמך הודעות שפורסמו בכל כלי התקשורת שהגימלאים יזכו לתיקון הגימלה בשיעור של 26.7% סוכם בין הצדדים על מתן מקדמה בגובה של בין 10%–5%.

ידוע לכל, כי ועדה מוסכמת בהשתתפות נציגי האוצר ונציבות השירות שערכה בדיקה לעומק הגיעה למסקנה, שגימלאי השירות הציבורי זכאים, החל מ־1.10.86 לתוספת שכר של 26.7% כשיעור שחיקת גימלאותיהם בין השנים 1986–1983. במסקנה והמלצה זו כלולה פשרה מרחיקת־לכת, כי ברור להלוטין שהגימלאים אשר פרשו לפני 1983 סבלו משחיקה משמעותית יותר. ועדת הכספים של הכנסת החליטה פה אחד לאמץ מסקנות אלה והמליצה על הפעלתן. מליאת הכנסת החליטה אף היא פה אחד בהצבעה שמית שיש להעניק לגימלאים של השירות הציבורי את התוספת המומלצת.

לאור כל האמור לעיל אין פלא, שהודעתם של נציגי הממשלה וההסתדרות, כי נושא הגימלאים מוסכם, הובנה כסיכום על מתן תוספת בשיעור של 26.7%. עתה התברר, כי המדובר הוא בסה"כ במקדמה של 5%–10% בלבד. כלומר בזריקת עצם על־ידי תוספת של כמה עשרות שקלים עלובים לחודש. ועוד זאת, הרוב המכריע של הגימלאים יקבל מקדמה בגובה של 5% בלבד, כי רק מי שפרש לפני 1977 יהיה זכאי ל־10%. האם אין בדרך של הצגת העניין (כין 5%–10%) משום הונאה „מתחכמת" של דעת־הקהל?

הגימלאים גם „יזכו" לוועדה נוספת לבדיקת הנושא כאילו הוא טרם נבדק. יורשה לי לקבוע, כי גימלאי ישראל שבעו ועדות והתחמקויות מפתרון אמיתי של בעיית השחיקה, המדרדרת את מצבם לשפל המדרגה. ציבור זה לא היה מיוצג במו"מ וישבו שם „אפוטרופסים". האם יתפקחו עיני הציבור המגע הזה לראות ולהבין, כי לא לאפוטרופסים ולשרוולות, המשלמות מס שפתיים הוא זקוק, אלא לנציגים עצמאים במוקדי קבלת ההחלטות.

בינתיים נתבשרנו, כי ח"כים וכל „יושבי ישראל", הצמודים אליהם יזכו בקרוב לתוספת חודשית של כ־700 שקל, סכום העולה על מלוא הגימלה של מרבית גימלאי ישראל. לאור בשורה „מרנינה" זו כדאי לדעת, איך רואות הסתדרויות הגימלאים והסתדרות העובדים הכללית את הסכום העלוב והמחפיר לגבי הגימלאים. לעניות דעתי, אין זה מקרה כלל ועיקר, שלא נקבע מועד לסיום עבודתה של „ועדת הגימלאים" לאחר שנזרקה עצם רקובה בבזיונה.

שלמה דיאן
יו"ר גימלאי משרד התקשורת
המיוזמי הרשימה
העל־מפלגתית לכנסת

קביעת תעריף כניסה – גזירה מסוכנת

כניסה חופשית לספריות ציבוריות היא אחד מן האמצעים שבהם חברה ממחישה את עקרון השיוויון ומנסה לשים גבול לאפליה כלכלית. לפיכך, קביעת תעריף כניסה לבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי לכל מי שאינו או תלמיד האוניברסיטה או עובד בה היא גזירה מסוכנת ולו רק מן הפן הסמלי שלה, גם אלמלא היה ברור לחלוטין, שהתשלום לא יישאר „סמלי" אם אכן הוא כזה עתה. נקבע שב„שלב זה" התשלום הוא שני שקלים ליום. בקצב זה, מי שנזקק לספריה יום יום ייאלץ להוציא 40 שקל לחודש. ומה יהא השלב הבא? וזה שאחריו?

האנשים שייפגעו ביותר מגזירה זו – אותם אנשים ההולכים לספריה כיוון שהם אוהבים לקרוא וללמוד – אינם קהל גדול: בעבור כמה „סלבים" הם יהיו מתי מעט. קרוב לוודאי, שהכספים המושגים בדרך זו יכסו ולו מעט יותר מאשר את הוצאות איסופם וניהול החשבונות. ואם אכן פעולה זו נועדה להמחיש באופן דרמאטי את שוועת הספריה והאוניברסיטה – מצב בי"ס ההולך – הרי היא מחטיאה את המטרה לחלוטין. שכן, הנפגעים העיקריים מגזירה זו אינם אמידים ברובם ומשוללי השפעה פוליטית. אם מנהלי בית הספרים הלאומי אינם רגישים לקבוצה זו, קשה לשער שאלה האחראים לתקציב הציבור יגלו רגישות. האם מוסר ציבורי יכול „להתרים" תוך שהוא רומס את אותם ערכים שנועד לייצג?

חוה אבי־יונה, שרה בוק,
אסי דגני, הדסה הסקל,
פרופ' יואל מינץ,
רות פיינר־מינץ,
ד"ר דוד וחיה סלומון,
פרופ' יהושע עמיר,
ד"ר צבי וחיה פייר,
מרי דילור, אסתר קמרון,
רבקה שכטר, אסתר תשבי
ירושלים

השובב

וייצמן שיחק שוב את „השובב" בישיבת הממשלה. הוא השתמש בביטויים כגון: ואלק, תסתום את הפה, אני אנפנף אותך ולבסוף קם ממקומו בפנים מאיימת וניגש לאריק שרון.

הגיע הזמן, שמישהו יסביר ל„צעיר הנצחי" שעבר את גיל השישים את הגיחוך שבהתנהגותו ואת הנזק שהוא גורם למפלגת העבודה לקראת הבחירות המתקרבות.

נורית אדריה
ירושלים

★

בלהט הוויכוח בין וייצמן לשרון נשכחה העובדה, שהמדינה היחידה בעולם שבה הורגים יהודים בגלל היותם יהודים היא מדינת ישראל.

קברניטי המדינה חייבים לתת דעתם לכך ויפה שעה אחת קודם.

יצחק לופו
גבעתיים

לא לכלול שנת ייצור

אני מציע שסימון מספרי המכוניות לא יכלול שנת ייצור, כי הדבר גורם לתחרות למי יש מכונית יותר חדשה כסמל של סטטוס חברתי־אישי.

העניין פשוט ולא מצריך הסברים.

יש הרבה מדינות אשר בהן המספר שייך לבעל המכונית להחלפת המכונית באחרת חדשה או ישנה יותר.

הדבר הזה יועיל הן מבחינה חברתית והן מבחינה של חיסכון בהוצאות לשם ראווה.

ישעיהו דיסבלום
תל־אביב

תרבות לעמך

אירועי תרבות רבים נערכים אצלנו מ„תוצרת הארץ" ו„תוצרת חוץ", כמו: להקת „אומסק", הצגת „עלובי החיים", מופע ההצדעה לשייקה אופיר ז"ל ועוד. לא כל אחד יכול לרכוש כרטיס, שמחירו גבוה ביותר ואין ידו משגת, אך הוא שוחר תרבות.

לדעתי, צריכה הטלוויזיה הממלכתית לצלם מופעים ייחודיים ולשדרם לכול, למען שכולם יוכלו ליהנות, ולא יהיו נחלת יחידים המסוגלים לשלם המחיר.

בת־ציון חפשי
קרית ביאליק

הצגת „סלאח שבתי"

אני מבקש לצרף את קולי לקולות הרבים הנזעמים נגד ההצעה לחדש את הצגת „סלח שבתי" על ידי „הבימה" בחג הארבעים למדינה. כשעתו, נהנו רוב תושבי המדינה (ואני ביניהם) מהסטירה החריפה של אפרים קישון שתיארה את קשיי הקליטה של העולים מהמזרח במעברות, ואת התהום התרבותית שהפרידה ביניהם לבין תושבי הארץ הוותיקים. אולם להעלות עכשיו את ההצגה על בימת התיאטרון הלאומי כהצגה יוקרתית בחגיגות הארבעים, עלולה לעורר מחדש וללבות שוב את אש הניגודים בין העדות השונות. אמנם חשבנו כי האש כבתה אך מסתבר כי נשארו עדיין גחלים לוחשות...

א. סרומי
חולון

הערות לנושא ה„טרנספר"

סוף סוף מתפתח בירור פומבי בעניין: במכתבו של גרשון ריבלין ב„דבר" מיום 3.9.87 „טרנספר נוסח 1937" אנו מוצאים פרטים של הצעות מרת"ח ועדת פיל האנגלית על עמדת דוד בן־גוריון ואחרים.

בינתיים עברו 50 שנה. קמה מדינת ישראל. המדינה הצעירה קלטה מאות אלפי יהודים מארצות ערב. הגיע התור שעליהן לפתוח לקלוט את יושבי מחנות הפליטים לעבודה פרודוקטיבית לקיומם בהתיישבות חדשה – בירדן, למשל.

מי קבע שמחנות פליטים יכולים להתקיים לתמיד בצורה הרשה במאה ה־20 ולא כמיבנה ארעי?

יהושע מאיר
כפר רופין

כהנא תלמידו של אש"ף

אני מבקש להידרש למאמרו של עוזי בורשטיין „כתובת פשיסט על הקיר" („דבר" 25.8.87).

וככן מר עוזי בורשטיין, הכהניזם איננו תולדה מהכיבוש. כהנא למד את התורה שלו שלוש שנים לפני הכיבוש עם יסוד אש"ף. המורים שלו היו יאסר ערפאת, ג'ורג' חבש, נאיף חוואתמה ואחמד ג'יבריל. וה„ספר" שממנו למד כהנא היה „האמנה הפלשתינאית". אם יש לבן־אדם מורים כאלה ו„ספר" כזה מה אפשר לדרוש ממנו.

ובהקשר לכך, ראוי להזכיר אפיזודה: לפני כמה שנים התקיימה מסיבת עיתונאים שבה אחד ממנהיגי אש"ף הכריז: שרק היהודים שבאו לפני שנת 1917 – „יורשו להישאר בארץ" וכאשר כתב זר שאל אותו ומה יהיה עם היהודים שעלו אחר כך? אמר המנהיג: אל תדאג – „הרבה מהם לא יישארו", כלומר: הפתרון אצלו כבר מוכן. ואל נזלזל בהבטחות ופתרונות כאלה.

שלמה שטיפמן
אפק

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

חברים מספרים

פרופסור מיכאל פלדמן ורעייתו לאה ערכו בליל־שבת מסיבה בביתם לכבוד חבר, הרי הוא לובה אליאב ובתמונה, עם בחירתו כחתן פרס־ישראל תשמ"ח. השתתפו רק חברים קרובים, וביניהם נעמי ויהודה פמיליבסקי שחזרו זה עתה משנת שבתון בהודו. ס. יזהר עסק שם במחקר ואילו נעמי קצרה תהילה בתערוכות תבונותיה במיחסים שבמוזיאונים. אך המסיבה הפעם הגגה את לובה, שלו"ז אבר הבאהו כי „אילו חולק פעלו הציבורי בין כל משתתפי המסיבה, עדיין היה די בו לפרס־ישראל לכל אחד מהם".

תלוי באוירה

השר גד יעקבי ורעייתו הזינגית נלה ערכו ביום חמישי בלילה קבלת פנים לכבוד ליידי ואלרי ולורד קיקס – ידידים פעילים ורבי השפעה למען ישראל. אורחי הכבוד והאח"מים הרבים שהוזמנו לכבודם למדו איך אפשר לקיים אירוע מכובד ומלבב, גם אם קצת צפוף, מבלי להרגיש שנמצאים בדירת שיכון צנועה.

תם ונשלם

ההיסטוריון היהודי־הולנדי לואי דה יונג השלים בימים אלה במפעל חיים של 32 שנה ו־26 כרכים – תולדות הולנד במלחמת־העולם השניה. מוקדש בו מקום נכבד לשואה היהודית ולקורבנותיה בארץ זו. הכרכים הופיעו בתפוצה של 80 אלף לספר ונמכרו תוך זמן קצר. העיתונות ההולנדית פירסמה פרקים ארוכים מתוכם. דה יונג קבע במחקרו כי בין אחוז אחד לשני אחוזים באוכלוסיה ההולנדית תמכו בפועל בגרמניה הנאצית, אך שולל את הדעה שרוב ההולנדים היו גיבורים. אכן היו גיבורים, אולם במיעוט – קבע דה יונג שהוריו, אחותו ואחיו התאום בתו במחנות ריכוז.

ש"ין

חושבים בגדול

מארגני פסטיבל הסרטים הבינלאומי ה־4 בחיפה, שנפתח בחגיגיות רבה באודיטוריום שעל הכרמל, לאחר הפסקה של שנתיים, מבטיחים כי יעשו הכל כדי להמשיך בקיומו. השנה הם מעניקים פרס הביקורת הישראלית לבמאים ולשחקנים ישראלים וזרים הטובים ביותר בשנת הקולנוע הנוכחית, בוחרים את תגלית השנה בקולנוע ומזמינים אורחים חשובים מחו"ל. ביוזמת המארגנים הוקם מטה תקשורת ביוחד בוילה פרטית ליד האודיטוריום, בדאגה לנציגי „המעצמה השביעית".

אריאלה באבי

„דבר" אמנם איננו מוכר פרחים אבל יש לו דוכן בתערוכת הפרחים הבין־לאומית בחולון. בצילום: מימין ראש־הממשלה שמעון פרס ליד הדוכן בעת הפתיחה, ובאותה הזדמנות, עם תת שר־החקלאות המצרי ד"ר חסאן עבדול רחמן.

צילום: צבי פרידמן

מסיבה משולשת

דיתה בר־שביט קיבלה חיבוק ברכה לבבי מיוסי שריד במסיבת הפתעה שהכינו לה בעלה, השחקן שלמה בר־שביט, הילדים וכל החברים. המסיבה, כפי שהתלוצץ הבעל, „נערכה במסגרת חגיגות ה־70 ל„הבימה" וה־40 למדינה".

הרפתקאות ברומא

בימים אלה נערכים בצ'ינה־צ'יטה שברומא צילומי הסרט „הרפתקאותיו של הברון מינכהאוזן", בבימוי טרי גיליאם. משתתפים בסרט יונתן פרייס המגלם את דמותו של הורציו ג'קסון, ודיי קופר בעורה של ג'קסון. השניים נראים בתמונה בסצינה מתוך הסרט.

כולנו נכבשים

„אם נחזור 2000 שנה לאחור" אמר שגריר אוסטריה בישראל ד"ר אוטו פליינרט, „תגלו, כי לעם היהודי ולעם האוסטרי מכנה משותף: גם אותנו כבשו הרומאים והתורכים". הדברים נאמרו במפגש שהתקיים השבוע בהשתתפות משלחת „שגרירים" ישראלים צעירים היוצאת לאוסטריה ביוזמת האגודה לידידות ישראל־אוסטריה. חברת „נתיבי אוויר אוסטריים" תרמה למטרה זו 25 כרטיסי טיסה.

הכשרון

בטקס קצר וצנוע חולק השבוע פרס בסך 1,000 ש"ח עבור הסיסמה שתלווה מסע פירסום הסברה להעלאת המודעות לקיומו ואכיפתו של החוק להזדמנות שווה בתעסוקה. החוק האוסר על אפליה בקבלה לעבודה ובפירסום הצעות עבודה נחקק ב־1981. הסיסמה שנבחרה היא: „הזדמנות שווה עיקרון – בעבודה חשוב הכשרון". בצילום אחת משתי מחברות הסיסמה, הדר לם, בעת הענקת הפרס

צילום: רפי נעמן

בריטון – פולין־שוודיה

ברידג'

מאת ארנונה שפאן

תחרות בין פולניה לשוודיה היא „בסט־סלר" מבחינת משיכת קהל הצופים. שתי המדינות מתברגות באופן קבוע בצמרת כך שהתחרות ביניהן מעוררת ענין ובצדק. מה דעתכם למשל על היד הבאה:

צפון: ♠J 6 4 ♥K 8 6 2 ♦K Q J ♣10 6 3
מערב: ♠K 10 5 2 ♥5 ♦9 8 7 4 3 ♣J 8 4
מזרח: ♠9 8 7 3 ♥J 9 5 ♦6 5 ♣K 9 5 2
דרום: ♠A Q ♥A Q 10 7 4 ♦A 10 2 ♣A Q 7

מחלק: צפון
פגיעים: כולם
ההכרזה:

צפון	מזרח	דרום	מערב
---	---	2 קלאב	---
*2 בלי שליט	---	3 הארט	---
4 הארט	----	**5 הארט	---
***6 הארט	---	---	---

* מבטיח AK או KKK או KKQ
** שאלה למצב בהארט
*** יש תמונה בהארט (אלוף, מלך או מלכה)

בשני השולחנות הגיעו לסלם בצורה כמעט דומה. בשני החדרים הוביל מערב ב־8 ספייד, בחדר הפתוח וילקוש, הפולני, משך שלושה סיבובים של שליטים, המשיך באלוף ספייד, שיחק דיאמונד להדום, חתך ספייד בידו, המשיך באלוף דיאמונד ודיאמונד נוסף למלך כשהמצב כזה:

צפון: ♠--- ♥2 ♦--- ♣10 6 3
מערב: ♠--- ♥--- ♦3 ♣J 8 4
מזרח: ♠3 ♥--- ♦--- ♣K 9 2
דרום: ♠--- ♥4 ♦--- ♣A Q 7

וילקוש שיחק את ה־3 קלאב, מזרח (בחוכמה) שיחק את ה־8, מלכה מהכרוז ומערב זכה במלך, ונאלץ לחזור בקלאב. הכרוז ניחש נכונה את מצב הקלפים, שיחק את ה־6 מהדומם, נסיך ממזרח הכרוז זכה באלוף, והעשירית בדומם הגבוהה, החוזה בוצע.

גם בחדר הסגור הוביל מערב ב־8 ספייד, והיה צפוי מהלך דומה של משחק אולם להפתעת כולם בחר גולברג השבדי בדרך שונה, מזרח שיחק את ה־10 ספייד, הכרוז זכה במלכה, המשיך באלוף ומלך הארט, ושיחק את הנסיך ספייד, מזרח כיסה במלך, אלוף מהכרוז ותשיעית ממערב. הכרוז המשיך במלכה הארט, אלוף, מלך ומלכה דיאמונד, וסיים בדומם כשהמצב כזה:

צפון: ♠6 ♥2 ♦--- ♣10 6 3
מערב: ♠5 4 ♥--- ♦--- ♣J 8 4
מזרח: ♠7 3 ♥--- ♦--- ♣K 9 2
דרום: ♠--- ♥7 4 ♦--- ♣A Q 7

גולברג שיחק את השישית ספייד, וכשראה שה־5 מופיעה במזרח, השליך קלאב על הספייד כשהוא מניח למערב לזכות. מערב נאלץ לחזור בקלאב למזלג של AQ בדומם (או לאפשר חיתוך והשלכה) החוזה בוצע. שני פיתרונות, שניהם ברמה גבוהה והפיתרון הראשון עדיף על השני, אולם השני „דמיוני" יותר? וזה מה שעושה את משחק הברידג' למעניין כל כך.

משחת השיניים
יעילה פי 3
אלמקס במניעת עששת.

תל־אביב
בן־יהודה־פרוג – 174 – 222386
אפרסמון – קופ"ח מכבי – יהודה הלוי 110 – 283010
ירושלים
מרפאת רוממה – הס"צ 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
כפר גנים – לוחמי הגטו 6 – 9227416
בני־ברק – רמת־גן
הירשביין – ר' עקיבא 11 בני־ברק – 782655
קופת חולים כללית – המותר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים
גני מדים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671

אלמקס

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: שרביב בע"מ – לאיחוד חלקות 139 – 141 בגוש 11192 ברחוב הגלילת רקף (גבעת־האורנים) למגרש בניה אחד בסטייה מתוכנית חפ/1618 המראה אותם כשלושה מגרשי בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אהוד יעבין
מהנדס העיר

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: שרביב בע"מ – לאיחוד החלקות 183 ו־186 בגוש 11192 ברחוב הגלילת רקף (גבעת־האורנים) למגרש בניה אחד בסטייה מתוכנית חפ/1618 המראה אותם כשני מגרשי בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אהוד יעבין
מהנדס העיר

כרה בורק

(המשך מעמ' 7)

העליון להוויה המשפטית עקרונות חדשים על פי רוח הזמן. מי שרוצה קידמה יכול להשיג אותה, אומר בורק, אולם עליו לעשות זאת בחקיקה בקונגרס ולא במתיחת החוקה כדי שתכיל גם רעיונות חדשים שכותביה לא שיערום.

עם רוב דמוקראטי בסנאט היתה ההכרעה נתונה בידי הסנאטורים הדמוקראטים ממדינות הדרום. אלה מהווים בדרך כלל את האגף השמרני של המפלגה, אשר פעמים רבות בעת הכרעות בנושאי פנים מצטרפים אל הרפובליקאים. אולם הפעם הייתה להם בעיה: בורק עורר רגשות עזים מאוד בקרב השחורים, ותוצאות הבחירות האחרונות לקונגרס גילו כי הסנאטורים הדמוקראטיים זכו בכסאותיהם בשל הצבעה מאסיבית של השחורים עבורם. להצביע בעד בורק היה משול להתאבדות בבחירות הבאות. והיה עוד גורם: באורח מסורתי שמור כיסא בבית המשפט העליון לנציג של המדינות הדרומיות. הפעם הוליס רייגן להפר מסורת זו והכעיס בכך את הסנאטורים הדרומיים. ימים ספורים לפני ההצבעה בוועדה על מועמדותו של בורק הפיצו מתנגדיו שמועה כי במקרה של ביטול המינוי יפעלו למען הצבת מועמד ממדינות הדרום. זה חרץ את גורלו של האיש.

הנשיא רייגן המשיך לדבוק בעקשנות במועמד שלו, גם כשהיה ברור כי הצבעה במליאת הסנאט תחזור על ההצבעה בוועדה: הוא אמר כי מועמדות בורק תוסר „רק על גופתו המתה" והועיד את בורק להשפלה נוספת. השדולה השמרנית כועסת על הבית הלבן על שנקט טאקטיקה לא נכונה במאבק על מינוי בורק: הוא עסק בהתגוננות מפני האשמות, ייעץ לבורק להופיע בעדותו לפני הוועדה כמעט כחוזר בתשובה שהכוסית להיות ילד טוב ובכך עורר עליו חשד נוסף של חוסר יושר אינטלקטואלי, ונמנע ממתקפת תעמולה שבה היה צריך, לדעתם, להדגיש נקודות המעוררות הד"ם חיוביים אצל רבים: הקפדה על חוק וסדר וריסון ליברליות משתוללת.

מה שברור הוא כי רייגן, המנסה לסיים את תקופת כהונתו בקרשצ'נדו אדיר של הישגים מבית ומחוץ – תקיפות במפרץ הפרסי, השגת הסכם לצימצום החימוש הגרעיני והישגים בחזית הפנים – כושל מול הקונגרס. לפני שלושה חודשים יצא למאבק ציבורי בקונגרס כשקרא לציבור לפנות לחברי הקונגרס ולהכריח אותם להנהיג תקציב מאוזן. המסע נכשל והציבור לא נענה. בשבוע שעבר כלל הסנאט בתקציב הבטחון הגבלות חמורות על תכניות החימוש של רייגן בעיקר בכל הקשור ל„מלחמת הכוכבים". עתה בא הכשלון של מועמדות בורק. הסנאט הדמוקראטי מוכיח שוב ושוב לנשיא שבעוד שעם נוכחותו הוא יכול לדבר כשליט שווה זכויות, בבית הבוס האמיתי הוא הקונגרס.

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 15/87

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכונית כדלקמן:
סובארו סטיישן מסחרי עם מזגן
מס' רישוי 81־362־77
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום שני 23.10.87
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו. תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

ז'כמן נסטר – ראש המועצה

נהג !
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל !

עזבון המנוח
אלפרד אפרים דיציאן ז"ל
הודעה לפי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה – 1965
נושי המנוח אלפרד אפרים דיציאן ז"ל מוזמנים להגיש תביעותיהם בכתב לח"מ תוך 3 חודשים מיום פרסום מודעה זו. תביעות, אשר יוגשו לאחר המועד, לא יענו.
ב. לנדה, עו"ד
מנהל עזבון
יבנה 9 תל אביב

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

דיירי מרתפים בת"א

באדר תרפ"ז היו בת"א 221 דירה ובהן 275 חדרים. ישבו בהם 42 משפחות בעלי בתים, 179 משפחות דיירים. בעוד 92 חדרים שב־64 דירות־מרתפים, היו מסודרים עסקים שונים.

קתדרה לחכמת ישראל

ורשה. מיניסטר החנוך הפולני קבע קתדרה לחכמת ישראל באוניברסיטה הורשאית. תפקיד המחלקה החדשה – להסמיך מורים לדת ישראל בגימנסיות הממשלתיות בפולין.

הקשר הספרדי שלא הצליח

פאריס. סוכנות הידיעות „האאס" מפרסמת ידיעה ממדריד כי המשטרה גילתה קשר נגד מלך ספרד ודה ריברה. מרכז הקשר במדריד והוא התפשט בינו ערי הארץ. נאסרו 18, ביניהם מנהיגים רפובליקאים.

רבבה בדרך לא"י

לונדון. כתבו של „טיימס" באיסטמבול מטלגרף: ארבע אניות ושתי ספינות מנוע נמצאות עתה במימי הים השחור ובהן מעפילים הנוסעים לא"י. האניות הן: „פאן כרסנט" ו„פאן יורק" שבית קיבולן 5000 טון לכל אניה, ושתי ספינות קטנות יותר: „קורונה" ו„בניכס". אפשר שהאניות והספינות מסיעות יותר עשרת אלפים מעפילים.

קריץ'־ג'ונס: יהיה אשר יהיה – אנחנו יוצאים

„השלטון הבריטי בארץ יבוא לקיצו הקרוב ביותר, בלי שים לב לתוצאות הריבים באר"ם כזם, הצהיר ארתור קריץ'־ג'ונס, מיניסטר המושבות הבריטי בשיחה מיוחדת עם סופר סוכנות הידיעות בפלאשינג מדאוס.

דבר ספורט

„שסק" מלמיליאן בלי עוד

ההספד היה מוקדם

מיהרו להספיד את בית"ר ירושלים ואת הפועל ת"א. עד לפני שבועיים חשבו שסוסים חורשים ימשכו את הליגה. דיברו על הפסדים של בית"ר ועל הכשלונות של ת"א והעיקר: „גילו את אמריקה" או יותר נכון לומר – את נתניה.

מוליכי הטבלה מנתניה אירחו לאחר 4 נצחונות רצופים את האלופה מירושלים. איננו יודע אם ההפסד נבע מבטחון מופרז, כך או אחרת גילו מלמיליאן וחבריו, שהם עלו על דרך המלך. כפר־סבא ואתמול מכבי נתניה וסיפור האליפות מתחיל מחדש. אילו ניצחה נתניה, היה הפער בין הקבוצות עולה ל־11 נקודות ופער כזה כבר קשה לסגור.

גם הפועל ת"א בדרך הנכונה. נראה לי, כי עבודה יסודית נערכה העונה בבית"ר ת"א ומכבי ת"א, השתתפות העונה במשחקים באצטדיון ר"ג. 2 הקבוצות טרם ספגו הפסד ונראה כי לשתיהן יהיה כה לומר העונה בצמרת.

מבחינתי האכזבה הגדולה היא מכבי חיפה. כל הסיפורים של הקייץ, מס הכנסה, דו"ח של רואה חשבון שחשף שחיתויות וגם האבידה של אבי־רן ז"ל עשו את שלהם. הקבוצה עדיין לא מתפקדת.

בני־יהודה צולעת ונראה, כי קבוצה, שאשתקד לא ספגה הפסד במשך עשרים ותשעה מחזורים והעונה כבר צברה 2 הפסדים, כאשר הליגה בקושי החלה – אומר דרשני. זה אומר אולי, שזה סוף העידן של דוד שוויצר המבקש קודם כל להבטיח את הנקודה הבודדת. יהכב, כי זה לא מתאים לבני יהודה.

הפועל לוד, עם הפסד נוסף בסידרה, רק הוכיחה, כי זה מה שקורה כשלא משקיעים בקייץ. מי שרוצה לאכול בשבת, צריך להכין בערב שבת. את הלקח הזה לא למדו בלוד.

לקחים צריכים ללמוד בכל הקבוצות. לא רק בלוד. עם ניהול כזה, כפי שמנוהל הכדורגל שלנו, אי אפשר ללכת רחוק. זה לא רק עניין של הכדורגל. זה עניינו של כל הספורט. שחוי מרחורי הכדורגל (הכוונה) ולי באופן אישי, העוסק בכדורגל, העניין הזה חשוב מאוד.

אהוד סלע, שוער מכבי ראשל"צ בכדורגל

נבחרת המחזור

רוני בדינר (הפועל חולון)

אופיר הלל (הפועל כ"ס) · חנן אוחלאי (בית"ר י־ם)

יהודה עמר (הפועל ת"א) · בן איינשטיין (הפועל כ"ס)

אורי מלמיליאן (בית"ר י־ם) · יעקב שוורץ (בית"ר י־ם) · רפי שמואל (הפועל ת"א)

שחר בראל (מכבי ת"א) · ירון כהן (בית"ר ת"א) · אלי יאני (הפועל כ"ס)

כוכב השבוע

אורי מלמיליאן

אורי מלמיליאן שוב הוכיח כי הוא „סופרמן" בכדורגל הישראלי. מלמיליאן העניק למעשה את הנצחון היקר לקבוצתו, בית"ר ירושלים במשחק החוץ הקשה שלה בעיר היהלומים. הוא היה השליט הבלעדי במרכז המגרש וקצב המשחק נקבע על־פי רצונו. הוא „פיטם" את חבריו במסירות פז ול„קינוח" הוא אף הבקיע שני שערים נאים.

מלך השערים

1. שחר בראל (מ. ת"א) 5
2. שלום תקוה (מ. נתניה) 4
– בני טבק (מ. ת"א) 4
– אורי מלמיליאן 4
3. רפי כהן (מ. פ"ת) 3
4. אלון נתן (מ. ת"א) 2
– בני לם (מ. נתניה) 2

במחזור הבא

מכבי חיפה – באר־שבע
שמשון ת"א – הפועל פ"ת
בית"ר י־ם – בני־יהודה
הפועל לוד – מכבי נתניה
הפועל חולון – הפועל כפ"ס
מכבי פ"ת – הפועל ת"א
בית"ר ת"א – מכבי ת"א

גם זה קרה

מחזור של משטרה. משטרת ישראל היתה ה„כוכב" האמיתי של משחקי המחזור החמישי. מאות שוטרים, שנעזרו במשמר הגבול ובמשמר האזרחי, נאלצו לעמול קשות כדי להשליט סדר במגרשי „וינטר" ר"ג ובמגרש מכבי נתניה. כבר ביום שישי ניתן רמז ראשון על העתיד לקרות. בתום „דרבי" הפרברים בין בני יהודה ת"א ושמשון ת"א צרו מאות מתושבי שכונת התקוה על פתחי היציאה. שם עמדים היו לצאת המאמן, דוד שויצר וה„בוס", גד סולמי.

אותרים ועצמים. הם דרשו לבצע שינויים יסודיים בתפקודה של בני יהודה ת"א. רק השוטרים הרבים מנעו אסון. בהמשך נאלצה משטרת ישראל להתמודד עם כוכב הכדורגל ושודד הרכילות, שלמה שירזי, שבילה את סוף השבוע בבית המעצר (ראה בעמוד הראשון).

רק יומן. התברר, כי אירועי יום שישי היו רק את ה„יומן". אתמול נמנע בנס אסון כבד במגרש מכבי נתניה. בעוד שנמכרו 10,850 כרטיסים למשחק בין מכבי נתניה ובית"ר ירושלים, הרי שבפועל חזו במשחק 14,000 צופים.

סילוני מים. ברגע שהתמלא המגרש, נעלו הסדרנים את השערים ולא היה מקום למאות רוכשי כרטיסים, שנאלצו לשוב על עקבותיהם. הקהל שנותר בחוץ, ניסה להתפרץ בכח למגרש והיתה סכנה לכריסת השושה. המשטרה הפעילה סילוני מים ועצרה 15 מתפרעים, שגרמו נזקים כבדים לרכוש מכוניות.

הצנחן שיכבד. מנהלה המתפטר של בית"ר ת"א, ארבי בר־יעקב, נראה אתמול שבע רצון מנצחון קבוצתו על מכבי חיפה. בלוח חלק ממקורבי הקבוצה הסכים בדיעבד להקפיא את התפטרותו ולהמשיך לשמש „מבכ"ל" של קבוצת צמרת.

בית"ר ירושלים והפועל ת"א החזירו את „הצבע" לליגה הלאומית ■ המשטרה ניגנה „כינור ראשון" במשחקי סוף השבוע, תחילה ב„וינטר" ואחר כך בנתניה ■ עם התחוללה שערוריה של מכירת כרטיסים לחוד ופלישת קהל לחוד ■ בעלי כרטיסים הלכו הביתה ובעלי זרוע ישבו בפנים ■ גם המדור הפלילי חגג עם שלמה שירזי, שישב במעצר כשקבוצתו שיחקה ■ את הפתעת המחזור סיפקה בית"ר ת"א בנצחונה על מכבי חיפה ■ ב„דרבי" הפרברים שלחו השמשונים את בני־יהודה לזרועות אוהדיהם החמומים ■ 29,000 צופים ו־18 שערים במחזור ה־5

משה גראיני פורץ כסופה לעבר השער הפתח־תקואי

המגרש המרכזי

בית"ר י־ם – מכבי נתניה 1:3

מלימיליאן עצר את נתניה

מאת יעקב הודיאס

בשערי מלמיליאן מצבי בבושר טוב – לקבוצת בית"ר ירושלים אין מה לראות. בין הזמה אתמול שוב, במשחק הצמרת בין בית"ר ירושלים ומכבי נתניה – 1:3 (0:1).

מתח רב שרר במגרש מכבי נתניה. 14,000 הצופים שהצטופפו ביציעים יצרו אוירה מיוחדת ולוהטת. האורחים מעיר הבירה נהנו מיכולתו המעולה של מלמיליאן, שעשה במגרש ככל שעלה על רוחו.

המשחק לווה בשערוריה רבתי, לאחר שהשופט החלש, עובדיה בן־יצחק, הרחיק בצורה תמוהה את חיים בר והרע בכך את גורל המשחק.

פתיחת המשחק היתה שייכת לאורחים, ששלטו במגרש ללא עוררין. בדקה ה־41 הצליחו סוף סוף לממש את יתרונם האיכותי לשער יתרון. מלמיליאן קלט כדור רוחב ובבעיטה חזקה לפינת השער קבע 0:1.

במחצית השניה ניסו שחקני עיר היהלומים לאזן את התוצאה. הם תקפו ללא הרף את השער הירושלמי ועמדו על סף הבקעת שער משווה.

אולם בדקה ה־52 נכנס השופט עובדיה בן־יצחק לפעולה. הוא קבע בעיטת עונשין בלתי מוצדקת לזכות ירושלים, לאחר שרוקמן הפיל את עצמו. במגרש נוצרה מהומה רבה ורק לאחר שבע דקות נתאפשר למלמיליאן לבצע את הבעיטה. אולם, עצביו של חיים בר בגדו בו והוא קפץ על הכדור עוד לפני ביצוע הבעיטה.

בן־יצחק איבד את סבלנותו והרחיק את בר מהמגרש. רק לאחר חמש דקות נוספות ניגש מלמיליאן לבצע את הבעיטה והתברר שכדאי היה לו להמתין, שכן כדורו „סס" היישר לרשת הנבהה – 0:2.

שחקני עיר היהלומים ניסו להגיב בהתקפות מתפרצות ובדקה ה־71 שוב עלה המתח במגרש, לאחר ששלום תקוה קבע בבעיטה מתוך הרחבה 1:2.

הנתניים השליכו את כל יהבם על ההתקפה ובדקה ה־76 עלה הדבר להם ביוקר רב: סמי מלכה קלט את הכדור בתוך הרחבה ובבעיטה אדירה מהאויר לא הותיר שום סיכוי לבלדב – 1:3.

מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1:3

בראל וטבק הפכו את הקערה על פיה

מאת יוסי משורר

יכולת טובה של שחר בראל, שמעונוב וגריאני היתה בין הגורמים הבולטים לנצחונה המשכנע של מכבי ת"א על קבוצתה הצעירה של מכבי פ"ת – 1:3 (1:1).

הפתיחה היתה מעודדת דווקא מבחינת מכבי פ"ת, שעלתה ליתרון כבר בדקה ה־18, לאחר שאלישע לוי הגביה כדור, השוער מרכוס השמים ורפי כהן דחק את הכדור מקרוב לרשת – 0:1.

לא חלפו אלא שמונה דקות ושחר בראל, שהיה המצטיין במשחק, בעט כדור חזק מ־20 מ' לזוית השער והשיג את השיוויון – 1:1.

עד לסיום המחצית לא הובקעו שערים נוספים. אולם בהמשך, היו חלוצי מכבי ת"א הבולטים. בדקה ה־53 בעט בני טבק מתוך הרחבה – 1:2.

בדקה ה־63 שוב היה זה מבקיע השער הראשון, שחר בראל, שהמשיך בבעיטת המשך לתוך השער כדי לעלות את קבוצתו ליתרון – 1:3.

בשורות המנוצחים אכזב השוער עופר פביאן, שבדרך כלל מהווה את עמוד התווך הקבוצתי ובמספר השמטות עורר מבוכה בהגנתו.

שמשון ת"א – בני יהודה 1:2

„דרבי הפרברים" כולו של שמשון

מאת שמואל קליגר

קשה להיות בימים אלה אוהד בני יהודה, בכלל לא סימפטי. ואם אתה במקרה מאמן או מנהל של „יהודה־בישי", לא כל שכן. דוביד שווייצר, למשל, נאלץ לגשת למכוניתו לאחר ההפסד המר לשמשון 2:1 ביום שישי כשהוא מוקף בחבורה גדולה של שוטרים במדים.

אכן בני־יהודה של ימים אלה ושל המשחק מול שמשון, היא שבר של קבוצה. יש שם שחקנים מוכשרים, אבל לפי המיפגן של יום שישי תהיה לדוביד שווייצר עבודה רבה עד שיוכל להחזיר את הקבוצה לדרך הכלל.

השאלה מופנית גם לשמשון, אך שחקניה השיבו בפעם הראשונה בחיוב במשחק הזה. יכולת מופתית של השחקנים והעיקר: לחימה ללא פשרות, שהציגה במיטבם את אבינועם עובדיה ויגאל הלל.

השערים לא היו כל כך מחייבי המציאות, אך שיקפו שליטה ברורה של שמשון. בדקה ה־12 נגח יום־טוב שוקרון כדור קשתי מ־12 מ'. בדרך כלל מנצלים נגיחה כזו למצב הבקעה, אלא שלהפתעת הכל חדר הכדור הזה לשער. לא חלפו אלא 2 דקות ובני יהודה הגיבו בשער שוויון. הצעיר יוסי מרד מסר נהדר לדוד גורדנה וזה מעמדה בלתי מבוטה בעט לרשת.

בדקה ה־52 נגח הוותיק גדעון דמתי את שער הנצחון. השער דומה במקצת לשער הראשון, כאשר המבקיע נגח בכדור, לאחר שזה קיפץ על הדשא.

ירון כהן לא נבהל מגינזבורג (ומבקיע את שער הנצחון לבית"ר ת"א

בית"ר ת"א – מכבי חיפה 0:1

הכהנים ממשיכים להלום

מאת שמואל קליגר

לפני 5 מחזורים קשה היה להעלות על הדעת אפילו התפתחות שכזו: בית"ר ת"א בצמרת הגבוהה עם מאזן מרשים של נקודות ושערי זכות. והעיקר – ללא הפסד (לאחר נצחון 0:1). לעומת זאת מכבי חיפה, זאת הקבוצה הגאה מהעבר, עם מאזן שלילי והעיקר, ללא נצחון אחד לרפואה.

המשחק המוקדם באצטדיון ר"ג בכלל לא היה רע. חיפה גילתה יכולת נמוכה בהרבה מהממוצע שהוציא לה מוניטין בשנים עברו: הבית"רים הפגינו יכולת משופרת בהרבה מהיכולת הדלילה שהוצגה בעבר והתוצאה – משחק די שקול – רוב הזמן עם הזדמנויות מצויינות ל־2 הקבוצות להבקיע שערים.

ההתחלה דווקא בישרה טובות למארחי המשחק, אך החלוצים הבית"רים הרזים לא ידעו לנצל את הדיפיון והבלבול הממושך בהגנת האורחים, שם גילה רק השוער טוני גינצבורג יכולת מניחה את הדעת.

בהמשך התעשתו החיפאים ויצרו לחץ על השער של ת"א, בעיקר בשל השתלטות קשרי חיפה על מרכז המגרש. אז ראינו את האורח עופר מזרחי „מפספס" בראשו כדור נגיחה מצויין והשער ניצל בנס.

מכאן ואילך ראינו יותר ויותר את חלוצי בית"ר. גם מגיני חיפה ראו אותם ובמיוחד את גבם. זו אולי הסיבה שהנשק „הסודי" של החיפאים היה להכשיל שוב ושוב את כוכבי בית"ר, שבצרו ממש בסיום על שערו של טוני גינצבורג. אך בדקה ה־80 לא היה מי שיוכל להכשיל את ירון כהן, שקיבל מסירה מניסן כהן ובעט במהירות פנימה את שער הנצחון.

הפועל ת"א – הפועל חולון 1:2

ת"א חשפה את כל האמת של חולון

מאת ג.אשר

חמישה מחזורים נזקקה קבוצת הפועל תל־אביב כדי לחזור לעצמה ולגלות חלק מיכולתה הטובה, שהביאה אותה בעבר לזכיות בתארים. מי שמכלה מתעוררות הפועל תל־אביב היתה קבוצת הפועל חולון, שנוצחה אמש 2:1, אולם רק מזל מנע ממנה תבוסה.

הניצחון של יצחק שניאור התחיל אתמול את שחקני הפועל חולון בצל. הם תעתעו בהגנת חולון ועשו במגרש ככל העולה על רוחם. חולון תקפה פעם אחת במהלך המשחק ובאותה התקפה גם הבקיעה את השער הראשון במשחק.

חולון היתה אתמול אכזבה אחת גדולה. הקבוצה שיחקה ברמה של הליגה הארצית. השחקנים לא בלמו ולא השכילו לבצע מהלך אחד מול הגנת תל־אביב. גם השער שהבקיעו היה מקרי לחלוטין. השוער ביטון, שגדל בהפועל תל־אביב, אירבע לחלוטין.

בדקה ה־15 נגח שבתאי לוי לשער חולון. הכדור עבר את ביטון ואלי כהן, הרכש ממכבי חיפה, הציל מקו השער. בדקה ה־31 הקשית שקודקה לרחבת הפועל תל־אביב. בן ברוך נגח לשער. הכדור פגע באלתר וחדר פנימה 0:1 לחולון.

כעבור 9 דקות (דקה 40) הקשית בדישטרית לרחבה. שבתאי לוי המשיך בנגיחה למרכז הרחבה ולתדהמת הכל חדר הכדור פנימה 1:1.

בדקה ה־45 הצליח רפי שמואל להבקיע את שער הנצחון. הוא הניף רגל מ־25 מטר ושלח כדור אדיר אל בין חיבורי שער חולון 1:2 לתל־אביב.

המחצית השניה היתה כולה של הפועל תל־אביב. גיל לבנאו ובני רובין, שנכנסו במקומם של ברנס ושבתאי לוי, הוסיפו ליכולת של הפועל תל־אביב. בדקה ה־79 הקשית הרשליקוביץ לרחבת חולון ורפי שמואל נגח בעצמה למשקוף שער חולון. בדקה ה־86 הצליח שימי מכלוף להרחיק מהקו כדור שנגנח לשער על־ידי הבלם אלי כהן.

הפועל כ"ס – הפועל לוד 0:3

לוד היתה מרוצה מהשלישיה של כפ"ס

מאת חיים לוי

בתום המשחק החד־צדדי בין הפועל כפר־סבא להפועל לוד – 0:3, נראו דווקא הלודאים מרוצים מהתוצאה, שכן רק בנס הם לא ספגו לפחות שבעה שמונה שערים.

קשה מאוד לנתח את אירועי המשחק, כיוון שרק הפועל כפר־סבא שיחקה כדורגל. יריבתם שיחקה מתחת לכל ביקורת. שחקניה נכשלו אפילו בפעולות פשוטות ביותר ובמצב הנוכחי יאלצו הלודאים להחזיק שיניים בתחתית הטבלה.

שחקני השרון יצרו לעצמם, במהלך המשחק, עשרה מצבי הבקעה בטוחים, אולם רק שלושה מהם הסתיימו בשערים. בדקה ה־10 בעט מייקל יפה כדור חזק לעבר השער והשוער הלודאי הדף את הכדור. מגינו, סמילה, שניסה להרחיק את הכדור, התבלבל והחדיר את הכדור לרשת שערו הוא – 0:1.

הכפר־סבאים המשיכו להלום וכעבור ארבע דקות היה זה אלי יאני, שלא נכשל מול השוער הלודאי החלש – 0:2. גם בהמשך ניתנו לשחקני השרון הזדמנויות למכביר, אבל עד לסיום המחצית הראשונה נותרה התוצאה בעינה.

גם במחצית השניה לא השתנו יחסי הכוחות במגרש. בדקה ה־65 הוכשל אלי יאני בתוך רחבת העונשין. את בעיטת העונשין מ־11 מ' הוא ביצע ללא דופי – 0:3.

הפועל פ"ת – הפועל באר־שבע 0:1

הנצחון לא שיקף האירועים במגרש

מאת עמי רוזנברג

גם יכולת מושרת הספיקה אתמול לקבוצת הפועל פ"ת לזכות בנצחון ביתי מול אורחת מבירת הנגב – 1:0 (0:0).

יאמר מיד, כי תוצאה זו אינה משקפת את מהלך האירועים במגרש; שכן דווקא שחקני באר־שבע היו טובים יותר הם הירבו לתקוף את שערו של גדבי. במהלך המחצית הראשונה ניתנו להם לפחות ארבע הזדמנויות נוחות להבקעת שערים. רק יכולתו המעולה של השוער הפתח־תקואי גדבי מנעה מתחריו אירגעשית.

במחצית השניה השתנו יחסי הכוחות במגרש. שחקני „אם המושבות" נטלו את היוזמה ותקפו רבות את השער הבאר־שבעי.

בדקה ה־50 הצליח מני בסון לנצל טעות גסה בהגנת האורחים כדי לקבוע מקרוב 0:1. הפתח־תקואים המשיכו לתקוף ובדקות הסיום ניתנה לשחקן הרכש ירון רבינזון הזדמנות נוחה להגדיל את יתרון קבוצתו, אבל הכדור שנגנח חלף סמוך לקורת השער הבאר־שבעי.

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נקי
.1	מכבי נתניה	5	4	0	1	5–8	12
.2	מכבי תל־אביב	5	3	2	0	6–13	11
.3	בית"ר תל־אביב	5	3	2	0	3–9	11
.4	הפועל תל־אביב	5	2	3	0	2–4	9
.5	בית"ר ירושלים	5	2	1	2	9–10	7
.6	הפועל כפר־סבא	5	2	2	1	4–5	7
.7	הפועל פתח־תקוה	5	2	1	2	5–5	7
.8	מכבי פתח־תקוה	5	1	3	1	6–5	6
.9	שמשון תל־אביב	5	1	2	2	5–4	5
.10	הפועל באר־שבע	5	1	2	2	4–3	5
.–	הפועל חולון	5	1	2	2	4–3	5
.12	בני־יהודה	5	0	3	2	4–3	3
.13	מכבי חיפה	5	0	2	3	4–3	2
.14	הפועל לוד	5	0	2	3	13–2	2

תוצאות המחזור

בית"ר י־ם 3 (1)
מכבי נתניה 1 (0)

● אורי מלמיליאן (41, 58), סמי מלכה (71).
● שלום תקוה (70)
ציון המשחק: 7
המצטיין: אורי מלמיליאן
המאכזב: שלום תקוה
שופט: עובדיה בן יצחק
צופים: 14000
מגרש: מכבי נתניה

★ בית"ר י־ם: מזרחי 5; כהן 5, אוחלאי 6, שמואלי 6, קרקש 6; דיין 6, שוורץ 7, מלכה 6, מלמיליאן 8; רוקמן 6, מלקמר 4.
★ מכבי נתניה: כלדב 5; ש. מנחם 5, בר – הורחק, חסן 5, קורן 5; גבאי 5 (ר. לוין, עציוני 5, לם 5 (סבבנס), חלפון 6; תקוה 5, י. מנחם 6.

הפועל פ"ת 1 (0)
הפועל ב"ש 0 (0)

● מני בסון (55)
ציון המשחק: 5
המצטיין: יוסי שושני
המאכזב: רמי בן חמו
שופט: יוסף דיאמנט
צופים: 2000
מגרש: פתח־תקוה

★ הפועל פ"ת: ג'דבי 6; ג. לוי 4, קוואשווילי 5, בורנזיק 5, אלון 5; שושני 6, מחפוד 4 (חן 5), אליה 5; בסון 5 (רבינזון), לוין 4.
★ הפועל ב"ש: אנטמן 5; ברזמו 4, אילוז 5, דוידי 5, נתן 5; דהן 4 (ויצמן), צרפתי 6, חיון 5, עזרן 5; אוחנה 5, ביטון 4 (עוז).

הפועל ת"א 2 (2)
צפרירים 1 (1)

● שבתאי לוי (40), רפי שמואל (45).
● מיקי בן ברוך (31)
ציון משחק: 7
המצטיין: רפי שמואל
המאכזב: יעקב ביטון
שופט: יהושע לויה
צופים: 4000
מגרש: בלומפילד

★ הפועל ת"א: אלתר 5; עמר 7, ואנה 6, סגל 6, הרשליקוביץ 6; אלי כהן 5, ברנס 4 (לבנאו), הרמה 5, רפי שמואל 7; שבתאי לוי 5 (רובין 5), בן שטרית 6.
★ צפרירים: ביטון 4; ויתוני 4, אלי כהן 5, יעקבי 4, מחלוף 4; אריה מאיר 4 (ליברמן), בני דמתי 4, בן ברוך 5, פרחן 4; רונן הלל 4 (עמרני), שקודקה 4.

הפועל כ"ס 3 (2)
הפועל לוד 0

● דוד סמילה (10, עצמי), אלי יאני (14, 65).
ציון המשחק: 6
המצטיין: אופיר הלל
המאכזב: בני סגניה
שופט: עובדיה צבי
צופים: 1500
מגרש: כפר־סבא

★ הפועל כפר־סבא: שמיר 5; א. הלל 7, פרסלני 6, רבינוביץ 5, איינשטיין 6; סימון 5, מ. יפה 6, פלבר 5 (סימנץ), רביבו 6; יאני 6, נחום 5 (מהדור).
הפועל לוד: מריקי 4; ברדוגו 4, נעמן 5, ודעי 4, סמילה 4; ע. שטרית 4 (סהלל), י. הלל 5, סיסמן 4 (שטרית 5), ברקמס 5; מאוה 4, סמרג'ה 4.

שמשון ת"א 2 (1)
בני יהודה 1 (1)

● יום טוב שוקרון (12), גדעון דמתי (52).
● דוד גורדנה (14)
ציון המשחק: 6
המצטיין: יגאל הלל
המאכזב: משה איזנברג
שופט: יאיר מילינגר
צופים: 2500
מגרש: וינטר

★ שמשון ת"א: חודד 5; זהרי 5, ברדה 6, שמעונוב 5, יפתח הלוי 6; מזרחי 6, יגאל הלל 6, עובדיה 6, שוקרון 5, דמתי 6, אזדי 4 (אורי כהן 5).
★ בני יהודה ת"א: אסיאג 4; סלמן 5, פרי 5, אלקבץ 5, ג. שרעבי 4; מאיר דהני 4, סליוזי 5, איל חיים 4 (חזי שירזי 5), מרד 5; גורדנה 5, איזנברג 4.

מכבי ת"א 3 (1)
מכבי פ"ת 1 (1)

● שחר בראל (26, 63), בני טבק (53).
● רפי כהן (18).
ציון המשחק: 5
המצטיין: שחר בראל
המאכזב: עופר פביאן
שופט: אריה פרוסט
צופים: 5000
מגרש: אצטדיון ר"ג

★ מכבי ת"א: מרכוס 5; קרייס 5, גולדברג 4, שמעונוב 6, א. לוי 5; צרפתי 5, לולו 4, גריאני 6, מיקי כהן 5; טבק 5, בראל 7.
★ מכבי פ"ת: פביאן 4; דאן 5, תמיר רניאל 5, אזובל 6; מאיר כהן 5, אביטל 5, אלישע לוי 4, סיגלביץ 4; רפי כהן 5, מוסלי 5.

בית"ר ת"א 1 (0)
מכבי חיפה 0

● ירון כהן (80)
ציון המשחק: 6
המצטיין: ירון כהן
המאכזב: רנואל בריילובסקי
שופט: חיים ליפקוביץ
צופים: 3000
מגרש: אצטדיון ר"ג

★ בית"ר ת"א: ליברמן 6; טורס 6, יעקב כהן 6, עמר 6, אבן צור 6; ניסן כהן 6, צמח 6, ניסים כהן 6, אזדי 6 (עמרן); ירון כהן 6, תגר 6.
מכבי חיפה: גינזבורג 5; אהרוני 5, ד. לוי 4 (אוסמו הגדול 4), מרילי 5 (איתי מרדכי), קליינר 4, רוזנטל 4, בריילובסקי 4; ארמלי 5, מזרחי 4 (שלום לוי 4), רפי אוסמו הקטן 5.

הניחוש הנכון

1. בית"ר ת"א – מכבי חיפה 1
2. מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1
3. הפועל ת"א – צפרירים 1
4. הפועל כ"ס – הפועל לוד 1
5. מכבי נתניה – בית"ר י־ם 2
6. בני יהודה – שמשון ת"א 2
7. הפועל פ"ת – הפועל ב"ש 1
8. הכח ר"ג – בית"ר נתניה 1
9. מכבי יבנה – ה. טבריה 2
10. הפועל י־ם – חדרה 1
11. מכבי עמידר – ה. עכו x
12. הפועל חיפה – מכבי יפו 1
13. הפועל בת־ים – שעריים x
14. הפועל יהוד – הפועל ר"ג 1

هكذا من الأصل

טבריה הפתיעה ביבנה – הכח וירושלים שמרו על הפיסגה

מאת שמואל טל

נצחונותיהן של המוליכות, הכח ר"ג והפועל ירושלים, הותירו את המצב בפיסגת הליגה הארצית בעינו. ה„מוליכה" של הכח, שגברה על היורדת מהלאומית, בית"ר נתניה, שומרת על מקומה הראשון, בזכות שער זכות עודף על הירושלמים, שניצחו בבית את הפועל חדרה בתוצאה 1:3.

התאוששות מפתיעה אצל הפועל טבריה. אחרי הרביעיה שספגו מהכח בבית, באו הטבריינים ליבנה וחזרו משם עם שלל גדול – נצחון בשיעור 1:2 על המארחת ושלוש נקודות, שהותירו אותם בעמדה טובה בצמרת.

גם הפועל חיפה התאוששה מהפסד במחזור הקודם. היא עשתה זאת על חשבון יורדת נוספת מהלאומית – מכבי יפו – שאחרי ארבע תוצאות תיקו נכנעו 1:0 בעיר הכרמל. אכן יום שחור ליורדות.

טוב יותר מצבה של העולה החדשה, הפועל בת"ים, שליקטה נקודה נוספת לאחר תיקו חסר שערים נגד מכבי שעריים. הרבה שערים נפלו ביהוד, שם ניצחה הפועל המקומית את הפועל ר"ג בתוצאה 2:3.

הפועל עכו זכתה בנקודת בכורה, אחרי ארבעה הפסדים רצופים. זאת לאחר תיקו חוץ ברמת עמידר נגד מכבי המקומי 1:1.

4700 צופים, שהטריחו עצמם למגרשים, ראו 18 שערים, שלוש בעיטות מהנקודה הלבנה ושני מורחקים.

הכח ר"ג 2 – בית"ר נתניה 1

שער של הדקות האחרונות, מרגלי חיים יחיאל הוותיק, העניק להכח ר"ג את נצחונה הרביעי העונה והותירה בפיסגה, לאחר שגברה בשיעור 1:2 על היורדת מהלאומית, בית"ר נתניה – 1:2.

הכח פתחה את המשחק בסערה ורכשה יתרון בדקה ה־24 מרגלי ניסים אהרון. אולם בהמשך התאזנו הכוחות והנתנייתים הצעירים הצליחו לא אחת להביך את הגנת הכח, למרות ששיחקו החל מהדקה ה־28 עם 10 שחקנים, לאחר הרחקתו של סימון רובין. בדקה ה־70 הבקיע אילן עזריה את שער המשווה.

אולם כשנדמה היה שהמשחק יסתיים ללא הכרעה, עלה חיים יחיאל, שהיה הבולט בשדה, לעזרת חבריו והצליח להכריע את גורל המשחק ארבע דקות מהסיום.

שפט עמית קליין לעיני 500 צופים באצטדיון וינטר בר"ג.

הפועל טבריה 2 – מכבי יבנה 1

התאוששות מפליאה של הפועל טבריה, שהצליחה לשכוח את הרביעיה שספגה לפני שבועיים בבית מהכח, העניקה לה אתמול נצחון חוץ מפתיע על מכבי יבנה, ששיחקה אשתקד בלאומית – 1:2.

אין ספק שהנצחון הגיע לאורחים מטבריה. בעיקר בגלל המחצית הראשונה הטובה שלהם, בה רכשו שני שערים. לראשונה היה זה יוסי שמריה, שהבקיע כבר בדקה השביעית ואחריו העלה משה אוחנה ל־0:2 בדקה ה־36.

במחצית השניה ניסו המארחים לשנות את התוצאה, אולם להוציא את שער המצמק של ציון יעקב מהנקודה הלבנה, ארבע דקות מהסיום, לא העלו דבר.

שפט יעקב ומו לעיני 400 צופים ביבנה.

הפועל חיפה 1 – מכבי יפו 0

לאחר ארבע תוצאות תיקו רצופות, נחלה אתמול מכבי יפו את הפסד הבכורה שלה בארצית, כשנכנעה להפועל חיפה בתוצאה 1:0.

שתי הקבוצות הציגו כדורגל חלש ויהיר ברמתו שלא הצדיק את שאיפותיהן הלאומיות. למזלם של החיפאים שיחק בשורותיהם אהרן פרידה, שהיה הבולט במגרש ואף הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־75.

שפט צבי שריר לעיני 1000 באיצטדיון קרית אליעזר.

הפועל יהוד 3 – הפועל ר"ג 2

במשחק רב שערים, שהתעלה לעתים לרמה גבוהה, גברה אתמול הפועל יהוד על הפועל ר"ג בתוצאה 2:3.

יהוד, שהיתה טובה יותר במחצית הראשונה, רכשה יתרון כבר בדקה החמישית מרגלי יהודה רוגאצ', אולם יובל נעים, האורח, השווה בדקה ה־35 מהנקודה הלבנה. המקומי פרנקו קבע את תוצאת המחצית בעבור חמש דקות.

במחצית השניה התאזנו הכוחות ושתי הקבוצות הוסיפו שער לשאנן. עוז פנחסי המקומי ביצע בהצלחה בעיטת עונשין כ־11 מ' בדקה ה־50 ואריק גילרוביץ קבע את תוצאת המשחק בדקה ה־69.

שפט סבי אלנקווה לעיני 500 צופים ביהוד.

הפועל בת"ים 0 – מכבי שעריים 0

במשחק שנערך ביום שישי נפרדו קבוצות הפועל בת"ים ומכבי שעריים בתיקו ללא שערים.

שעריים היתה הטובה יותר במגרש וחלוציה עברו לא אחת בעמדות נוחות להבקעת שערים, אולם הם ניתקלו ביום כוב של השוער הבת"ימי משה מרקוביץ', שנעל את שערו על מנעול ובריח ומנע כל נסיון להבריע.

שפט רחמים טאשו לעיני 700 צופים בחולון.

רמת־עמידר 1 – הפועל עכו 1

נקודת בכורה להפועל עכו. לאחר ארבעה הפסדים רצופים ועם מאמן חדש, הגיעו העכואים לרמת עמידר ושבו משם הביתה עם נקודה לאחר תיקו 1:1.

עכו היתה זו שרכשה יתרון במחצית הראשונה, כאשר לוי אוחנה בעט מקרוב פנימה בדקה ה־28. במחצית השניה עברה השליטה למארחים, שבניצוחו של יוסי גוהלי תקפו את שער עכו והבקיעו שער השוויון מרגלי עזרא אליאס, חמש דקות מתחילת המחצית השניה. בדקה ה־86 לא שלט יורם אדרי האורח בעצמו ופגע ללא כדור ביריב, אירוע שעלה לו בכרטיס אדום.

שפט אריה וולף לעיני 400 צופים ברמת עמידר.

במחזור הבא

בית"ר נתניה – הפועל ר"ג
שעריים – הפועל יהוד
מכבי יפו – הפועל בת"ים
הפועל עכו – הפועל חיפה
הפועל חדרה – רמת־עמידר
הפועל טבריה – הפועל י־ם
הכח ר"ג – מכבי יבנה

הליגה הארצית

	הקבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
.1	הכח רמת־גן	5	4	1	0	2–9	13
.2	הפועל ירושלים	5	4	1	0	4–10	13
.3	הפועל חיפה	5	3	1	1	4–5	10
.4	הפועל טבריה	5	3	0	2	11–7	9
.5	מכבי יבנה	5	2	2	1	3–5	8
.6	הפועל יהוד	5	1	3	1	7–7	6
.7	מכבי רמת עמידר	5	1	3	1	5–5	6
.8	הפועל רמת־גן	5	2	0	3	7–6	6
.9	הפועל חדרה	5	1	2	2	8–9	5
.10	הפועל בת"ים	5	1	2	2	4–3	5
.11	מכבי שעריים	5	1	1	3	5–5	4
.12	מכבי יפו	5	0	4	1	2–1	4
.13	בית"ר נתניה	5	1	1	3	7–4	4
.14	הפועל עכו	5	0	1	4	9–3	1

המגרש המרכזי

הפועל ירושלים – הפועל חדרה 1:3

ירושלים נזקקה רק למחצית אחת

מאת אלי גרונר

מחצית אחת טובה הספיקה אתמול לקבוצת הפועל ירושלים להשיג נצחון ביתי חשוב, במשחק הצמרת מול הפועל חדרה – 1:3 (0:0).

1200 הצופים ידעו בוודאי לשכוח במהרה את המחצית הראשונה, שהיתה חלשה ועקרה משערים. אומנם שחקני הבירה שלטו ללא עוררין במרכז המגרש, אבל רק בגם נחלץ שערם מהבקעת שערים.

התברר, שהאורחים מהשומרון המרו על התקפות מתפרצות וכמעט הצליחו להשיג את מבוקשם. בדקה ה־35 הצליח רונן שפירא להבקיע שער, שנפסל בטענת נבדל. כעבור חמש דקות החמיץ שפירא שער בטוח מול השוער הירושלמי.

המחצית השניה כבר היתה שייכת לתנופתו של שייע פייגנבוים. בדקה ה־50 הצליח יעקב נוסדר לנצל טעות גסה של הגנת חדרה ובבעיטה מקרוב קבע 0:1.

הירושלמים המשיכו להלום ובדקה ה־59 בעט אלי שכטר כדור אדיר לקורת השער. הכדור נהדף וציון אוחנה קבע 0:2.

שחקני חדרה ניסו לצמצם את התוצאה ובדקה ה־69 עלה המחת בנגרש, לאחר שסלומון הוכשל בתוך הרחבה. ואנה לא נבהל ממחאות הירושלמים ובקור רוח קבע 1:2.

בדקות הסיום ניסו שחקני חדרה להשוות את התוצאה. הם הזניחו את הגנתם והדבר עלה להם בסופו של דבר ביוקר רב. בדקה ה־89 הצליח אשר שטון לתעתע בהגנת חדרה ומול השוער לא נכשל – 1:3.

שפט ראוף סוהיל לעיני 1200 צופים במגרש ימק"א.

פסק זמן

עם: אהרן להב

חוגגים בכדורסל ובטניס

הספורט בארץ מתחיל להכנס להילוך גבוה. כל הליגות בענפי הכדור כבר מתגלגלות ואחרי סוכות ושמחת תורה לא יהיו עוד „חלונות" והאוהדים יוכלו לתכנן את עיתות הפנאי שלהם ואת „סדרי" הופעתם במגרשים השונים להנאה ועידוד.

חודש אוקטובר, העובר עלינו בימים אלה, יירשם בתולדות הספורט הייצוגי שלנו כאחד החודשים הפורים ביותר. לא פחות משש קבוצות גברים בכדורסל וקבוצת נשים אחת יזמנו את החורף בשורה ארוכה של מפגשים עם קבוצות אירופיות שונות. ואם ישפר מזלן הן יעברו לשלב הבא של המשחקים ואז תהיה עדנה לאוהדי הכדורסל, שיצטרכו למצוא הרבה ערבים פנויים כדי לחזות בכל אלה.

ולא רק במשחק הסלים. כמדי שנה במסורת, מתקיים ברמת השרון טורניר הפרס הגדול על סכום פרסים של 105,000 דולר עם הרבה דמויות מוכרות מן האקרן ומן המשטח באיצטדיון „קנדה" של מרכז הטניס. הפעם קורצים אלינו ג'ימי קונורס ומחזיק תואר האליפות בריד גילברט. אל השניים יצטרפו עמוס מנסדורף ושלמה גליקשטיין, שיעשו לחובבי הטניס את חול המועד סוכות.

החגיגה בכדורסל מוכיחה עד כמה טעה בשעתו משרד החוץ כאשר הורה להתאחדות לכדורגל להעדיף את יבשת אסיה על פני אירופה. בידינו היתה אז זכות הבחירה. עובדה, היו שנים, לפני שיכרצנו באזור האסייאתי, שנבחרת הכדורגל שלנו התמודדה בתוך בתים מוקדמים באירופה וקצרה לא פעם הצלחות. אולם אחר כך באו הימים היפים עם המאמן הלאומי גיולה מאנדי, שהעלה את הנבחרת על המפה האסייאתית עם הנצחונות והגביע של דרום מזרח אסיה בארנקולם שבהודו.

זה קרה בסוף שנות החמישים. אז התאהבנו ביבשת בעלת הכדורגל הירוד. כל נצחון היה יותר פוליטי מאשר ספורטיבי: אנחנו הקטנים מול היבשת האדירה על אפם וחמתם של אויבינו. גם אליפויות היבשת טיפורה. היינו בפיסגת ההצלחה, עד שבאה הנפילה – גם הפוליטית וגם הספורטיבית. החלק הראשון בא בגלל מלחמת ששת הימים. מדינות אסיה והעולם השלישי הפנו לנו עורף, ניתקו יחסים. החלק השני התגרה בזחילה. ספורטאי אסיה התקדמו באיטיות אבל בבטחון בעוד שאנחנו נחנו על זרי דפנה ואם אם חזרנו מן הגיחות ליבשת מוכים וחבולים. באותה שעה עצמה נסגרו שערי אירופה. מדינות הגוש המזרחי הכרז נגררו ומאנו להחזירנו אל היבשת האירופית. מקומכם הטבעי באסיה – אמרו מצד אחד ומצד שני עמדו מאחורי החרם הערבי־מוסלמי שהוטל עלינו באסיה.

אולם למרות החרם נשארו פתוחים שני צוהרים. הכדורסל לא נטש את אירופה, כי באותה עת לא היה כדורסל ראוי לשמו באסיה. אפילו לא בחיתוליו. האיגוד הטניס הבינלאומי, שלא שיחק את החרם באסיה ומאפשר עד עצם היום הזה לטניסאי ישראל לשחק בזירה זאת ובכל זירה אחרת על פי העניין.

במסגרת גביעי אירופה השנתים – החל מגביע אירופה לאלופות עם הנציגה הנצחית מכבי ת"א וכלה בנבחרת הנשים החדשה הפועל גבעתיים בגביע „רונקטי" – אפשר למצוא קבוצות ירודות ממערב ומזרח אירופה. כמה מן הקבוצות האורחות אינן משופעות בכספים מיותר והן אפילו ויתרו על ביתיותן בהעדיפן לשחק פעמיים בארץ, כי בין היתר שמעו על האווירה היפה לה זוכות קבוצות אצלנו.

היהלום בכתר הכדורסל הזה היא כמובן מכבי ת"א שלפי שעה מוזמנת לה קבוצה פורטוגזית קלה. אחריה באה הפועל ת"א, שחידשה פניה ויכולתה ומנבאים לה מעבר על פני קבוצה צ'כית מבראטיסלאבה. גם ארצות סקנדינאויה שולחות נציגה מול גליל עליון את אלוויק השוודית. בקיצור פסטיבל כדורסל שנותן הרגשה, כי למרות כל הבעיות הפוליטיות־ספורטיביות שלנו, אנחנו עדיין על המפה ועם תקווה כלכ עוד גבנה עתיד בעל תשתית רחבה יותר של ענפי ספורט ל„אכספורט".

נשות „ארזים" הודחו בראשל"צ

קבוצת הנשים של מכבי "ארזים" ר"ג בכדוריד הודחה אמש ממסגרת המשחקים בגביע אירופה, כאשר הפסידה לקבוצת ו.א.ט וינה מאוסטריה 24:9 – תוצאה זהה להפסד של הישראליות לאוסטריות במשחק הראשון שהיה בוינה.

האוסטריות לא התקשו לנצח את הרמת־גניות החלשות שפיגרו כל הזמן. בהפסקה הוליכו האורחות ב־10 שערים (4:14). היחידה ששמרה על יכולת סבירה היתה ורד פרנט שהבקיעה 3 שערים. המשחק היה במגרש הישן של מכבי ראשל"צ.

הערב פתיחת הליגה בכדוריד

מאת שמואל קליגר

הליגה הלאומית בכדוריד תיפתח הערב ב־5 אולמות. המשחק השישי, בין מכבי נתניה והפועל ראשל"צ, שהיה אמור לעורר את מירב העניין, נדחה ל־25 בחודש בגלל השתתפותה של הקבוצה מראשל"צ במשחק גביע אירופה באתונה, שנערך אמש.

האלופה, מכבי ראשל"צ, לא תתקשה בוודאי לנצח את העולה החדשה, מכבי קרית שרת חולון, במשחק שיהיה באולם החדש של חולון. הפועל ר"ג תארח את מכבי פ"ת והפועל פ"ת את מכבי "ארזים" ר"ג.

יתר המשחקים: הפועל רחובות – אליצור הרצליה; הפועל נוף ים – מכבי רחובות.

מחר צעדת ירושלים

יותר מ־20,000 צועדים צפויים להשתתף מחר בצעדת עליה לרגל לירושלים המסורתית המאורגנת על־ידי מרכז הפועל בשיתוף עירית ירושלים, מועצה אזורית מטה יהודה ועתון "ידיעות אחרונות" ובחסות יורופקאר – חברה להשכרת רכב. הצועדים יעלו לירושלים בשני מסלולים – מגם הרים לירושלים מרחק של 22 ק"מ ממעיינות סטף (ליד צובה) לירושלים מרחק של 12 ק"מ.

בסיום הצעדה ייערך מצעד סמנוני ברחובות ירושלים. ב־2 אחה"צ ייצא המצעד מגן העצמאות ודרך הרחובות גרשון אגרון, מלך ג'ורג', בן־יהודה, בצלאל והסיום בגן סאקר.

סערה קיצרה שיוט הערים
עשרות סירות התהפכו; חיל הים עסק באיסוף השייטים

סערה עזה, מלווה ברוחות חזקות, גרמו לקיצור מסלול שיוט הערים המסורתי ה־36 ע"ש ויאמה חייקין שנערך ביום שישי.

השיוט, שהחל בחוף המארינה בתל אביב בהשתתפות 80 סירות מסוגים שונים היה צריך להסתיים במארינה בעכו, קוצר והסתיים בקיסריה. מתוך 80 הסירות הגיעו לגמר 12 כלי שייט בלבד.

עקב הסערה והרוח הצפונית, שהגיעה עד 35 קשר התהפכו ספינות רבות ותודות לעזרת חיל הים הגיעו כל הסירות עם אנשי צוותן בשלום לחוף.

ואלה הזוכים במקומות הראשונים:
מפרשיות: סירה משרות"ים, בפיקודו של שגיא יהלום.
ספינות: ספינה מהפועל תל־אביב בפיקודו של אורי איזק (פיכלה)
קטמרן: צוות מהפועל תל־אביב עם איתן נוי ואיילת קרן
השיוט אורגן על־ידי מחלקת השייט של מרכז הפועל.

אלאן סמית הלוץ הרכש של ארסנל נוגח לעבר שער אוקספורד במשחק הנצחון 0:2

כדוריטורה מעט פרץ

הגשם מנע מליברפול את ראשות הטבלה האנגלית

שאיפתה של ליברפול להעפיל לפיסגת הליגה האנגלית, תוך ניצול העובדה שק.פ.ר שבתה אתמול בגלל מספרן הבלתי זוגי של הקבוצות בליגה, נתקלה במגרש ברוצי ומזג אוויר סוער, שמנע את קיום משחקה נגד וימבלדון, במגרשה של האחרונה.

המשחק של ליברפול היה רק אחד משלושה המשחקים הדחויים אתמול בליגה הראשונה. עוד נידחו המשחקים בין קובנטרי וסאות'המפטון ובין ווטפורד וניוקאסל.

ק.פ.ר שמרה על מקומה בראש הטבלה עם 25 נקודות מ־10 משחקים, לפני ליברפול (22 נקודות משמונה משחקים) וארבע קבוצות שצברו 20 נקודות – ארסנל, מנצ'סטר יונייטד, נוטינגהאם פורסט וטוטנהאם.

טוטנהאם, היחידה שהיתה מסוגלת לחלוף על פני ליברפול, נחלה הפסד חוץ לנוריץ' – 2:1. ויין ביגינס הבקיע את שער הנצחון לנוריץ' בדקה ה־63 וקטע שרשרת של ארבעה הפסדים. בעקבות הפסדה ירדו התרנגולים שלושה שלבים במורד הטבלה.

לונדונית אחרת, ארסנל, תפסה את מקומה של טוטנהאם בדירוג, בעקבות נצחון בית על אוקספורד בשיעור 0:2. היה זה המשחק התשיעי של ה„תותחנים" ללא הפסד. את השערים הבקיעו הקשרים פול רייויס וסטיב ויליאמס.

הרכש הסקוטי הבין־לאומי של מנצ'סטר יונייטד, בריאן מקלאייר, ממשיך להבקיע. אתמול עשה זאת פעמיים לרשת שפילד וונסדיי, במשחק בו ניצחה ה„יונייטד" בשיעור 2:4. מקלאייר הבקיע כבר העונה 10 שערים. שני השערים הנוספים למנצחים הבקיעו ה„קפטן" בריאן רובסון והמחליף קלייטון בלאקמור.

פול וילקינסון העניק נצחון יקר לנוטינגהאם פורסט, כשהבקיע את השער היחיד לזכותם, במשחק הנצחון על דרבי קאונטי. היה נצחון מתוק במיוחד עבור בריאן קלאף, מנהלה של הפורסט, שאימן בעבר את דרבי והוליכה לזכיה בתואר האליפות.

האלופה אברטון, שפתחה את העונה בצליעה, ממשיכה במסע התאוששות. אתמול הבקיעה את הרביעיה השניה שלה ברציפות והפעם לרשת צלפי הלונדונית. גראהם שארפ, שהבקיע בשבוע שעבר את כל ארבעת השערים, הסתפק הפעם בשניים. אדריאן הית הבקיע את הצמד הנוסף. אברטון רחוקה עתה רק שבע נקודות מהמקום הראשון.

גאף לא עזר לגלאזגו ריינג'רס

ריצ'רד גאף, המגן היקר בעולם, שהגיע לגלאזגו ריינג'רס מטוטנהאם, ערך את הופעת הבכורה שלו במדי קבוצתו החדשה, אך התאכזב יחד עם חבריו לאחר הפסד 1:0 לאברדין. הריינג'רס שלטו במהלך רוב דקות המשחק, אך לא מצאו את הדרך לרשת. איאן פרגוסון, ששיחק בעבר במדי הריינג'רס, הבקיע את השער היחיד במשחק.

הארטס מחצה את פאלקירק מהתחתית 1:5 והעפילה לפיסגה. סלטיק, במקום השני, גברה על מורטון בשיעור 1:3, כשהרכש החדש, פרנק מקאבוי, שהגיע מוטסטהאם, הבקיע שער אחד. אברדין סיימה בתיקו אפס עם דאנדי.

קלן הביסה את מינשנגלדבך 1:4

פ.צ. קלן, היחידה שטרם נוצחה העונה בליגה המערב גרמנית, הביסה אתמול בביתה את בורוסיה מינשנגלדבך בשיעור 1:4 ושמרה על מקומה בפיסגה.

גיבור הנצחון היה הדני פלמינג פולסן, שהבקיע שלושער. הנצחון של קלן קטע שרשרת של ארבעה נצחונות של הגלדבאך.

באיירן וורדר ברמן ממשיכות לעקוב אחרי קלן. אתמול גברה ברמן, השניה בדירוג, על נירנברג בתוצאה 0:1. מבקיע שער הנצחון היה פרנק אורדנביץ.

בנצחון דומה זכתה האלופה באיירן מינכן על קרלסרוהה, משער של מיכאל רומיניגה הצעיר בדקה ה־64.

שטוטגארט במקום החמישי, לאחר שניצחה עוד ביום שישי את באייר אורדינגן בשיעור 2:5.

יתר התוצאות: שאלקה – המבורג 0:3; פרנקפורט – המבורג 0:3; האנובר – מאנהיים 1:3; בוכום – לברקוזן 1:3; קייזרסלאוטרן – דורטמונד 1:3.

● במשחק שהוקדם בליגה הפורטוגזית סיימה מחזיקת גביע אירופה, קבוצת פורטו, בתיקו 4:4 עם סטובאל.

טניס

רביב וידנפלד זכה באליפות ישראל בטניס לנוער, כשגבר על חיים ציון – 6:2, 6:1, 6:0. לוידנפלד הוענק גביע נודד. בגילאי 16 זכה שי ג'ייסון (עולה חדש מדרום אפריקה) אשר גבר בגמר על יובל הירש 3:6, 6:2, 6:2. במהלך הטקס הוענקו שתי מלגות ע"ש אהרון יזרן ז"ל לאמיר וינברג ודניאלה בלאנקה. כל מלגה מסתכמת ב־500 דולאר.

● אלה שלושת הטניסאים הישראלים שהעפילו לגמר התחרויות המוקדמות לקראת הפרס הגדול: בועז מרקשטיין, אמיר וינברג ותומר צמרמן. היום יערכו משחקי הגמר בהשתתפות טניסאים מחו"ל.

כדור־מים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעתיים זכתה באליפות המדינה בפעם הרביעית ברציפות, כשניצחה את קרית־טבעון בתוצאה 5:11. המשחק היה חד־צדדי ברוב שלביו, כאשר ברבע השני הוליכה גבעתיים – 0:6.

קליעה

אלופי הפועל בקליעה נקבעו בשבת. באקדח חופשי נפלה הפתעה, כשבמקום הראשון דורג יעקב סוסתיאל – 528 נקודות, לפני עקיבא זוזון – 521 נק וגרי ארמיסט עם 519 נק.

באקדח סטנדרטי ניצח רון וויזר פ"ת – 542 נקודות לפני רוני מנדלמן – 538 נקודות.

באקדח דורש ניצח יריב אלטן מפרדס חנה – 502 נקודות לפני יהודה בונ'איל – 489 נקודות. באקדח דואל לנשים ניצחה בטי סתנאי – 549 נקודות.

בתחרות הקבוצתית לנוער ולנשים 20 כדור זכתה ת"א לפני חדרה עם מספר זהה של נקודות – 611.

ט. שולחן

200 ספורטאים מ־12 סניפי הפועל נטלו חלק באליפות התישבות העובדת בטניס שולחן, שנערכה ביוזמתו של רכז המרחב הבין־קיבוצי במרכז הפועל, אמנון כהן.

בתחרות שנערכה בקיבוץ רשפה בלט גיא בסיס מהפועל עמק־חפר. הוא ניצח במשחק הגמר את שלמה קנטור מוליה – 2:0. יתר הזוכים: גיל 10: תומר כתר (עמק חפר); גיל 12: עודד עוז (יגור); גיל 14: אודי לנדר (הליה); גיל 16: עמוס עוז (יגור); גיל 18: צור פרום (עמק חפר); קשישים: יצחק שרון (יגור).

בנות: גיל 12: נאוה גרינברג (מרדין); גיל 15: לילי גת (עמק חפר). בסיכום הקבוצתי זכתה הפועל מרדין עם 53 נקודות.

הלאומיות נהנו אמש מטיול קל

משחקי גביע המדינה בכדורסל נפתחו אמש ללא הפתעות, כשקבוצות הליגה הלאומית, שיטלו השבוע חלק במשחקי גביע אירופה נהנו ממשחקים קלים ומשעשעים.

שחקני הפועל גליל־עליון הביסו בקלי את אליצור ת"א/פ"ת מהליגה הארצית בתוצאה 53:110 (23:53). המשחק היה חד־צדדי בכל שלביו ואין ספק, ששחקני הגליל קיוו למצוא יריבה יותר חזקה, שתהווה יריבה הולמת לקראת המשחק החשוב מול אלוויק השוודית.

גם אליצור נתניה לא נזקקה לגלות את מלוא יכולתה, כדי להביס את הפועל קרית־ים בתוצאה 58:131 (39:60).

מכבי חיפה הביסה את מכבי כרמיאל בביתה – 54:131.

פוגל ורמלר פתחו העונה ברגל ימין

מאת שמואל טל

ישראל פוגל ורב רמלר, שעזבו לפני זמן קצר את הליגה הלאומית, פתחו אתמול דף חדש בקריירה שלהם במסגרת ליגה א'. הם עשו זאת בצורה מרשימה, כשהבקיעו והוליכו את קבוצותיהם לנצחונות של פתיחת העונה.

פוגל עשה זאת עבור הפועל קרית־אונו שגברה על העולה החדשה מכבי הרצליה בשיעור 0:2 ורמלר שהבקיע צמד שערים הוליך את הפועל אשדוד (עולה חדשה) לנצחון רב שערים 3:4 על הפועל רמלה.

מבין ארבע היורדות מהארצית ניצחו רק שתיים. הפועל מרמורק מחצה את הפועל אזור 0:4 והפועל בית שאן את בית"ר חיפה 0:1. בית"ר רמלה נפרדה בתיקו (1:1) מבית־שמש והפועל דימונה נוצחה ע"י הפועל רמת־השרון 1:0.

מחוז הדרום

● בהרצליה: הפועל קרית־אונו – מכבי הרצליה 0:2. פתיחה מרגלות של ישראל פוגל הותיק שהבקיע בדקה ה־10 וסייע להבין ויינשטיין לסיים בדקה ה־85 בשער נוסף. שפט שמעון לוי, 500 צופים.

● ברחובות: הפועל מרמורק – הפועל אזור 0:4. יתרון מוחץ של המקומיים שהבקיעו מרגלי נוימן (19, 47) בדוק (24) ושקורי (67) קירנב. האורח הורחק בדקה ה־68. שפט זועבי, 300 צופים.

● באשדוד: הפועל אשדוד – הפועל רמלה 3:4. רב רמלר הוליך את הכריז החדשים לנצחון בכורה כשהבקיע צמד בדקות (55, 75). צמד הבקיע לאשדוד יואל כהן (34, 86) לרמלה הבקיעו אשר (4) וחורי (43) אדרי (88). שפט ביבי, 1500 צופים.

● בקרית־גת: מכבי קרית־גת – הפועל קרית־מלאכי 1:2. מלכה האורח העניק יתרון לקבוצתו אך המקומיים אחזו (44) ופולסו (75) הפכו הקערה על פיה. שפט כהן, 1000 צופים.

● ברמלה: בית"ר רמלה – הפועל בית־שמש – 1:1. אכזבה למקומיים שרכשו יתרון בדקה ה־12 מרגלי עמר אך שמטו אותו ארבע דקות מהסיום בגלל שער של מגן האורח. אברג'יל האורח הורחק (66). שפט עפרון, 500 צופים.

● בחולון: לזרוס חולון – הפועל אור־יהודה 0:2. רעבול (67) ושרביט (79) העניקו הנצחון למקומיים. שפט אטליה, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל ראשון־לציון – הפועל אשקלון 0:1. מסוכי האורח הכריע גורל המשחק בדקה ה־60 בבעיטה מקרוב. שפט זכלמן, 700 צופים.

● ברמת־עמידר: הפועל רמת־השרון – הפועל דימונה 0:1. היורדת מהארצית הופתעה משער של כוכבי בדקה ה־21. שפט סמק, 200 צופים.

מחוז הצפון

● בבית־שאן: הפועל בית־שאן – בית"ר חיפה 0:1. שער של אלמקיים כבר בדקה ה־21 הספיק למקומיים לנצחון בכורה. שפט פרויים, 700 צופים.

● בעוספיה: מכבי עוספיה – הפועל נצרת־עלית 0:1. הלוץ המקומי העניק שתי נקודות בכורה לעולה החדשה משער בדקה ה־40. שפט יצחק בריגנק, 500 צופים.

● בקרית־שמונה: הפועל קרית־שמונה – הפועל קרית־אתא 0:1. נצחון למארחים בזכות שער מהיר בפתיחה (10) מרגלי ברדה. שפט ברבעים, 500 צופים.

● בנהריה: בית"ר נהריה – מכבי טמרה 1:1. שערים של הדקות האחרונות הביאו לחלוקת הנקודות. שיטרית העניק יתרון למקומיים (72) אך עמס האורח השווה שמונה דקות מהסיום. שפט יעקב לוי, 500 צופים.

● בטמרה: הפועל רעננה – הפועל טמרה 0:1. פתיחה ברגל ימין של רעננה שניצחה בחוץ בזכות שער של קישוט בדקה ה־39. שפט הייזמן, 100 צופים.

● בגבעת־עולה: מכבי חדרה – מכבי עפולה 1:1. האורחים רכשו יתרון בדקה ה־12 מרגלי סילש אך סבג המקומי דאג להשוות בדקה ה־62. שפט הרשקוביץ, 100 צופים.

טבלת ליגה א'

	הקבוצה	משח'	שערים	נק'
.1	בית־שאן	[illegible]	[illegible]	[illegible]
.2	מכבי עוספיה	1	0–1	2
.3	קרית־שמונה	1	0–1	2
.4	הפועל רעננה	1	0–1	2
.5	הפועל טירה	1	0–1	2
.6	הפועל טייבה	1	0–1	2
.7	בית"ר נהריה	1	1–1	1
.8	מכבי טמרה	1	1–1	1
.9	מכבי חדרה	1	1–1	1
.10	מכבי עפולה	1	1–1	1
.11	בית"ר חיפה	1	1–0	0
.12	בני־נצרת	1	1–0	0
.13	קרית־אתא	1	1–0	0
.14	הפועל טמרה	1	1–0	0
.15	נצרת־עלית	1	1–0	0
.16	טירת־הכרמל	1	1–0	0

	הקבוצה	משח'	שערים	נק'
.1	הפועל מרמורק	1	[illegible]	2
.2	קרית־אונו	1	0–2	2
.3	לזרוס חולון	1	0–2	2
.4	הפועל אשדוד	1	3–4	2
.5	קרית־גת	1	1–2	2
.6	ראשון־לציון	1	0–1	2
.7	רמת־השרון	1	0–1	2
.8	בית"ר רמלה	1	1–1	1
.9	בית־שמש	1	1–1	1
.10	הפועל דימונה	1	1–0	0
.11	הפועל אשקלון	1	1–0	0
.12	קרית־מלאכי	1	2–1	0
.13	הפועל רמלה	1	2–0	0
.14	אור־יהודה	1	2–0	0
.15	מכבי הרצליה	1	[illegible]	0
.16	הפועל אזור	1	[illegible]	0

משחק הגביע הערב בחיפה יפתח שבוע פעילויות בכדורסל

מאת משה כהן

משחק גביע המדינה בין קבוצות הפועל חיפה והפועל ר"ג יפתח הערב שבוע כדורסל מרתק ובעל חשיבות רבה לגבי המשך פסטיבל החורף של הכדורסל הישראלי.

קבוצת הפועל ר"ג, ויתרה על ביתיותה ויריבתה, הפועל חיפה, לא תתקשה לזכות בנצחון קל. צריך לזכור ששחקני עיר הגנים מצויים בתחתית הליגה הארצית ולגביהם מהווה משחק הגביע נוסטאלגיה מימי הזוהר שלהם.

עיר היין תרכז מחר את מירב תשומת הלב, כששתי הקבוצות התל־אביביות, מכבי והפועל, ישחקו שם בהצגה כפולה. ראשי הפועל ת"א ניסו למנוע את ההצגה הכפולה, אבל באיגוד הכדורסל דחו את בקשתם.

אלה המשחקים שייערכו מחר: מכבי חדרה – הפועל ירושלים, הפועל נהריה – הפועל כנרת, מכבי חולון – הפועל גנן, הפועל אשקלון – מכבי נתניה, אתא־גבת – בית"ר ת"א, מכבי ראשל"צ – הפועל ת"א, הפועל גבעתיים – מכבי ת"א, הפועל בקעת בית־שאן – מכבי ר"ג, הפועל גרשמאל – אליצור רמלה, אס"א ת"א – מכבי דרום ת"א, הפועל באר־שבע – הפועל חולון, אליצור קרית־אתא – מכבי קרית־מוצקין.

● קבוצת הפועל גליל־עליון עומדת לצאת היום לשוודיה כדי להתמודד ביום שלישי, במסגרת גביע אירופה למחזיקות גביע, מול קבוצת אלוויק שטוקהולם.

● גם קבוצת מכבי חיפה תשחק ביום שלישי. החיפאים יארחו את הקבוצה הצרפתית החזקה וילרבאן.

● בערב החג יערך משחק הגביע בין הפועל גבעתיים לבין שיטפקה.

● במוצאי החג יערכו שלושה משחקים נוספים: מכבי ת"א תארח במסגרת גביע אירופה לאלופות, את ספורטינג ליסבון; אליצור נתניה תשחק מול הקבוצה הבלגית אוסטנדה והמשחק המעניין ביותר יערך בעיר הכרמל, שם תארח הפועל חיפה את קבוצת קאזורה האיטלקית. בשורות קבוצה זו מככבים הברזילאי אוסקר שמידט והבולגרי גלן גלושקב.

● החל ממחר יוכל אוהד הפועל ת"א לרכוש כרטיסים למשחק הכפול במסגרת גביע קוראץ', מול הקבוצה הצ'כית בראטיסלבה. חבר הנהלת מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א, יורם הנני, הבהיר אמש, כי בעלי המנויים יקבלו כרטיסים חינם רק למשחק הנוכחי. למשחק הראשון בין שתי הקבוצות ימכרו כרטיסים לכולם, כיוון שבמשחק זה נחשבים הצ'כים למארחים.

הפועל
מרכז „הפועל" מודיע:
מחסן הציוד המרכזי יהיה פתוח לקהל בחול המועד סוכות בימים ראשון 11.10.87 ושלישי 13.10.87 בין השעות 08.00 – 12.00 בלבד.
מחסן הציוד יהיה סגור בימים שני 12.10.87, רביעי 14.10.87 ושישי 16.10.87.

חומרים פלסטיים מתכלים לשתילה פותחו באונ' העברית

מאת יורם לוי

מדענים מן האוניברסיטה העברית בירושלים פיתחו חומרים פלסטיים משופרים, המתכלים בגוף באופן טבעי ואפשר להשתמש בהם ליצירת התקנים רפואיים המושתלים לגוף, כגון כלי דם מלאכותיים.

ד"ר דניאל כהן ממכון קזאלי לכימיה שימושית עומד בראש קבוצה העוסקת בפיתוח פולימרים ביו־רפואיים. המחקר נערך ביחד עם ד"ר גרשון אורצקי מן המרכז לחקר כירורגיית הלב בבית־החולים "הדסה" עין־כרם.

אחד מנושאי המחקר הוא פיתוח חומרים ביולוגיים מתכלים (ביו־מתכלים), שמתמוססים מאליהם, תוך זמן מבוקר, לאחר שתילתם בגוף. מטרתו העיקרית של המחקר היתה למצוא חומר פלסטי מתכלה שיוכל לשמש לבניית כלי־דם מלאכותיים בתחליף לעורקים טבעיים סתומים, בעיקר באיזור הלב.

בעולם מייצרים כיום כלי דם מלאכותיים העשויים מחומר אריג, שהם בעלי צפיפות גבוהה וחדירות נמוכה, או מחומר סרוג, שהם יותר גמישים, אך גם יותר חדירים. השאיפה היא שכלי הדם יהיו גמישים ככל האפשר, כדי לאפשר גם תנועה חופשית וגם זרימת דם חופשית. "היה עלינו לפתור בעיה של שני תפקודים הסותרים לכאורה זה את זה. אנו רוצים, שכלי הדם יהיה נקבובי, אבל גם הרמטי", מסביר ד"ר כהן. כלי הדם שייצרו מדעני הצוות בנוי משני רכיבים שונים: צינור מחומר סרוג, שאינו מתפרק בגוף, ורכיב פלסטי מתכלה, הממלא את חללי הסריג. לחומר זה תפקיד כפול: להפוך בזמן השתילה את הצינור להרמטי ולהיעלם כעבור זמן, לאחר שאת הנקבוביות בסריג ממלאת רקמה טבעית בתוך השלד הסרוג הקבוע והמסביב לו. רקמת החיבור חודרת דרך דופן הסריג ומתחברת לרקמה ששקעה מבפנים, עקב מגע הדם עם הסריג. יתרונו הגדול של כלי דם זה הוא בכך, שהחומר שלו אינו גורם קרישת דם עליו, כפי שגורמים חומרים מלאכותיים אחרים. החומרים הנוצרים תוך כדי ההתכלות אינם מזיקים לגוף. ועוד יתרון: אפשר לקבוע מראש את קצב ההתכלות על־ידי בחירת החומר המתאים. כלי הדם המצופים בחומר הפלסטי החדש נוסו בהצלחה על־ידי ד"ר אורצקי – לפי־שעה בכלבים – ובעת ממתינים המדענים לאישור לניסויים בבני־אדם. פרסום המחקר בספרות המדעית כבר עורר התעניינותן של חברות המתמחות בייצור כלי דם מלאכותיים.

ד"ר דניאל כהן

במקביל בודקים החוקרים שימושים נוספים לחומרים פלסטיים ביו־מתכלים. בין היתר מדובר בייצור תומכות לעצמות שבורות, שיחליפו את לוחיות המתכת והברגים בהם משתמשים כיום ויבטלו את הצורך בניתוח נוסף להוצאת הלוחיות והברגים. שימושים אפשריים נוספים לחומר הם חוט תפירה כירורגי, אשר יתכלה לאחר שהפצע יגליד, ועור מלאכותי לשימוש אחרי פציעות וכוויות.

בקרוב: ניסויים ראשונים בחומר מונע הריון שיטלו גברים

יחלפו עוד שנים רבות, עד שגברים – ולא רק נשים – יוכלו ליטול גלולה למניעת הריון, אבל גלולה כזאת כבר קיימת, אם כי בינתיים היא בעלת אופי ניסויי בלבד. רופאים בשמונה מרכזים רפואיים במדינות שונות בעולם תרים עתה אחר זוגות נשואים שיתנדבו להשתתף בניסוי לבדיקת מהימנות הגלולה.

אחד המרכזים האלה הוא היחידה לביולוגיית הרביה באוניברסיטה, בית ספקטור. פרד ו, המארגן את הניסוי בעירו, מחפש עד 30 זוגות נשואים מתנדבים. התנאים הם כדלקמן: כל זוג צריך שיהיה לו ילד אחד לפחות, כאות לפוריותם של שני בני הזוג; האשה צריכה להיות בת 35 לכל היותר; הזוגות יתנדבו להשתתף בניסוי למשך שנה (אם כי הניסוי כולו יימשך ארבע שנים) ולא להשתמש בשום שיטת מניעה אחרת מלבד התכשיר החדש.

עדיין אין המתכון בגלולה. החומר שנועד למנוע את [illegible] אחת לשלושה עד ארבעה חודשים, וייתכן גם שבשלב הבא תפותח גלולה.

החומר הפעיל בזריקה הוא הורמון המין טסטוסטרון. הורמון זה מדכא את ההורמונים שמפרישה בלוטת יותרת המוח בבסיס המוח, המווסתים מצידם את הפרשת הורמוני המין ומעוררים את יצירת תאי הזרע באשכים. רוב הגברים שיקבלו את הזריקה יחדלו כליל לייצר תאי זרע, הנותרים ייצרו רק חצי מיליון עד מיליון תאי זרע ליום, במקום השיעור הרגיל של כ־200 מיליון. גם תאי זרע מועטים אלה נמצאו, בניסויים במעבדה, כבלתי־מסוגלים להפרות ביציות של נשים.

פרד ו מבטיח כי אין מקום לחשש, כאילו זריקת הטסטוסטרון תפגום בגבריות של משתתפי הניסוי. הורמון זה אחראי למאפיינים המיניים המשניים, כגון צמיחת השערות בפנים ועומק הקול, וקשה לשער שתוספת טסטוסטרון תשפיע לרעה. מאידך, מוסיף ו, גם אין יסוד להשערה כאילו הזריקות יגבירו את היצר המיני של הגברים משתתפי הניסוי.

כדאי לזכור שמדובר רק ב"ניסוי שדה" ראשון מסוג זה, ואחריו יידרשו בוודאי עוד הרבה ניסויים. פרד ו מעריך, שהתכשיר החדש לא יימכר בבתי־המרקחת, אם בכלל, לפני שנת 2000 – ועד אז נצטרך לסמוך על אמצעי המניעה הקיימים לרבות הקונדום, שהוא פופולארי מאוד בימים אלה של אימת האיידס.

אנרגיה מן השמש גם באוסטריה

אוסטריה הצטרפה לאחרונה למדינות – המועטות לפי־שעה – שמנצלות את אנרגיית השמש להפקת חשמל, עם חנוכתה של תחנת כוח סולארית מסחרית, ראשונה מסוגה, ליד עיירת הקיט גמונדן באוסטריה העילית, לערך באמצע הדרך בין הערים זלצבורג ולינץ. התחנה תפעל בשיטה הפוטוולטאית, כלומר על־ידי המרה ישירה של קרינת השמש לחשמל, כדוגמת התחנות שהקימה ומקימה חברת "לוז" הישראלית בקליפורניה (ולאחרונה גם בארץ), והיא תספק לרשת החשמל הארצית 1,500 קו"ש בשנה.

חנוכת התחנה החדשה ראויה לציון בשל העובדה, שאוסטריה רחוקה מלהיות ארץ אידיאלית לניצול אנרגיית השמש: מצד אחד אין בה קרינת שמש רבה חזקה, בשל מקומה הגיאוגראפי וריבוי הימים המעוננים, ומצד שני יש בה לא מעט מקורות אנרגיה אחרים, ובעיקר אנרגיית מים. מאידך החליטו האוסטרים במשאל עם, עוד לפני תאונת צ'רנוביל, שלא להזדקק לאנרגיה גרעינית ולא להפעיל את תחנת הכוח הגרעינית היחידה שלהם, בצוונטנדורף שליד וינה, שבנייתה הושלמה כבר ב־1978. בימים אלה ממש, בד בבד עם חנוכת תחנת הכוח הסולארית, הוחל בפירוק תחנת הכוח הגרעינית.

הקטלן – ידיד לאדם

"אריבו בנפש של האדם" – כך הגדיר ספר־הדרכה אמריקאי לצוללנים, שיצא לאור ב־1973, את הלוויתן ממין אורקה, הקרוי גם "קטלן". אולם מחקרים חדשים יותר מפריכים טענה זו מכול וכול. האורקה קוטל, כמו כל בעלי־חיים אוכלי־בשר, אבל אינו פוגע בבני־אדם.

אמת נכון, האורקה הוא לוויתן ענקי והגדול בין לווייתני השיניים (הלוויתן הכחול אמנם גדול עוד הרבה יותר, אלא שהוא נמנה עם לוויתני המזיפות, שאינם ננגסים בטרפם, בעיקר פלנקטונים כי אם מסננים אותו מתוך המים). אורכו מגיע עד 10 מ' והוא ניזון מדגים, מכלבי־ים ולעיתים גם מלווייתנים אחרים. אולם עדיין לא נרשם אפילו מקרה אחד של התנפלות אורקה על אדם. אם יצאו לו מוניטין של בעל־חיים אכזרי מאוד, הרי זה רק מתוך בורות. רק ב־1964 נלכד לראשונה אורקה חי. שוביו כינוהו "מובי דול", בסוברם שהוא ממין נקבה. רק כאשר עשו בו נתיחה אחר המוות, נמצא שהוא זכר, כלומר מעין מובי־דיק, הלוויתן העקמן הנודע בספרו הנודע של מלוויל.

מאז ערכו חוקרים אמריקאים וקנדים מחקרים יסודיים באורח חייו של האורקה מול־החוף הצפוני־מערבי (הפסיפי) של קנדה וארה"ב והתברר להם, שלוויתן ענקי זה מושמץ שלא בדין. תוצאות המחקר שנתפרסמו לא מכבר מלמדות, כי הלוויתנים ממין אורקה חיים כל ימי חייהם בלהקות קטנות ולעולם לא יעזוב אורקה את להקתו. אחד החוקרים, הביולוג קן בלקומב, נלווה ללהקה כזאת במשך 37 שעות, בשוטו בסירה באורך של שישה מ'. הלוויתנים התקרבו שוב ושוב לסירתו, צללו מתחתה וזינקו מן המים בסמוך אליה – אך מעולם לא נגעו לרעה בשייט החוקר. "היתה לי הרגשה שאני נמנה עם הלהקה", מציין בלקומב. במקרה אחר התלוותה לבלקומב להקה עד לקרבת החוף, כאשר על פני המים ריחף ערפל כבד, והודות לה הגיע ליעדו מבלי להזדקק למצפן.

גם מפיו של החוקר הקנדי ג'ון פורד אפשר לשמוע רק טובות על האורקות. הוא התקרב לא פעם ללוויתנים ומעולם לא חש שחייו בסכנה. פורד חקר את מערכת התקשורת וההתמצאות של הלוויתנים האלה. הוא מצא שכל משפחת אורקות יש לה ניב משלה, וכי ניב כזה מכיל קולות שונים, המשמשים לליכוד הלהקה או למגעים הקברתיים (למשל, בין אמהות לוולדות).

שנים רבות היה האורקה הפקר. ההגבלות שהוטלו על צידם של לוויתנים ממינים אחרים משכו אליו את הציידים, בעיקר מבה"מ ומיפן. הוא היה לאיים עליו סכנת כליה, עד שב־1981 הוטלו הגבלות גם על ציד האורקה והוא הוכרז מין מוגן. אגב, פרטים אחרים של לוויתן זה מוצגים לראווה בגני חיות במקומות שונים בעולם, בעיקר בקליפורניה ובפלורידה. הקהל הנוהר בהם מתפעל בדרך־כלל מן השיניים האימתניות שהם חושפים בעת זינוקם מן המים והאמיצים שבו אף מעיזים לרכוב על גבם או מלטפים אותם. אלה הם, כמובן, לוויתנים מאולפים. אבל גם אלו פגשו באורקה בלב ים, לא היתה נשקפת להם שום סכנה.

כלבי־ים הם מזונו האהוב של האורקה־הקטלן, אך לא בני־אדם

מחשב מאתר את מקום השריפה

"שריפה! הצילו!" זעק ג'ון בראון לשפופרת הטלפון. עשן סמיך אפף את דירתו וג'ון, נשנק ונחנק כולו, נאבק בחנק וניסה להימלט מלהבות האש שהחלו לאיים עליו. השפופרת נשמטה מידיו והוא החל מגשש דרכו אל הדלת. הוא לא מצא אותה וכבר היה מסוחרר כולו.

זרם מים קרים עורר אותו מעלפונו. הוא עצמו מונח על אלונקה ברחוב שליד ביתו. מן הבית שברחוב לינקולן באחד מפרברי העיר פילדלפיה עוד עלו אבכות עשן, אך האש היתה כבויה.

הפעולות האחרונות שג'ון בראון זכר היו חיוג ספרות שירות החירום של העיר פילדלפיה, 1–1–9, והצריחה "שריפה! הצילו!" מה שאירע מכאן ואילך היה שייך כולו למרכז שירות החירום "חיים 911", למחשב CCI של שירות החירום ולביל מקדונלד, תורן תחנת הכיבוי: שניה אחת לאחר שג'ון חייג 1–1–9, הופיעו על המחשב של המרכז שמו של ג'ון וכן כתובתו המדויקת. חיוג מהיר למכבי האש, מסירת הכתובת – וביל כבר דהר על הכבאית הצופרת אל ביתו של ג'ון.

מערכת ז, הנחשבת היום למשוכללת מבין מערכות קריאות החירום בארה"ב ובעולם כולו, נחנכה ב־1 באפריל השנה בעיר פילדלפיה והחליפה את המערכת הקודמת. "החסרון הגדול של המערכת הקודמת, שפעלה בעיר משנת 1974", אומר דייב האלטר, מנכ"ל "בל פנסילבניה", שהתקין אותה לפני 13 שנים, "הוא שהפונה לשירות החירום היה חייב למסור למרכז את מיקומו. סידור זה גרם בלבול רב ובעיקר במרכזה של פילדלפיה. במקרה אחד", נזכר האלטר, "נעשה החיוג 911 על־ידי מנוי הנמצא מחוץ לעיר, אך המקושר למספר החירום, שמישהו דיווח לו על שריפה. משנשאל על מקום האירוע, השיב 'רחוב ואשינגטון', אך טעה בשם הרובע. מכבי־האש יצאו לרחוב ואשינגטון בפילדלפיה ועד שהתבררה הטעות, השתוללה האש בעוד הכבאים מחפשים אותה".

במערכת החדשה לא יכולה לקרות טעות מעין זו, מאחר שמספר הטלפון של המחייג וכתובתו מופיעים אוטומטית על צג המחשב של המרכז.

עלותה של המערכת לעיריית פילדלפיה הגיעה ל־8.5 מיליון דולר, מזה 2.5 מיליון דולר לחברת המחשבים CCI, שמכרה לחברת "בל פנסילבניה" מחשבי POWER 6/32 וחבילות תוכנה מתאימות למערכת, המכילות בתוכן את כל מספרי הטלפון והכתובות של תושבי העיר ומאפשרות לשלוף את המידע תוך שניות ספורות.

"חיים 911" אמורה לתת שירות ליותר ממיליון נזקקים. "בל" ו־CCI צופות, כי התוואה יוכפל תוך שנתיים, מפני ששירותי החירום הטלפוניים המחודשים יורחבו על־פני מדינת פנסילבניה כולה ומספר המשתמשים בהם יגיע ליותר מ־4 מיליון נזקקים.

אחרי הרעש – בציפיה לרעש נוסף

כך נראה מגרש חניה בפסדינה שבדרום לוס־אנג'לס לאחר רעש האדמה, שפקד את דרום קליפורניה ביומו הראשון של חודש זה. כעבור ימים אחדים פקד את האיזור רעש נוסף, חלש יותר. היבואו בקרוב עוד רעשים, חזקים והרסניים יותר? הגיאולוגים סבורים שכן, אם כי לא בוודאות מוחלטת: באיזור עובר בקע ס"ט־אנדריאס, המפריד בין שני לוחות טקטוניים והוא מקור לפורענויות.

המצוד אחרי מכתש בן 65 מיליון שנה

"אקונומיסט", מיוחד ל"דבר"

אין לך כמעט גרם־שמיים במערכת השמש שאין בו צלקות, פרי פגיעתם של מטאוריטים וכוכבי שביט. בגרמים חסרי מעטפת אוויר, כגון כוכב־חמה (מרקורי) או הירח, קל לראות את סימניה של הפגעה זו מן החלל, בהיעדר כוחות סחף שיחליקו במרוצת הזמן את הנזק ויישרו הדורים. אבל על־פני כדור־הארץ קשה להבחין בסימנים כאלה, ולא רק מחמת הארוזיה, אלא גם בגלל תהליכים גיאולוגיים. פה ושם עדיין אפשר להבחין בקלות במכתשים קטנים וטריים יחסית, כגון מכתש המטאור באריזונה, שנוצר לפני כ־30,000 שנה, ואילו מכתשים קדומים יותר קשים לאיתור.

לכן מתנהל מצוד אחרי מכתש שקוטרו 50 ק"מ לפחות וגילו כ־65 מיליון שנה לפחות. גיל זה איננו מקרי, משום שהוא מסמן את המעבר מעידן הקרטון לעידן השלישון. השכבה הגבולית בין השכבות של שני עידנים אלה מכילה כמויות גדולות יחסית של היסוד אירידיום, שהוא נדיר על הארץ, אך מצוי בשפע במטאוריטים. לדעת מדענים מסוימים אירעה בתקופה זו פגיעה רבתי שהרימה ענני אבק אדירים; בעקבותיה הוסתרה עין השמש לתקופה והוכחדו רבים מיצורי היבשה והים, ובהם הדינוזאורים.

עד כה טרם נתגלה מכתש כזה ולכן יש מדענים החולקים על התיאוריה מכול וכול, ואילו אחרים סבורים שלא אירעה אז פגיעה אחת, גדולה, אלא אירעו, בעת ובעונה אחת, מספר פגיעות קטנות יותר בחלקים שונים של כדור־הארץ.

עם התומכים בתיאוריה אחרונה זו נמנים ד"ר ויגיל שארפטון וד"ר קווין ברק מן המכון לחקר הירח וכוכבי־הלכת ביוסטון שבטקסס. הם גילו שלושה מכתשים שהם בקירוב בגיל ה"מתאים", הפזורים על־פני כדור־הארץ בקשת גדולה שנמשכת מן הים השחור עד למדינת איובה בארה"ב. שניים מאתרים אלה מצויים בברה"מ. אלה הם מכתשים כפולים, המעידים על שתי פגיעות סמוכות שאירעו בו־זמנית. הסבר אפשרי לתופעה זו הוא, כי הפגיעה נגרמה על־ידי צמד אסטרואידים, אלא שהאסטרונומים לא גילו עדיין צמדים כאלה בשמיים, ואם אין דוגמתם היום, קשה לשער שהיו קיימים בעבר. לפי תיאוריה אחרת נוצר כפל המכתשים על־ידי שרידיו של כוכב־שביט, שקיפצו על פני הכוכב שלנו לאחר הפגיעה הראשונית.

חוקרים אחרים, כגון ד"ר אד אנדרס מאוניברסיטת שיקאגו, [illegible] התערבו באטמוספירה בחלוקה שווה פחות או יותר עד כדי ליצור הרכב כימי אחיד מקרוב בגבול בין עידני הקרטון והשלישון על־פני כדור־הארץ כולו, הם נוטים לדעה שתמוגות זו אירעה במקום אחד והיא נובעת ממקור אחד. גירסתם היא, שהפגיעה היתה במקום שנמצאו בו סלעים הן מן הקרום היבשתי והן מן האוקיינוס, אולי בשוליה של אחת היבשות, מקום שם קרקעית הים כוסתה משקעים יבשתיים. אם כך הוא הדבר, יהיה קשה להתחקות אחר עקבותיו של מכתש כזה, משום שאו שהוא מכוסה משקעים שהושתקעו בו במרוצת 65 מיליון שנה, או שהקרום הימי כאותו אתר נעלם לתמיד מתחת לקרום יבשתי.

יש גם מדענים הסבורים, שאולי כלל אין צורך לתור אחרי מכתש. ד"ר מייכל רמפינו מאוניברסיטת ניו־יורק מציע לחפש מקום שיש בו פעילות געשית מוגברת, וכי יש לצפות שם, במקום לתור, לגבעה דווקא. יש מודלים ממוחשבים המלמדים, שבתחילה יצרה פגיעת המטאוריים מכתש שעומקו 20 ק"מ או אף יותר. מכתש זה ביתר את הקרום היבשתי באותו איזור וחשף את הסלעים החמים והדחוסים של גלימת כדור־הארץ שמתחת לקרום החיצוני. עם הפגיעה חלה ירידה תלולה בלחץ שפעל קודם על הסלעים, הם התנזלו ונוצר מקור געשי שפלט בזלת להמות. אם נכונה תיאוריה זו, ממילא יורדת מן הפרק השאלה, מה גרם את ההכחדה הרבתי של צורות חיים על־פני כדור־הארץ בתקופה קריטית זו שבין עידני הקרטון והשלישון – פעילות געשית מוגברת או פגיעת מטאוריט. אדרבה, שתי התיאוריות המנוגדות האלה יכולות לדור בכפיפה אחת ולהשלים זו את זו: תחילה באה פגיעת המטאוריט, ובעקבותיה – הפעילות הגעשית.

הוכחה אפשרית לתיאוריה זו היא הכמות האדירה – כארבעה מיליון קמ"ר – של בזלת שכיסתה לפני כ־60 מיליון שנה איזור גדול בחצי־האי דקאן שבדרום הודו, אם כי מחקרים סייסמיים שנעשו באיזור זה טרם הצביעו על שום סימנים של פגיעה כזאת. מועמד אפשרי אחר כאתר הפגיעה הוא איזור מסוים בצפון האוקיינוס האטלנטי, בין סקוטלנד וגרנלנד, שהמרחק ביניהן היה אז קטן בהרבה מכפי שהוא היום. ייתכן אפילו שפגיעת מטאוריט היא־היא שיצרה את הבקע שממנו נוצר בסופו של דבר האיזור האטלנטי הצפוני, או שהוא החיש לפחות את היווצרותו. אם זהו המקום, כי אז יש לצפות להימצאותה של "נקודה חמה" אי־שם באיזור זה, ואולי אותה "נקודה" איננה אלא איסלנד, שגילה נאמד ב־60 מיליון שנה, כפי שטען עוד לפני שנים רבות פרד ויפל, האסטרונום הבריטי המהולל והשנוי במחלוקת.

בחינה בלי מחברות

הנבחנים ב"מבוא לעיבוד נתונים" בפקולטה לניהול באוניברסיטת תל־אביב עשו לאחרונה היסטוריה: הם הראשונים שנבחנים מבלי למלא את תשובותיהם במחברת הבחינה המסורתית.

פרופ' ניב אחיטוב, שהורה את הקורס, החליט שהבחינה במקצוע הזה תיעשה ברוח הזמן והמקום: בכניסתו לאולם הבחינה מצא הנבחן על שולחנו דיסקט של תוכנת ההפעלה, דיסקט של התוכנה "פריים־זורק" ודיסקט ריק. עם הפעלת המחשב היה על הנבחן להזין אותו בתוכנות ולבצע את המטלות, שהופיעו בגליון הבחינה – מהכנת הדיסקט הריק לפעולה ועד לשמירת הכתוב. עם עזיבת אולם הבחינה נעשה "גיבוי" לדיסקט המבחן ותוכנו הודפס. כך נשמרה האמינות של הבחינה.

האם הקיץ הקץ על מחברות הבחינה? כנראה, לא. יש עוד כמה נושאים באוניברסיטה, שטרם התאימו עצמם למהפכת המיחשוב, ובעיקר לא בבחינות.

בית־חולים לבעלי־חיים מוקם בבית־דגן

מאת דני צדקוני

בניית שלב א' של בית־החולים האוניברסיטאי לרפואה וטרינרית נשלמת הולכת. המוסד מוקם על־ידי האוניברסיטה העברית סמוך למכון הוטרינרי בבית־דגן. הוא ישמש את תלמידי בית־הספר לרפואה וטרינרית הלומדים בפקולטה לחקלאות ברחובות וכן ישמש בי"ח למוקר, לטיפול בחיות משק וללימודי המשך של הרופאים הוטרינרים בארץ.

השלב הראשון כולל את קומת הקרקע של הבניין, שיהיו בה שלוש מחלקות עיקריות: לחיות קטנות, לחיות גדולות ומחלקה כירורגית שתשרת את שתיהן. בביה"ח יופעל ציוד משוכלל ביותר לטיפול בחיות משק, כולל ציוד רנטגן מיוחד, שיאפשר לצלם ברנטגן את כל מגוון בעלי־החיים במשק. בחדרי הניתוח המשוכללים אפשר יהיה לנתח בעלי־חיים שונים, החל בעכברים וכלה בסוסים ובפרות. בביה"ח יהיו גם מעבדות לאבחון מחלות דם אצל בעלי־חיים.

ליד צוות הרופאים הישראלים יפעלו מומחים בעלי שם מחו"ל, שיוזמנו לתקופות קצובות.

שתי הקומות הנוספות של הבניין שייבנו בעתיד יכללו מעבדות וכיתות.

הקמת השלב הראשון של ביה"ח ורכישת הציוד המשוכלל להפעלתו התאפשרו הודות לתרומת משפחת קורס מארה"ב. את ביה"ח ינהל ד"ר הילטון ברק מסגל ביה"ס לרפואה וטרינרית בפקולטה.

הירבוז – צמח בר אכיל ובריא

חוקרים מן הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות מפתחים את צמח הירבוז (אמרנטוס), שהיום אינו מקובל כגידול חקלאי בישראל ובארצות המערב, לשימוש במוצרי מזון חדשים. החוקרים גידלו ערוגות נסיוניות של הצמח, בדקו את התיערנות והמגבלות של זרעיו וניסו אותם במספר מוצרים כגון לחם, דגני בוקר ומזון מרוכז לחולים כרוניים. על סמך ניסויים אלו סבורים ד"ר נעמי טרוסטלר מבית־הספר למדעי התזונה והבית בפקולטה וד"ר חיים קיגל מן המחלקה לבוטניקה חקלאית, כי הירבוז הוא דגן רב־שימושי, קל לעיבוד ובעל פוטנציאל גבוה במרכיב תזונתי.

צמחי הירבוז מגיעים לגובה של בין מטר ורבע ועד שני מטרים ותפרחתם יוצרת ראש סבוך. יש זני ירבוז בעלי פרחים נאים (הידועים בשם כרבולת התרנגול), שמשמשים כצמחי נוי. זנים אחרים נחשבים לעשבי בר וכן יש מספר זנים ששימשו במשך אלפי שנים כצמחי מאכל באמריקה המרכזית והיום מגדלים אותם באזורים נידחים של אפריקה ואסיה.

זנים אלה הם שמשכו את תשומת ליבם של ד"ר טרוסטלר וד"ר קיגל. זרעי הירבוז, הנראים בעין בלתי־מזויינת כגלגלים זעירים, מכילים חלבון בעל ערך ביולוגי רב ומאידך יש להם תכולה נמוכה של שומן ונעדרים לקטוז (סוכר חלב), שאנשים מסוימים אינם יכולים לעכלו. הגרעין המלא עשיר בסיבים דיאטטיים והצמח מניב יבול רב גם באזורים שכמות המשקעים בהם מעטה. זאת ועוד: קמח הירבוז הוא נטול גלוטן – אותו רכיב בקמח החיטה שחולי כרסת (צליאק) אלרגיים לו. גם אנשים אחרים בעלי צרכים תזונתיים יחודיים, כגון אלה הנתונים במצב של לקוי תזונה ממושך או קשישים המתקשים לעכל את כמויות המזון הדרושות לתזונה נכונה, ימצאו בירבוז עזרה רבה.

ד"ר נעמי טרוסטלר מתמחה בפיתוח סוגי מזון עשירים בחלבון ומזון חלופי לזקוקים לדיאטה מיוחדת. היא היתה בין חלוצי הפיתוח בישראל של קמח מזרעי כותנה לשימוש בשורה שלמה של מוצרים. ביחד עם ד"ר חיים קיגל היא מנסה לפתח את השימוש בזרעי הירבוז בישראל. השניים זיהו בזרעים אי־אלו גורמים מעכבי עיכול ומצאו דרכים להרחיקם. כן הכינו וטעמו מספר מוצרי מזון נסיוניים. הלחם שהכינו מתערובת בעלת חלק אחד של קמח ירבוז ושלושה חלקים של קמח חיטה נמצא טעים יותר מלחם רגיל והרבה יותר מזין, שכן קמח הירבוז מכיל ליזין – חומצה אמינית חשובה ביותר, שאינה מצויה בכמות מספקת בקמח החיטה. ערבוב שני סוגי הקמח משפר את איכות החלבון של הלחם. כן הכינו החוקרים דייסה טעימה מקמח הירבוז וגילו, שאפשר לבשל את הזרעים כמו אורז ולהתפיח אותם לשימוש בתערובת גרנולה. לדעתם, צמחונים וצרכני מזון בריאות יראו בירבוז מקור של חלבון צמחי איכותי.

כיום עסוק ד"ר קיגל בבחינת זן של ירבוז, שיש לו סיכויים להניב יבולים גבוהים בתקופת גידול קצרה ומתאימה לתנאי הארץ. בכוונתו לפתח טכנולוגיה מתאימה לגידולו וקצירתו של צמח זה ולקבוע את מועדי זריעה, צורכי ההשקיה והדישון האופטימאליים והיבטים טכנולוגיים נוספים. ד"ר טרוסטלר עוסקת בפיתוח נוסף של שימושים אפשריים בירבוז.

ספר חדש

עזרה ראשונה במצבי חירום

מאת רבקה הרניש

כל אחד, בכל מקום ובכל שעה, עלול למצוא עצמו נדרש להגיש עזרה ראשונה. מדי שנה נפצעים בתאונות דרכים קרוב ל־20 אלף איש, ולא מעטים עדיין נפגעים בתאונות עבודה ובפעולות חבלה, התקפי לב וכדומה. בחלק ניכר מן המקרים יכולים הרגעים הראשונים לאחר התאונה להיות גורליים. מכאן החשיבות החיונית בהרחבת חוג האנשים שיודעים להגיש עזרה ראשונה נכונה במצבי חירום.

לכל אלה המעוניינים ללמוד עזרה ראשונה בצורה מקיפה, גם אם אין להם רקע קודם בנושא, מיועד ספרו של אילן ישועה "עזרה ראשונה במצבי חירום", שיצא זה עתה לאור בהפקה משותפת של חיל הרפואה של צה"ל והמרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח). הספר מחזיק 480 עמוד ובטקסט משולבים כאלף איורים צבעוניים, הממחישים מצבי פציעה ומחלה שונים, מנגנוני פגיעה וטכניקות טיפול מדויקות.

הספר מטפל במגוון רחב מאוד של מצבים הדורשים הגשת עזרה ראשונה דחופה, ובכלל זה: מצבי חירום עקב פיגועים חבלניים, תאונות דרכים, תאונות עבודה ותאונות בשדה הקרב, התקפי לב, התעלפויות ומצבי מצוקה נשימתית, מכות חום וקור, פגיעות של בעלי־חיים ותאונות צלילה. הספר מטפל גם במצבי חירום הקשורים בנשים, כגון קבלת לידה, בילדים ובתינוקות.

הבעיות המרכזיות של כל נושא מוצגות לקורא בצורה המשלבת איור ריאליסטי של נפגע עם קטע קצר של טקסט המוסר נתונים על מצב הנפגע. בהמשך מתואר דיון פעלתני, הגורר את הקורא לחשיבה ומקנה לו מידע חיוני על נתונים שונים באבחנה ובטיפול, בדרך מוחשית וקלה לזכירה.

בטקסט משולבים קטעי העשרה המאפשרים לקורא המעוניין בכך להעמיק בחומר בנושאים מרכזיים. קטעים אלה מודפסים באות קטנה ומוקפים במסגרת, כך שהקורא שאינו מעוניין להעמיק בהם יכול לפסוח עליהם בלי שייקטע רצף הקריאה, ואילו הדגשים מקצועיים חשובים מובלטים באותיות מיוחדות והודות לכך יכול הקורא לעבור במהירות על הנקודות המרכזיות בטקסט. לאורך הטקסט מופיעים סיכומים על רקע צבעוני, המתמצתים כל נושא בקצרה.

לרגל הופעת הספר מסר קצין רפואה ראשי, כי על־פי נתוני הסקר שערך צה"ל, שני שלישים מן הנפגעים במלחמת של"ג הגישו לעצמם את העזרה הראשונה או טופלו על־ידי חייל אחר שהוכשר למתן עזרה ראשונה במצבי חירום – לא בהכרח חובש – ורק שליש מכלל הנפגעים קיבלו את הטיפול הראשון במחלקת הרפואה הגדודיות. עוד ציין הקרפ"ר, כי כ־80% מן הנפגעים במלחמת של"ג קיבלו טיפול ראשוני תוך פחות מחצי שעה מאז הפגיעה.

מחבר הספר, אילן ישועה, הוא מנהל המחלקה לפיתוח הדרכה רפואית במט"ח ובמהלך העשור האחרון התמחה בפיתוח תוכניות לימודים חדשניות בנושאי רפואת חירום בשביל חיל הרפואה. המחלקה שבניהולו החלה באחרונה בעבודות פיתוח למגן דוד אדום, קופת־חולים הכללית, משרד הבריאות ומערך הג"א. תהליכי הכתיבה, הבדיקה והאישור המקצועי של הספר נעשו בפיקוח מומחים מובילים, שמונו במיוחד לצורך זה על־ידי קצין רפואה ראשי.

هكذا من الأصل

مكتب من الاهل

נא להכיר: קולנוע ישראלי

סרטים קצרים מתוצרת מקומית ביום שידורים של הטלוויזיה החינוכית

בשנה טובה מופקים אצלנו בין עשרה ל־15 סרטים מסחריים, באורך מלא, רובם סרטים וולגאריים המיועדים להקרנה בחופשות הלימודים. תנובה זו לא משקפת את הפעילות הקולנועית בישראל. הפעילות המעניינת מתרחשת, בתחום הסרט הקצר, באוניברסיטת ת"א, ב„בית צבי", בבתי הספר התיכוניים במתנ"סים ובמועדונים. הקהל הרחב אינו מכיר את העשייה הזאת, מכיוון שלסרטים אלה לא נמצאה עדיין בימה מתאימה.

יום שידורים מיוחד של הטלוויזיה החינוכית, יוזמה ברוכה מאוד של **רותי ברוורמן**, עורכת פעלתנית נתבאת אל הכלים, נועד לפתוח צוהר לעולם הסרט הקצר מהתוצרת המקומית והוא יוקדש כולו ליצירה קולנועית צעירה. יום השידורים, שיתקיים ביום ג' הקרוב, מחולק לשלוש חטיבות. החטיבה הראשונה תוקדש לסרטים אשר הוגשו כעבודות במסגרת בחינת הבגרות. הקולנוע, למי שאינו יודע, הוא נושא רשמי לבחינת בגרות. אחרי ההקרנה ישוחח המנחה **נסים דיין** עם היוצרים הצעירים. הסרטים פורשים, לראשונה לקהל הרחב, את ניצני הפעילות הקולנועית בבתי הספר שלנו. החטיבה השנייה תוקדש למהפכת הווידאו בקיבוץ ואילו בחטיבה האחרונה יוצגו כעשרים סרטים קצרים של בוגרי „בית צבי", „בצלאל" ואוניברסיטת תל אביב.

אני ממליץ בכל פה על היום הזה. תגלו בו קולנוע טרי ומעניין הרבה יותר מזה המתחרה על הכיסים שלכם ליד הקופה.

יגאל משיח

רקדנית הפלמנקו דליה לאו יוצאת בסוף החודש לספרד, ליטול חלק במרתון המחול הספרדי במסגרת אירועי „מחווה לפלמנקו 87". הכוריאוגרף הספרדי סירו בחר בדליה לאו לרקוד את הריקוד „מחר הנער ימות בחמש", על־פי לורקה לכוריאוגרפיה של סירו.

לראות את הצלילים

במסגרת פסטיבל הסרטים בחיפה, שנפתח אמש, נערכת תחרות של סרטוני וידאו מוסיקליים שהופקו בארץ. גם היבוא לא יקופח.

סרטוני הווידאו המוסיקליים (הלא הם הווידאוקליפ, או ברבים וידאוקליפים), עבדו מזמן את מעמד סרטוני ה„בקרוב" בבתי הקולנוע והיו להצורה אמנותית בעלת השפעה מרחיקת לכת על האסתטיקה של אמנות הקולנוע. על אף תקופת הקיום הקצרה, טוענים משקיפים ומבקרים, ששיאם האמנותי של סרטונים אלה כבר מאחוריהם. היום נוטים הבמאים לחזור בהם מסיסטיטם הפרועים (והיקרים) ברחובי תבל, או ברמיזם הפורה, ומתמקדים בהצגת הסחורה. בארצנו מוכת מכשירי הווידאו, נמצאת תעשיית הווידאוקליפ בחיתוליה. לא מפיקים כאן קלטות של מוסיקאים מקומיים, ועל כן משאת נפשו של כל סרטון היא חיי רגע ב„עד פופ" הנחשק. העלויות הגבוהות והמסגרת הטלוויזיונית הצרה יוצרת בריזה סבעית ורבים מוותרים מראש על המהלך המתסכל, המוליד ברוך כלל סרטון, שמיעוט אמצעיו מציג אותו באור נלעג בהשוואה לנתונים שבסרטוני חו"ל, בהם הושקעו סכומים גדולים פי מאה.

בפסטיבלי קולנוע בעולם הגדול הכירו זה לא כבר בסרטוני הווידאו כאמצעי ביטוי אמנותיים ומקצים להם מסגרות מיוחדות. פסטיבל חיפה מחרה אחריהם ועורך במסגרתו תחרות נושאת פרסים, שאל שלב הגמר שלה עלו 15 מ־60 סרטוני הווידאו המוסיקליים שנוצרו כאן במהלך השנה וחצי האחרונה. המכורים לתוצרת המקומית יוכלו לחזות גם הקרנה רצופה של כל הסרטונים שניגשו לתחרות.

מחוץ לתחרות המקומית יוגש גם קובץ באורך מלא (90 דקות) של סרטונים מהעולם, שנערך במיוחד לכבוד הארוע בידי יובל לוי, מוטי שהרבני וקובי הראשל. מדובר בפנינה המשלבת מוסיקה איכותית בהלצות ויזואליות, קטעי פרסומת הבוקים מתוך סדרות טלוויזיה ידועות, שובבויות וגסויות. שעה ומחצה אינטנסיביות שצעירי חיפה יקלטו כחינוך מודע.

ספרים

נגסים כמנהיגים

אורי הופמקלר: „הגלריה של הופמקלר". מבוא מאת מרטין פרץ. מודן. 128 עמ'.

מרטין פרץ, שכתב את המבוא לאוסף הנאה של גיבורי הופמקלר, עורך הקבלה בין הופמקלר לאוגורה דומייה, מי שידע להתייחס באירוניה מפוכחת לפערים שבין פוזות יומרניות לבין האין של בעליהן. חשיפת התרמיות הקטנות והגדולות האלה משרטטת את פרצופה של החברה, זמנה וגיבוריה, שאילמלא ההומור הדמיון היינו מגדירים אותה כאכזרית.

הופמקלר שיחרר יותר מדומייה את דמיונו ואת עולם האסוציאציות שלו. במחברים שלו אין אבחנה בין גיבורים אמיתיים לבין פיקציות. כשאתה מתבונן ב„באקינגהם דאלאס", קאריקטורה של משפחת המלוכה הבריטית בתנוחת השושלת הטלוויזיונית מדאלאס, אתה עשוי לשאול את עצמך היכן רוחשת הפיקציה האמיתית, בארמון באקינגהם או בסידרת דאלאס. אלה ותמונת יאסר ערפאת בתנוחת ונוס היפה הבוקעת מתוך צדף („לידת ונוס" של בוטיצ'לי), תמונת פרד זינבאק, הקאנצלר לשעבר של אוסטריה בתנוחת האדם ההוגה של רודן, כדים בקר בתנוחת דוד של מיכלאנג'לו או האנס דיטריך גנשר הלמוט קוהל בתפקידי לורל והארדי, המלך חוסין המכבב לצד א.ט. בתפקיד הגנס מן המזרח התיכון, ריגן כטרזן, חומייני כרמבו ותרגרט תאצ'ר לבורה בין שני האריות – הסמל הבריטי והתו המסחרי של חברת מטרו־גולדווין־מאייר – מצטרפים לגלריה ססגונית של בדעות. האנשים המכתיבים גורלות של אומות ומרינות מצטיידים כאן כחלק מהחזיון הזכרון הקולקטיבי שאנחנו קולטים באמצעי התקשורת המפתים יחד עם יצירים: גיבורי הסדרות המסחריות הנואלות ביותר, סרטים מצויירים ואחרים. כלומר, החזיון הזכרון הקולקטיבי שלנו הם אשפתון הדוחס לתוכו הכל בכל מכל. הכל, כמובן, בסיועם הנדיב של אמצעי התקשורת שאינם מקפידים בשיפוטי ערך הצדים ומעכלים אישים ואירועים כ„סיפורים" או, במינוח שהתאזרח בזהובנינו: „חומרים".

אוסף הקאריקטורות של הופמקלר מחולק לפרקי טלוויזיה, סרטי אימים, אמנות קלאסית, קומדיות, עסקי שעשועים, סטריאוטיפים, הצגות ילדים, סמלים מסחריים וגיבורים. הציורים מלווים בדברי ההבהרה של הופמקלר. מומלץ.

משני צדי החומה

פטר שניידר: „קופץ החומה". מגרמנית: יעקב גוטשאלק. כנרת. 93 עמ'.

חומת ברלין היא „גיבורת" סיפורו האירוני של פטר שניידר, סופר, מסאי ותסריטאי תושב מערב ברלין. לנוכחות החומה החוצה את העיר יש משמעויות מטאפיסיות בסיפור: היא מלכדת אנשים ומפרידה ביניהם, היא כופה עליהם את זהותם, געגועיהם ושגיונותיהם. קפיץ החומה קאבה, אחת הדמויות המאכלסות את סיפורו של שניידר, ניתן כיצד שאינו בר־כיבוש לקפוץ מן החומה שבמערב אל המזרח. מאשפזים אותו, אך ללא ממצא פתולוגי ברור. חוקריו לא מצאו הסבר מניח את הדעת יותר להיפוך תמוה זה של הקפיצה מאשר האפשרות שכמה ברגים התרופפו אצלו ואילו הרופאים לא אבחנו דבר מלבד צורך חולני לעבור מעל לחומה. „בבית החולים נתנה קאבה ממעמד מיוחד של פורץ מחסומים שהעניק בקפיצתו הגדרות חדשות לרוחות השמיים".

רוב הדמויות המאכלסות את סיפורו של שניידר סובלות מ„היפוך תמוה" כלשהו ובמעשיהן הן מעניקות מעין הגדרות חדשות לכיווני רוחות השמיים. כך לנה, שמוצאה במזרח והיא חיה במערב, כך המספר־המאהב שמאמץ בהדרגה את ראייתה היא ומתחיל להתייסר תחת מכסי גברים ו„להתעוות ברתיעה למראה החשדים בדוכני העיתונים... שוב לא ראיתי את העולם שמעבר לגדר אלא כמשהו חיצוני שיש להישמר ממנו". שניידר מתאר את הזוים בעיר הבצויה: „חיים שם לא אחרת מאשר בכל עיר אחרת. את החומה באמת איני רואה עוד: זאת אף על פי שמלבד חומת סין היא כפי הנראה המבנה היחיד על פני כדור הארץ שאפשר להבחין בו בעין בלתי מזויינת". ואף על פי כן הוא יודע שחומות הגבול תעמודנה עוד על תלן כשלא יימצא כבר איש שיוכל לעבור בעדן. ספר חריג בספרות הגרמנית החדשה, הן בגלל הנושא (שכמעט לא נדון בספרות), הן בזכות ההומור והאירוניה שלו. מומלץ.

מירי פז

הנגב שר לשלום

מופע אמנים גדול למען השלום, ייערך הערב בעיירה שדרות

מופע אמנים למען השלום, שישא את הכותרת „הנגב שר לשלום", ייערך הערב בעיירה שדרות. לארוע יגיע במיוחד הזמר **אנריקו מסיאס**, שהוזמן על־ידי שר החוץ שמעון פרס. אנריקו מסיאס יגיע עם 12 נגנים וישוב למחרת להמשך מסע הופעותיו בארה"ב. בארוע ישתתפו, בנוסף למסיאס, להקת „משינה", שתבצע שיר חדש שנכתב במיוחד לארוע – „כי פנינו לשלום", **יהודה פוליקר, אהוד בנאי** ו„**הפליטים**", **שושנה דמארי, אריק לביא, שלמה בר** ו„**הברירה הטבעית**", הזמרת הערביה **אמאל מרקוס**, מקהלת הקיבוצים „**ניחוחי תציר**" ותזמורת העיירה שדרות. את הערב ינחו השחקנים **יוסף שילות, מכרם חורי ומחמד בכרי**. הכניסה למופע היא חופשית וללא תשלום. רשת ג' של „קול ישראל" תעביר את המופע בשידור ישיר.

בקצרה

- רבקה זוהר ומאיר אריאל, מלווים בלהקת נגנים, יופיעו במהלך חג הסוכות במופעי חוצות, ללא תשלום, ברחבי הארץ. סיבוב ההופעות שייפתח היום מסגרת פסטיבל עכו, ישא אופי של מסע בהודות צבעוני ועליו תחת הכותרת: „הריצה המופלאה הוו לבוזרות". מחר יופיע הרכב (הכולל בנוסף לאריאל ולזוהר גם את יהודה עדר, מיקי שביב, רע מוכיח וזאב קסנר) בקרית שמונה ובראש פינה, ביום ג' בבית שאן ובהודה, ביום ד' בקיבוץ נען וביום ה' באשקלון ובבלא ב"ש.
- „נוצות" בחוזרות. ב„קאמרי" החלו החזרות על „נוצות" על פי הרומן של חיים באר. שמואל הספרי, שעיבד את הרומאן למחזה גם מביים אותו. בהצגה משתתפת נבחרת עילית של שחקני התיאטרון ושחקנים אורחים: עדנה פלידל, יוסי גרבר, אשר צרפתי, אבנר חזקיהו, רמי ברוך, אסתר גרינברג־שבק, סנדרה שדה והאובן שפר. את התפאורה מעצבת יעל פרדס („נמר הברבורות") ואת המוסיקה כותב אורי ווידיסלבסקי.
- יחזות בהיכל. חגיגות שנת ה־30 להיכל התרבות יצויינו, בין השאר, בקונצרט חזנות שיתקיים הערב בהשתתפות החזנים בן ציון מילכר מארה"ב, דוד בגלי ויעקב מוצן מקנדה, אליהו גריגבלט ונפתלי הרשטוק מישראל. הם ילווו על־ידי שני פסנתרנים ומקהלת בית הכנסת הגדול בירושלים בניצוחו של אלי יפה. ינצח את הקונצרט מרדכי פריימן.
- „מקהלת מונטורדי" מהמבורג משתתפת השבוע, יחד עם תזמורת הסינפונייטה, בביצוע הבכורה הארצי של האורטוריה „יום הדין" מאת טלמן. בביצוע האורטוריה משתתפים גם הסולנים: הסופרן גילה יורן, האלט אולה גרינהלד (גרמניה), הטנור כריסטוף הומברגר (משווייץ) והבאס־בריטון ורנר ואן מיכלן (בלגיה). הבכורה תיערך מחר בב"ש וביום חמישי תושמע היצירה באולם הנרי קראון בירושלים. ביום א' הבא תושמע היצירה במוזיאון ת"א. ●תימנאודה. בפארק אפק בפתח־תקוה תצוין השבוע ה„תימנאודה" המתקיימת בחסות המועצה הציבורית „ריואן". במרכז החגיגות חזיון אורקולי שהופק על ידי מפעלי תרבות וחינוך שליד ההסתדרות, סרטים דוקומנטריים בנושא יהודי תימן ותערוכות ציור, תצוגת כתבי יד עתיקים, תכשיטים ועוד.
- שלמות נפגשים. מפגש בין יוצרים וחילונים ליוצרים דתיים, בחסות „נשר" – אגודה הפעלה לקירוב בין חילונים ודתיים, יתקיים היום ומחר באולם רבקה קראון בתיאטרון ירושלים. הדוברים יהיו ד"ר יהודה מזרלי, הבגר יהושע רוכמן, יאיר גרבוז והרב יואל בן נון. במהלך המפגש יועלו גם ההצגות „קידוש", „עלילות יחזקאל פיירמן" ו„מגאחורי הקלעים" – אנקדוטות מחיי התיאטרון בביצוע ניסים עזיקרי ושלמה בר־שביט. כן יתקיימו סדנאות בהנחיית אול מגר וזוהרב קפלן.

תערוכה ראשונה מסוגה של פיסול בחומר – עבודותיהם של ארבעה עולים מאתיופיה, מוצגת בימים אלה ב„בית אות המוצר" בירושלים. **סיום נגוסה, אלי אמן, גיל יאסר ומנחם דנקאו**, שעלו לישראל מאתיופיה במסגרת „מבצע משה", משתלמים בפיסול במכללת רמת הנגב בירוחם ומעצבים דמויות מחיי הכפר באתיופיה. התערוכה תוצג עד ה־27 בחודש.

- פסטיבל עיתונות קומוניסטית. אירוע ראשון מסוגו שיתקיים בעכו ב־25 וב־26 בחודש הוא פסטיבל העיתונות הקומוניסטית. בתכניה, הכתובה בעברית ובערבית, מכריזים המארגנים („הוועד המכין לפסטיבל העיתונות הקומוניסטית"): „בפסטיבל זה אנו מציינים את הערכתנו לעיתונות הקומוניסטית שהינה מורה דרך במאבקנו למען עתיד טוב יותר, ללא מלחמות ושפיכות דמים, ללא כיבוש, דיכוי, אפליה וגזענות". הפסטיבל יארח להקות פולקלור יהודיות וערביות, אמנים מן הארץ ומחו"ל ובראשם להקת „אומסק" מברה"מ.
- לזכרו של ארי קוטאי. במלאות שבע שנים למותו של השחקן ארי קוטאי יתקיים ב„צוותא" ביום שישי הקרוב רב שיח בנושא „אמנות המשחק – אמנות החיים" שיעסוק בהכשרת השחקן בתיאטרון, בהשתתפות חנה מרון, ניסים עזיקרי, מישה אשרוב, ניסן נתיב, גרי בילו, ציפי פינס ומיכאל ורשביאק. תנחה עדית נעמן. את הקטעים המוסיקליים יגישו דורלי זוהן (פסנתר) וגולה חסיד (פסנתר השירה). באותה שעה עצמה תשודר בגל"צ התכנית שהוקלטה בשנה שעברה והוקדשה לנושא „אבות ובנים על הבמה".
- תערוכה מספר 40 של עודד פיינגרש, שנושאה „אנשים קטנים", תיפתח ב„גלריה תירוש" ב־22 בחודש. „בחרתי בנושא כדי להביע סרקזם על בני אדם שמקיפים עצמם בתחושת בטחון מזוייפת של עצמים מחיי יום יום", אומר פיינגרש על תערוכתו. פיינגרש מגדיר את הציור שלו כ„עירוני ו„לא ישראלי ביסודו".

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 קסים קסם – הפכים.
09.40 נחשון – רב הטובל אורל המהולל.
09.45 המכשפות והגריניגוג (פרק 3) הילדים ממשיכים לחקור את סיפור ה„שומרות" שנחשבו בעבר מכשפות. מבא מסכיר לילדים מהו הגריניגוג.
10.10 מרעד כאן: דפי מידע טלטקסט לחג – כולל חידות לצופים בנושאות פרסים.
10.15 הרפתקאות בגן החיות: תיאור חיי החיים ומערכת היחסים המיוחדת שנרקמת בין צוות העובדים בגן החיות (פרק 3).
10.40 משב רוח רענן – שחזור דרמטי של חיי הצייר האנגלי סטנהופ פורבס ואשתו אליזבת ארמסטרונג שבילו חלק גדול מחייהם בכפר הדייגים ניולין.
11.20 ליונל האמפטון ותזמורתו – בקונצרט שנערך לכבודו של ליונל האמפטון, מגדולי נגני הוויברפון בג'ז. משתתפים: דייב ברובק, קלארק טרי, פרל ביילי, לואי בלסון, פרדי האברד, בטי קארטר ועוד.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: מעולם הכימיה – עיבוד תומרים תרמופלסטיים: ניהול משאבי אנוש – בניית צוות: ניהול השיווק – מרוע קונים?
15.00 היום בו השתנה היקום – עולמות בלא גבול – פרק אחרון המסכם ומציג את הסידרה שהראתה כיצד כל תורה חדשה דוחקת את פני קודמתה, ועם כל שינוי בידע שלנו השתנינו גם אנו.
15.50 מאחיים שניות: השש. דפי מידע טלטקסט.
15.55 רחוב סומסום – קיפי עוזר לגבי.
16.25 ילדת הפלא פרק 18.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 תהילה – שם הפרק: „הכרים כל כך טובים".
18.20 סרט הבמשה.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 רוצה פתרון – תכנית דו־שבועית לענייני הברה, חינוך ורפואה. הנעם: מעונות יום לילדים (ערבית).
18.45 החידושים והמצאות – על חידושי המדע ושיכלוליו, הנעם – 1. בעולם: מחקר כדור הארץ, גיאולוג צרפתי בודק את טיבם של אבנים וסלעים שנוצרו בהתפרצויות וולקניות או בתזוזות היבשות; 2. בארץ: השתלת רקמת מוח, בביה"ס לרפואה בירושלים הצליחו לשתול רקמת מוח בריאה לעכבר בוגר, פגוע במוחו. צעד ראשון זה מעורר תקווה לאפשרויות דומות בבני אדם בעתיד (ערבית).
19.00 יומן השבוע (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 עד פופ.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שידור.
21.50 שושלת – פרק 161 מתאר כיצד את קריסטל ואת אלקסיס מן השריפה שבבריך ומגלה להן כי הולת הייתה בעלה מבחוץ. קירבי מתנהגת בצורה מוזרה כלפי הסובבים אותה והינה משתפת את בף בכל הקשור להריונה. סטיבן ממשיך להתנגד עם חברו בירידה הגורם להתנגשות עם אביו.
22.40 מוף ציטוט – תכנית דו־שבועית לענייני ספרות.
23.20 אלפרד היצ'קוק מציג: סידרה – שם הפרק: „אסירים". אסיר נמלט, שוהה לביתה של אישה, משנה את חייה לחלוטין.
23.45 מבזק של יומן חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 התחול שמיל; 19.30 אלברה; 20.30 מבט שני: פסטיבל עכו; 21.00 פופ 2.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים (סידרה); 13.00 מועדון 700; 13.30 מעשיות משמחות (ערבית); 14.00 וורול גמידיז; 14.30 הבית המעופף (מצויירת); 15.00 שובבי הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט (ערבית); 17.00 משפחות וולטון (סידרה); 18.00 60 דקות (מגוון אקטואליה); 19.00 מופעים קלסיים (מופע פופ); 20.00 סרט „ג'וני דאריך" סוני קרטיס; 21.30 מעשיות משמחות (ערבית).

רדיו

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – באך: סויטה מס' 1 בדו מג'ור ל־2 אבובים, בסון, כלי קשת וקונטינואו; מוצארט: קונצ'רטו בלה מג'ור לפסנתר ולתזמורת ק. 414; שפוהר: שביעיה בלה מינור לחליל, קלרנית, קרן, בסון, כינור צ'לו ופסנתר אופ. 147; סמטנה: „המולדבה"; ברהמס: מחולות הונגריים מס' 1, 3, 10.
09.00 קונצרט בוקר – דבוז'אק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור אופ. 88; שוברט: שמיניה בפה מג'ור לכלי קשת ולכלי נשיפה; ובר: קונצ'רטו מס' 1 לקלרנית ולתזמורת; היידן: סונטה לפסנתר בדו מג'ור; מוצארט: סימפוניה מס' 39 במי במול מג'ור ק. 543.
11.40 מעגל השיר – נבה הולם ב.ג.
12.00 „אמנים בשלוסי" – בבס ברמן, פסנתר – סקרלאטי: סונטות ק. 20–11; ב.ג. אורגה: דרכים ומנוחות; פרנק: פרלוד ופוגה ווריאציה.
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – ג'ואן ווילאמס: דיוקן מוסיקלי – תחריטי נולגולת הפיל של הגרי מור (א. ברנרס / אנסמבל כליה „שמשון – (ע. עציון / אנסמבל כליה „שמשון הגבור" – (ע. עציון / אנסמבל כליה: „בדרך שהמצאנו זה לור" – (א. ברנרס + סרט הקלטה: מחווה קטנה לזכרו של המלחין מרטון פלדמן.
16.00 מוסיקה ליום ראשון

רשת א'

10.05 שירוקוד – מחולות ושירים ישראליים.
12.05 מעורב ימתיכוני.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים, שעור מס' 39.
16.05 רדיו־עשרה – מגזין נוער: כתבי נוער מדווחים על המתרחש בחיי הנוער.
17.10 צבעי הקשת – שירים „ממזרח ממערב וגם משלנו".
22.05 רדיו־דרמה – „מי"לה אפרת" – מאת י. גורדין משתתפים: מרים זוהר, רפי גולדווסר, סוניה ספסל, שמואל רודנסקי, אבי ליטון, לאה שלנגר, מישא נתן, טל קרנפלד, שושנה בירשט [illegible]
23.18 שירים עבריים.

רשת ב'

16.30 שעה קלה עם אסתר עופרים.
17.05 שירים עבריים.
19.55 עם ישראל – ענייניים יהודיים בעולם.
20.05 אומר בשבחין – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 ביינינו לבין עצמנו – שיחות עם מאזינים בשידור חי.
00.15 להאזה בחלום – שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 ארוח עתיק.
23.05 הלילה הזה שירים.

גלי צה"ל

יום שידורים מיוחד מפסטיבל עכו והמשסטיבל הקולנוע בחיפה.
14.05 עכו־חיפה – תכנית מיוחדת המוקדשת למתרחש ב„פסטיבל לתיאטרון אחר" בעכו ולפסטיבל הקולנוע בחיפה (שידור חי מהאר לפנוע של גלי־צה"ל).
16.05 קו פתוח – לראש עירית ת"א – מאזיני גלי צה"ל שואלים ושלמה להט משיב.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 רדיו ספורט.
20.05 עשים מרינה (ש.ת).
21.30 לילה לא שקט – שירים עבריים.
00.55 שיחות הנבת – עם המשפטן אלי זוהר.
00.00 שידור ישיר מהפולטנוע של גלי־צה"ל מבחוצת אתר ה„פסטיבל לתיאטרון אחר" בעכו.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 מבבבבבים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרטים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 הוגה.
09.05 סלודיה.
12.05 מעורב ימתיכוני.
14.06 בראש צעיר.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.00 „שמע ישראל".
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור יורק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.

08.05 עשים עניין.
09.05 כוכב הבוקר.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המרדעה הקטנה.
12.10 „אא בב".
12.50 מה בשמע.
13.05 בוקי היום.
14.06 לראות אור לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 שירים ושעדים.
17.55 קוראי ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאשר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק ביטוי הול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.

15.05 חדש ודיש ומחודש.
16.05 הנגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקסים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אודלי יניב.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 רק זה מי.
15.05 שירים לחג.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משלט.
18.54 החדשות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הרכש ועלא כיפק.
23.05 עשרים הארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

שימו לב לשידורי F.M.

קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: הסודף 9.45, 7.30
אורלי: אשה מסורה 9.30, 7.15
בית ליסין: בלה להופש הגדול מוצ"ש 11.15, 9.30
בן־יהודה: הבלתי משוחררים 9.30, 7
גורדון: טוויסט וצעקה 9.30, 7.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7
דיזנגוף 1: שם הורד 9.45, 7.15 1.30 / 11.00 קרימה קיד
דיזנגוף 2: 1.30, 11 בחזרה לעתיד מוצ"ש גבר מאוהב 9.45, 7.30
דיזנגוף 3: תכונת אופני הB.M.X מוצ"ש 9.45, 7.30 שידורים אישיים
דקל: האלמנה השחורה מוצ"ש 9.30, 7.15
דרייב־אין: 7.15 היפה והחיה 9.30 בכי בלו חצות סקב
הוד: השוטר מבוורלי הילס 1.00, 11 היפה והחיה 10.45, 8.45, 5.45
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 9.30, 7.15
חן 1: מסאל באקס 9.50, 7.50, 5 12.30 10.30
חן 2: ליבו של אנגל 12.15, 7.35 קרזן האמיצים 12.30, 10.30
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35 קרוקודיל דנדי 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: הגוזל האהבה והמאבת 9.55 7.40 רובין הוד 12.30, 10.30
חן 5: אני והחברה 9.55 7.35 בילבי 12.30, 10.30
לב 1: המשפחה 9.50, 7.30, 4.40, 2, 11.30, מוצ"ש 9.50, 7.30
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2, 11.30
לב 3: משפחת המלוכלכים יום ו' 1.30, נרדפי השוק יום 10, 7.50 משפחת המלוכלכים 5, 2, 11.30
לב 4: חימו מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 11.30, 2
לימור: מעבר תושני 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
קולנוע קיץ בפריאווק: בית האמציב 9.30, 7.15
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
פאר (נאלבלי המפורש): ביבי אריזונה 23.45 9.40, 7.30, 5 אוכלים להנחים 7.30
סינמה 1: פעולת נקם 9.40, 7.30
סינמה 2: משפחת פלודר 9.40, 7.30
סמדריה: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: 7.30, 2001 אודיסה בחלל 9.30 הולון המצרי 11.30 משה שונה לגמרי
סמר: לא שם זין 9.30, 7.30, 5
שריה: לא יכולה בלי זה 9.30 7.15
צפון: דאן דה פלורס 9.45, 7
שחף: הבלתי משוחררים 9.30, 7
תמוז – רשת־ואוגב: [illegible]
יאמנו של בולוטש בעל הביצים העקוקות 9.40, 7.30 מאנרגבר 23.45
תפולה: החנות מעבר לפינה מוצ"ש 9.50, 7.45
תל־אביב: 9.30, 7.15
החיה הישראלית: כרמן 11.00 מרי פופינס 10.30, 4 מונטגבר 12, 9.50

■ ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 מוצ"ש 9.15, 7
אורנע: סגור
אורין 1: פעולת נקם 9.15, 7.15 10.30 נפגש כסיכוב
אור 2: חימו מלך ירושלים 9.15, 7.15
אור 3: לא יכולה בלי זה 9.15, 7.15 / 11.15 לילה מעבר תושני
אור 4: לא שם זין 9.15, 7.15 10.30 בוקר טוב מכובב אור / 11.15 לילה פרי צלקת
אור 5: 007 באזור מסוכן 7.15 רובוקופ 9.15, 11.15 רכבת תחתית
אור ביל: מסאל גאקס 9, 6.45, 10.30 רובין הוד
בית אגרון: הקוסם מארץ עוץ 10.00, ציפי ציפי בגג בגג 11.45, בשרות הוד מלכותה 1.30, הקוסם מארץ עוץ 4.00, סיפור הפרברים 6.00, שבלול 8.30, גושוש אתמול היום 10.00, כל מה שרצית לדעת על המין וגו'
האולם הקטן בתיאטרון: סגור לרגל שיפוצים
בתי הבלתי משוחררים 9.15, 7.00 היפה והחיה 10.30 12.30
מיטשל: המשפחה ש 9.30, 7
סמדר: אני והחברה 9.15, 7.15
שרך: הסודף ש 9, 7 פייבל והחלום האמריקאי 12.30, 10.30
רון: יום ה' האלמנה השחורה 9.15, 7.15
קרימה קיד 1 10.30
תיאטרון ירושלים: מותו של סוכן מוצ"ש 9.30, 7 / דאן דה פלורס מוצ"ש 9.30, 7 יום ו' 2.00

■ חיפה

אורה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
אורלי: החנות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: משפחת פלודר 9.15, 7
ארמון: סגור
חן: פגישה עיוורת 9.15, 7
עצמון 1: רובוקופ יום ו' 10 9.30, 7
עצמון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7
פאר: הסודף מוצ"ש 9.15, 7
קדאורי: לא שם זין 9.30, 7.15 / שבת חצות מתנסי פיישן בריאן סבכ עליון
רון: הבלתי משוחררים ש 9.15, 7 / יום ו' 11.00 היפה והחיה
רב גת 1: מסאל ג'אקס 9.30, 7

■ קריות חיפה

כפיר: השורף 9.15, 7
כביר: מסאל באקס 9.15, 7
אורות: רובוקופ 9.15, 7
בית העם: חימו מלך ירושלים 9.15, 7
היכל: סוד ההצלחה 9.10, 7
ניצן: משפחת פלודר 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: רובקופ 9.30, 7.30
אשדוד: בלה לחופש הגדול 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: רובוקופ 9.30, 7.30
מאור: סוד ההצלחה 9.40, 7.30
רחל: שם הורד 9.45, 7

■ באר־שבע

חן: סוד ההצלחה 9.30, 7 ושבת 11.00 עמי ותמי

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15 בוקר 11.00 היפה והחיה
מלון דניאל: גבר מאוהב 9.30, 7.15

מופע פייבל החלום האמריקאי 4.30 / 11 חנות קטנה המסריפה 7 ימי הרדיו 9.30

■ עפולה

מטיאורין: משה פראי 9.00

■ חולון ■ בת ים

ארמון: קרוקודיל דנדי 7.30 לא שם זין 9.30 ש 11.30 החנות המכבי
מגדל: מסאל באקס 9.30, 7.15
מתנסים קרית שרת: ימי הרדיו 9.30, 7.15
סביר: הבלתי משוחררים 9.30, 7 / היפה והחיה בוקר 11.00
עצמאות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15
ריבה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: שם הורד 9.30, 7
חן: לא שם זין 9.15, 7
אורות: סגור
בית ברל: מאור ודהאלי 8.30

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
בת זית: קרוקודיל דנדי 9.00, 7.15
אורן: סגור

■ נהריה ■ עכו

הוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
רון: הנינגה האמריקאי 3 9.30, 7.30
אמפיתיאטרון: סגור

■ נתניה

סבוריה: רימון חי מוצ"ש 9.15, 7
אסתר: היפה והחיה 11.00 השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
שרון: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7

■ קרית אונו

מרכז קהילתי: לא שם זין 9.15

■ פתח־תקוה

שלום: בלה להופש הגדול 9.30, 7.30
היכל 1: השוטר מבוורלי הילס 2 10.45, 6.45, 8.45
היכל 2: הבלתי משוחררים 10.30, 8.30, 6.15 השוטר מבוורלי הילס 2 – 12.30, 10.30

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: השוטר מבוורלי הילס 2 10.45, 8.45, 6.45
ג.ג. רון 2: הבלתי משוחררים מוצ"ש 9.30, 7, 12.30 10.30 היפה והחיה
עממי: סגור
ראשון: הסודף
בית העם: חנות קטנה המסריפה 7 שם הורד 9
הוד: חנות קטנה המסריפה 5 וסוד ההצלחה 9.15, 7.15
חן: הסודף 9.15, 7.15

■ רמת־גן ובנעתיים

ארמון: מסאל גאקס 9.50, 7.30
ארמון: הסודף 9.45, 7.30
ליליל: הסודף הלוהט 9.30, 7.15
הוד: הבלתי משוחררים 11.00 היפה והחיה הבלתי משוחררים 9.30, 7
רב בן 1: מכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.30 שירת הדרום 12.30 10.30
רב בן 2: הגוזל האהבה והמאבת 9.50, 7.30 12.30 10.30
רב בן 3: בקצב השטן 12.15 מעקב תושני 7.30 9.45 רובין הוד 12.30 10.30
רב בן 4: שם הורד 9.50, 7.15 קיבג קונג 2 12.30 10.30
שבעב: לא שם זין 9.30, 7.15
היכל 3: משפחת פלודר 10.30, 8.30, 6.15, מסרגן 4 בוקר 12.30, 10.30

מנת דם
חיים
לאדם

זכרו!
תרומת דם אחת
מקנה ביטחון לכם ולמשפחתכם וגם לך.

לתרומות דם
פנו למגן דוד אדום הקרוב.